"हामी आफै बनाउँ हाम्रो खजुरा, आत्मनिर्भर र समृद्ध खजुरा"

खजुरा गाउँपालिकाको
मध्यमकालीन खर्च संरचना
योजनाको बिस्तृत प्रतिवेदन

(आ.व.२०८३/२०८४–२०८५/२०८६)

खजुरा गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
बागमतीनगर, बाँके

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

असार, २०८३

"हामी आफै बनाउँ हाम्रो खजुरा, आत्मनिर्भर र समृद्ध खजुरा"

खजुरा गाउँपालिकाको
मध्यमकालीन खर्च संरचना
योजनाको बिस्तृत प्रतिवेदन
(आ.व.२०८३/२०८४–२०८५/२०८६)

खजुरा गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
बागमतीनगर, बाँके
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

असार, २०८३

बजेटको एक झलक

खर्च शीर्षक	आ.व. २०८१/०८२ यथार्थ	आधार वर्ष २०८२/०८३ को अनुमान	आ.व. २०८३/०८४ को अनुमान	आ.व. २०८४/०८५ को अनुमान	आ.व. २०८५/०८६ को अनुमान	जम्मा ३ वर्षको रु.	प्रतिशत
क. चालु खर्च तर्फ	५२०५३६७७४	५७०७५६३२९	५८२१७१४५६	५९३८१४८८५	६०५६९११८२	१७८१६७७५२३	५०.९०
ख. पुँजीगत खर्च तर्फ (विकास खर्च क देखी च सम्म)	१७९४४३२९७	१३२९९३६८४	४५३५१२५००	६०६९१७०००	६५७९७३६००	१७१८४०३१००	४९.१०
क. आर्थिक विकास	१९७४८७०	१०००००	१३५७०५००	१३९५८५००	१७०८९५००	४४६१८५००	२.६०
ख. सामाजिक विकास	२४४८११२	१५१५०००	१२९४३६०००	१७३८२८५००	१७१७२३१००	४७४९८७६००	२७.६४
ग. सहरी विकास तथा पूर्वाधार	१५६८३०५००	९४०२४०८०	२९७५६६०००	४०४८६६०००	४२२९६६०००	११२५३९८०००	६५.४९
घ. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	१५०००००	७६०००००	४२२५०००	६१२७०००	३५१४८०००	४५५०००००	२.६५
ङ. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१६६८९८१५	२९७५४६०४	३९१५०००	२६३७०००	४०४७०००	१०५९९०००	०.६२
भैपरि आउने योजनाहरूका लागि	०	०	४८०००००	५५०००००	७००००००	१७३०००००	१.०१
जम्मा खर्च जोड (क र ख को जोड रु.			१०३५६८३९५६	१२००७३१८८५	१२६३६६४७८२	३५०००८०६२३	१००.००
पालिकाले आय बाट खर्च गर्न पाउने रु			९३१३७९५३६	१०२४५१७४८९	११२६९६९२३८	३०८२८६६२६४	
प्रदेश र संघ सँग माग गरिएको रु			१२१२०००००	१३६२०००००	१५६६०००००	४१४००००००	
जम्मा पालिका र संघ तथा प्रदेश बाट खर्च गर्न सकिने रु			१०५२५७९५३६	११६०७१७४८९	१२८३५६९२३८	३४९६८६६२६४	
पुग/ अपुग रु			१६८९५५८०	-४००१४३९५	१९९०४४५६	-३२१४३५९	

नोटः कूल अपुग रु ३२,१४,३५९ ।

कृतज्ञता ज्ञापन

खजुरा गाउँपालिकाको तीन वर्षीय मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा कार्य विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थाको अमूल्य सहयोग र सहकार्य बिना सफल हुन सम्भव हुने थिएन । सर्वप्रथम यस कार्यको सहजीकरण गर्ने अवसर प्रदान गर्नु भएकोमा खजुरा गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री डम्बर बहादुर बि.क.ज्यू, उपाध्यक्ष श्री मज्जु मल्ल ज्यू तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री दिल बहादुर पौडेल ज्यू प्रति विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

यस मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा प्रक्रियामा निरन्तर उपस्थित भई महत्वपूर्ण सुझाव तथा योगदान प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण जननिर्वाचित प्रतिनिधि ज्यूहरू, सम्बन्धित विषयगत निकायका कर्मचारीहरू, विभिन्न समूहका प्रतिनिधिहरू तथा गाउँपालिकासँग सम्बन्धित आवश्यक सूचना तथा तथ्यांक उपलब्ध गराई योजना निर्माण कार्यलाई सहज बनाइदिनुहुने सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारी कार्यमा विज्ञता तथा प्राविधिक सहजीकरण प्रदान गर्नुहुने विषयविज्ञ श्री सूर्य प्रसाद नेपाल लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरूप्रति विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

....

किशोर अधिकारी

प्रबन्ध निर्देशक

मार्कयूस ईन्जिनियरिङ कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स

टिकापुर, कैलाली

विषय सूची

बजेटको एक झलक i

कृतज्ञता ज्ञापन ii

परिच्छेद १ : खजुरा गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय १

परिच्छेद २ : मध्यमकालीन खर्च संरचानाको अवधारणा तथा तयारीको विधि प्रक्रिया १०

२.१ पृष्ठभूमि तथा कानुनी व्यवस्था १०

२.२ अवधारणा तथा उद्देश्य ११

२.३ संस्थागत व्यवस्था १२

२.४ मध्यमकालीन खर्च तर्जुमा प्रक्रिया १४

परिच्छेद ३ : सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति र वित्त व्यवस्थापन १६

३.१ पृष्ठभूमि १६

३.२ सोच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीति १६

३.३.२ लुम्बिनी प्रदेशको योजनाको दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा प्राथमिकता १७

३.३ मध्यमकालीन आय खाका २३

३.४ मध्यमकालीन खर्च खाका २५

परिच्छेद ४ : त्रिवर्षीय क्षेत्रगत लक्ष्य तथा बजेट खाका २७

४.१ आर्थिक विकास २७

४.२ सामाजिक विकास क्षेत्र ४४

४.३ सहरी विकास तथा पूर्वाधार विकास ७०

४.४ वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन ७९

४.५ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन ८५

परिच्छेद ५: त्रिवर्षीय आय व्यय प्रक्षेपण ९१

५.१ त्रिवर्षीय आय प्रक्षेपण ९१

५.२ त्रिवर्षीय व्यय प्रक्षेपण ९३

परिच्छेद ६ : समग्र खर्च विवरण ९५

६.१ विभिन्न कोणबाट हुने खर्च विश्लेषण ९५

६.२ खर्च र सारांश ९६

पच्छिेद ७ : तीन वर्षे नतिजा अनुगमन खाका १०१

अनुसूची १२४

तालिका तथा अनुसूचीहरूको सूची

तालिकाहरू

तालिका १:आधारभूत विवरण

तालिका २: वडागत घरधुरी र जनसंख्या विवरण

तालिका ३: जातीगत विवरण

तालिका ४: खाद्य सुरक्षित परिवार विवरण

तालिका ५: साक्षरता विवरण

तालिका ६: खानेपानी उपलब्धताको विवरण

तालिका ७: शौचालयको उपयोगको आधारमा घरधुरी संख्या

तालिका ८: उज्यालोको लागि उर्जा प्रयोगको अवस्था

तालिका ९: खाना पकाउने ईन्धन उपभोगका आधारमा घरपरिवार संख्या

तालिका १०: समग्र रणनीति तथा कार्यनीति

तालीका ११: खजुरा गाउँपालिका, (आयतर्फ)

तालिका १२: खर्च विवरण

तालिका १३: आगामी तीन वर्षको आय व्यय तुलना

तालिक १४: विभिन्न कोणबाट हुने खर्च विश्लेषण

तालिका १५: प्राथमिकताको आधारमा खर्च विवरण

तालिका १६: दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा बजेट

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: संघ, प्रदेश तथा अन्य संघ संस्थाको सहकार्यमा सञ्चालन गरिने योजना

अनुसूची २: समग्र योजना बैंक

अनुसूची ३: अभिमुखीकरण तथा योजनाको छनोट कार्यक्रममा सहभागीको विवरण

अनुसूची ४: मध्यमकालीन खर्च संरचना निर्माणको सिलसिलामा लिइएका केही तस्बीर

परिच्छेद १: खजुरा गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

१. परिचय

गाउँपालिकाको वर्तमान क्षमता विश्लेषण र विकासका आवश्यकता पहिचान गरी क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्न वर्तमान अवस्थामा खजुरा गाउँपालिकाको संक्षिप्त वस्तुस्थिति र वर्तमानको भौतिक स्रोत साधन र मानव संसाधनको संस्थागत संरचनाको बढि महत्व रहन्छ । तसर्थ यस परिच्छेदमा खास गरी पालिकाको संक्षिप्त परिचय प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १: आधारभूत विवरण

विवरण	**जानकारी**
पालिकाको नाम:	खजुरा गाउँपालिका
जिल्ला	बाँके
प्रदेश	लुम्बिनी
पालिकाको प्रकार	गाउँपालिका
वडा संख्या	८
प्रशासनिक केन्द्र	बागमतीनगर, खजुरा बजार क्षेत्र
अवस्थित क्षेत्र	नेपालको पश्चिम तराई
भू-प्रकृति	समथर तराई भूभाग
प्रमुख बिशेषता	कृषियोग्य उर्वर भूमि, सडक पहुँच राम्रो

२. अवस्थिति

खजुरा गाउँपालिका नेपालको पछिल्लो प्रशासनिक विभाजन अनुसार लुम्बिनी प्रदेश को बाँके जिल्लामा पर्दछ । खजुरा गाउँपालिका भौगोलिक हिसाबले ८१°२९'००" देखि ८१°३७'००" पूर्व देशान्तरसम्म र २८°०४'००" देखि २८°२१'००" उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएर मुख्य तराइको समथर फाँटमा अवस्थित छ। उचाइमा विवधता नभएकोले भौगोलिक रुपमा अनुकूल यो गाउँपालिकामा समुद्री सतहबाट १३० मि. देखि १६४ मि. को उचाईसम्मको मात्र विविधता रहेको छ । १०१.९१ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफल रहेको यस खजुरा गाउँपालिकाको पूर्वमा कोहलपुर नगरपालिका र जानकी गाउँपालिका, पश्चिममा बर्दिया जिल्ला, उत्तरमा बैजनाथ गाउँपालिका र दक्षिणमा भारत पर्दछन् ।

नेपाल सरकारले मिति २०७३/११/२२ मा साविकका गा.वि.स. बागेश्वरी, सीतापुर, राधापुर, उढरापुर, सोनपुर, र रनियापुर समेटेर ८ वटा वडाहरू कायम गरी यो गाउँपालिका निर्माण गरिएको हो ।

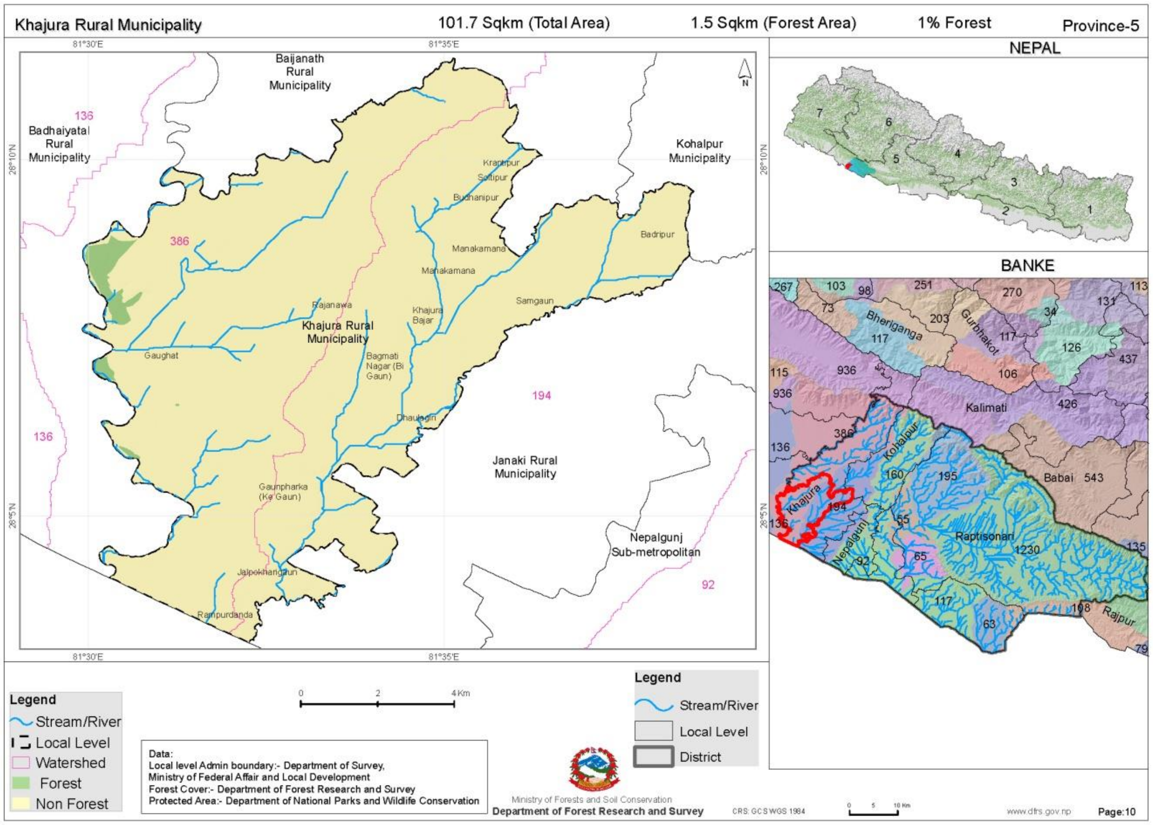

३. भू-उपयोग

यस गाउँपालिकाको वर्तमान भू-उपयोगलाई हेर्दा जम्मा १०१९१ हेक्टर क्षेत्रफल रहेको मा,

- खेती योग्य जमिन ८७९६ हेक्टर
- खेती गरिएको जमिन ५४४७
- वन जंगल र पानी तथा नदिले ढाकेको क्षेत्रफल २६२ हेक्टर
- बस्ती क्षेत्र ८५६ हेक्टर
- अन्य ३६० हेक्टर

गाउँपालिकामा ० देखि १२ डिग्री सम्मको भिरालोपना देखिन्छ। त्यसमा पनि ९६.४९ प्रतिशत जमिन ० देखि ५ डिग्री भित्र रहेको छ भने करिब ३.५१ प्रतिशत जमिन मात्र ५ देखि लगभग १२ डिग्री सम्म देखिन्छ। तथ्याङ्कले गाउँपालिकाको अधिकांश जमिन खेतीपाती तथा आवासका लागि अति उपयोगी तथा पूर्वाधार निर्माणका लागि सहज हुने देखिन्छ।

४.जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार खजुरा गाउँपालिकाको जनसंख्या ६२७८९ रहेको छ जस मध्य पुरुष ३०८९६ जना र महिला ३१८९३ जना रहेका छन् र जम्मा घरधुरी १३७०६ रहेको छ। बिस्तृत तालिका २ मा

तालिका २ : वडागत घरधुरी र जनसंख्या विवरण

वडा नं	कूल जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	घरधुरी संख्या
१	७,९००	३,८८७	४,०१३	१,७२०
२	८,६२६	४,२४७	४,३७९	२,००३
३	७,२५०	३,५६७	३,६८३	१,५४०
४	७,४८०	३,६८१	३,७९९	१,६२०
५	८,०१०	३,९४२	४,०६८	१,६८०
६	७,६००	३,७३९	३,८६१	१,५९०
७	७,३५०	३,६१६	३,७३४	१,५२०
८	८,५७३	४,२१७	४,३५६	१,५३३
जम्मा	**६२,७८९**	**३०,८९६**	**३१,८९३**	**१३,७०६**

खजुरा गाउँपलिकाको वडागत जनसंख्याको तुलनात्मक विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा धेरै जनसंख्या भएको वडा नं २ रहेको छ जसमा जम्मा जनसंख्या ८,६२६ (पुरुष ४२४७ जना, महिला ४३७९ जना रहेका छन्। यस वडाको औषत परिवार आकार ४.३१ र घरधुरी संख्या २००३ रहेको छ। त्यस्तै सबैभन्दा थोरै जनसंख्या भएको वडा नं. ७ रहेको छ जसको जनसंख्या ७३५० (पुरुष ३६१६ जना र महिला ३७३४ जना) रहेका छन् भने घरधुरी संख्या १५२० र औसत परिवार संख्या ४.८४ रहेको छ।

बिभिन्न स्रोतबाट उपलब्ध तथ्यांक अनुसार यस पालिकामा मुस्लिम बाहुल्यता रहेको र र दोस्रोमा क्षेत्री परिवार रहेको छ। बिस्तृत तालिका ३ मा

तालिका ३ : जातीगत विवरण

जातीगत विवरण	जनसंख्या हिस्सा	अनुमानित घरधुरी
मुस्लिम	२६.७%	३,६५८
क्षेत्री	१५.६%	२,१३७
मगर	११.८%	१,६१६
कामी	९.९%	१,३५७
ब्राम्हण	६.९%	९४६
यादव	४.१%	५६२
ठकुरी	४.०%	५४८
थारु	३.६%	४९३
गुरुङ	२.४%	३२९
अन्य जात जाती	१५.०%	२,०५९

६. आर्थिक अवस्थाा:

६.१ पेशागत विवरण

आम्दानीका मुख्य श्रोतहरूमा गाउँपालिकामा रहेका कूल १३७०६ घरपरिवारहरू मध्ये अनुमानित ६,११४ घरपरिवारहरूको आम्दानीको श्रोत कृषि/पशुपालन/माछापालन/मौरीपालन रहेको छ भने दोस्रोमा वैदेशिक

विप्रेशणबाट आम्दानी गर्ने ३,३०८, दैनिक ज्यालादारीबाट २,२४३, नोकरीबाट १,९४४ घरपरिवारहरू रहेका छन् । त्यसैगरी १,१७२ घरपरिवारको आम्दानीको श्रोत भने व्यापार व्यवसाय र ६३६ घरपरिवारको पेन्सन रहेको छ । अन्य आम्दानीका श्रोतहरू भने न्यून घरपरिवारहरूमा रहेको पाइन्छ । यो तथ्याङ्कले समेत ठूलो नाफा हुने र उत्पादनमूखी व्यवसायमा मानिसको संलग्नता अत्यन्त न्यून र परम्परागत कृषि र सामान्य व्यापार व्यवसायमा अधिक संलग्नता रहेको देखिन्छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार खजुरा गाउँपालिकाको खाद्य सुरक्षित परिवार निम्न अनुसार रहेको अवस्था छ,

तालिका ४ : खाद्य सुरक्षित परिवार विवरणः

खाद्य आत्मनिर्भरता अवधी	घरधुरी संख्या	अवस्था
० देखी ३ महिना	१६४५	अत्याधिक खाद्य असुरक्षित घरधुरी
४ देखी ६ महिना	३०८४	खाद्य आपूर्तिका लागि वर्षको आधा समय अन्यत्र निर्भर
७ देखी ९ महिना	३५६३	मध्यम खाद्य असुरक्षाको अवस्था
१० देखी ११ महिना	२०५६	आत्मनिर्भर तर केहि महिना अन्यत्र भर पर्नु पर्ने घरधुरी
१२ महिना	२६०४	पूर्ण आत्मनिर्भर घरधुरी
खाद्य बचत हुने	७५४	उत्पादनको उपभोग गरेर पनि बेच्न सक्ने घरधुरी

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था लागु भइसकेको र स्थानीय सरकारमा धेरै हक अधिकारहरू प्रत्याभूत भइसकेको र दिगो विकास लक्ष्यको लक्ष्य १ मै सबै प्रकारका गरिबीको अन्त्य गर्ने उल्लेख भएको अवस्थामा यस्ता गरीबीमा रहेको जनसंख्यालाई लोक कल्याणकारी राज्यको मूल मर्मअनुसार सवलीकरण र संरक्षण गर्नु आवश्यक देखिन्छ ।

६.२ आय विवरण

यस गाउँपालिकाको पुरानो वस्तुगत विवरण हेर्दा सबैभन्दा धेरै अर्थात ३,४५९ घरपरिवारले आफ्नो आम्दानी वैदेशिक विप्रेषणबाट भएको बताएका छन्, भने दोस्रोमा २,४५९ घरपरिवारले दैनिक ज्यालादारीबाट भएको र तेस्रोमा २,००२ घरपरिवारले नोकरीबाट आम्दानी गर्ने गरेको बताएका छन् । त्यस पश्चात् चौथो, र पाँचौमा क्रमशः व्यापार व्यवसायबाट र आन्तरिक विप्रेषणबाट भएको आम्दानीहरू पर्दछन् । ज्यालादारी कामबाट आम्दानी गर्ने परिवारको संख्या समेत उच्च हुनुले निम्न आयस्तर भएका परिवारहरूको संख्या धेरै रहेको संकेत मिल्दछ । वार्षिक औषत आम्दानी मध्य सबै भन्दा उच्च अर्थात सवारी, मेसिन तथा उपकरणको भाडाबाट प्राप्त आम्दानी रु २,८२,६२४/- लाई मासिक आम्दानीमा परिणत गर्दा रु २३,५५२/- हुन आउँछ । यस बाहेक अन्य सबै क्षेत्रबाट प्राप्त औषत आम्दानी तुलनात्मकरुपमा कम रहेको देखिन्छ ।

७. सामाजिक अवस्थाः

७.१ शिक्षा

यस खजुरा गाउँपालिकामा सामुदायिक र नीजि गरी दुई प्रकारका विद्यालयहरूमा पठन पाठन हुने गर्दछ । यस गाउँपालिका भित्र जम्माजम्मी सामुदायिक ९९ वटा बिभिन्न स्तरका विद्यालयहरू रहेका छन जसमा विद्यालयहरूको तह अनुसार,

क्याम्पस ३, माध्यमिक विद्यालय १६, आधारभूत विद्यालय १४ र वाल विकास केन्द्र ६६ वटा रहेका छन ।

यस गाउँपालिकामा ५ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेर समूहका कुल ५६३५८ जनसंख्या रहेका छन् । गाउँपालिकामा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथि उमेर समूहका कुल जनसंख्यामध्ये ७५.२७ प्रतिशत साक्षर रहेका छन् । वडागत बिस्तृत तालिका ५ मा

तालिका ५ साक्षरता विवरण

वडा नं	साक्षरता दर प्रतिशतमा	पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	निरक्षर
१	९०.६९	३,४५०	१८०	१,३५०
२	७७.८०	६,९००	४२०	२,०००
३	७४.२०	५,२००	३१०	१,५००
४	७२.१०	४,८००	२८०	१,६००
५	७०.८०	४,३००	२६०	१,७००
६	७३.५०	४,६००	२७०	१,५००
७	७६.४०	६,३००	३८०	१,६००
८	७५.९०	५,५००	३२०	१,४००

७.२ स्वास्थ्य

यस गाउँपालिकामा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आएका १ अस्पताल, ५ वटा स्वास्थ्य चौकी, २ वटा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, १ आयुर्वेदिक संस्था, १८ वटा गाउँघर क्लिनिक, ३३ वटा खोप केन्द्र र ६ वटा बर्थिङ्ग सेन्टर सहित ६६ वटा स्वास्थ्य सेवा संस्था तथा निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित अन्य सेवा प्रदायकहरूले जनस्तरमा रोग लाग्नु अघिको रोकथामयुक्त, प्रतिकारात्मक एवम प्रवर्द्धनात्मक सँगसँगै सामान्यरुपमा उपचारात्मक सेवा पनि प्रदान गर्दै आएको स्थिति देखिन्छ । यी संस्थामा पर्याप्त र उपयुक्त आवश्यक भौतिक पूर्वाधार, उपकरण तथा सामग्रीको व्यवस्था भएर पनि कतिपय स्वास्थ्य सस्थाहरूमा न्युनतम पूर्वाधार र उपकरणहरू र आवश्यकता अनुसार दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको पनि कमी रहेको अवस्था छ । गाउँपालिका क्षेत्रमा विशेषगरी श्वासप्रश्वासजन्य रोग, पानीजन्यरोग, दमको बिरामी र महिलामा पाठेघरको समस्या रहेको पाइन्छ । गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखाका अनुसार पालिका भरिमा ९९ जना वालवालिका कुपोषित रहेको अवस्था छ

७.३ खानेपानी

यस गाउँपालिकामा रहेका १३७०६ घरपरिवारहरू मध्य पहिलोमा धारा/पाइपको पानी पिउने परिवारको संख्या ६८२५ अर्थात ४९.८० प्रतिशत रहेका, दोस्रोमा ट्युबवेल/हातेपम्प मार्फत आपूर्ति गरिएको पानी पिउनेको संख्या ५९८० अर्थात ४३.६३ प्रतिशत भएको त्यसैगरी तेस्रोमा ईनार तथा चौथोमा मूल तथा झरना को

पानीमा आधारित २४० घरधुरी र तथा अन्य श्रोतबाट पानी पिउने परिवारको संख्या १०७० छ र अन्य श्रोत प्रयोग गर्नेको संख्या ९१ रहेको छ। बिस्तृत विवरण तालिका ६ मा

तालिका नं ६ : खानेपानी उपब्धताको विवरण

वडा नं	कुल घरधुरी	धारा/ पाईप	ट्यूबवेल तथा ह्याण्ड पम्प	ईनार (ढाकिएको तथा नढाकिएको)	मूल/झरनाको पानी	अन्य स्रोत
१	१,७२०	८९५	४५०	३१०	४५	२०
२	२,००३	१,३१०	५२०	१२०	३५	१८
३	१,५४०	१,२००	२५०	६०	२०	१०
४	१,६२०	१,४२०	१४०	४०	१५	५
५	१,६८०	२००	१,३००	१२०	४५	१५
६	१,५९०	९०	१,४००	८०	१५	५
७	१,५२०	६५०	६००	२२०	४०	१०
८	१,५३३	१,०६०	३२०	१२०	२५	८
जम्मा	**१३,७०६**	**६,८२५**	**५,९८०**	**१,०७०**	**२४०**	**९१**

७.४ सरसफाई

७.४.१ शौचालय सम्बन्धी : शौचालय उपयोग स्थानीयको जीवनस्तर मापनका आधारहरूमध्ये एक हो। शौचालय सम्बन्धी विवरण हेर्दा गाउँपालिकामा रहेका कूल १३७०६ घरपरिवारहरूमध्ये ४,९४० अर्थात ५०.६३ प्रतिशतले फ्लस भएको तथा ढल र (सेफ्टी ट्यांकी) चर्पी, ५५०० परिवारले साधारण खाल्डे चर्पी, १४० सार्वजनिक शौचालय प्रयोग गरेको र अझै पनि ६२६ शौचालय नै नभएको पाइयो। बिस्तृत तल तालिका ७ मा।

तालिका ७ : शौचालयको उपयोगको आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नं	कुल घरधुरी	फ्लस र ढल तथा सेप्टिक टयांकि भएको	खाल्टे चर्पी प्रयोग गर्ने	सार्वजनिक शौचालय प्रयोग गर्ने	शौचालय नभएका
१	१,७२०	८२०	७५०	३०	१२०
२	२,००३	१,३५०	५८०	२०	५३

३	१,५४०	१,१८०	३३०	१०	२०
४	१,६२०	१,४००	१९०	१०	२०
५	१,६८०	२५०	१,२५०	२०	१६०
६	१,५९०	१२०	१,३००	१०	१६०
७	१,५२०	७००	७५०	२०	५०
८	१,५३३	१,१२०	३५०	२०	४३
जम्मा	**१३,७०६**	**६,९४०**	**५,५००**	**१४०**	**६२६**

७.४.२ सरसफाई फोहरमैला व्यवस्थापन

गाउँपालिकामा रहेका कूल घरपरिवारहरूमध्ये ४,४७९ अर्थात् ४१.९७ प्रतिशत फोहर कम्पोष्ट मल बनाउने, २,९०३ अर्थात् २७.२० प्रतिशतले फोहरलाई आफ्नै कम्पाउण्ड भित्र फाल्ने गरेको, १,८५३ अर्थात १७.३६ प्रतिशतले आफ्नै कम्पाउण्ड भित्र गाड्ने वा थुपार्ने, ५६९ अर्थात ५.३३ प्रतिशतले फोहर थुपार्ने ठाउँमा वा क्यानमा राख्ने गरेको पाइयो । त्यसैगरी सडक/सार्वजनिक स्थलमा फ्याल्ने, घरमा नै लिन आउने, नदी वा खोल्सामा फाल्ने र अन्य रहेका छन् । ग्रामीण इलाका तथा कृषि मुख्य पेशाको रुपमा रहेकोले यहाँका घरपरिवारले फोहरलाई कम्पोष्ट मलको रुपमा प्रयोग गर्नु सर्वोत्तम हुने भएकोले यो फोहर व्यवस्थापनको उत्तम उपाय रहेतापनि फोहरको प्रकृतिअनुसार प्लाष्टिकजन्य तथा अन्य नसड्ने फोहरहरू खेतीयोग्य जमिनमा पर्न जाँदा क्रमशः भू-प्रदुषण वृद्धि भई उत्पादकत्वमा ह्रास आउन सक्ने देखिन्छ । अर्कोतर्फ जलाउने, खोल्सामा फाल्ने साथै सार्वजनिक स्थलमा समेत फाल्ने कार्यहरूले प्रदुषण वृद्धिगराई जनस्वास्थ्यमा प्रत्यक्ष असर गर्दछ । तसर्थ फोहोरको उचित व्यवस्थापनमा सजग बनाई गाउँपालिकामा अव्यवस्थित फोहर व्यवस्थापनलाई समयमै सम्बोधन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

गाउँपालिकाका १३७०६ घरधुरीमध्ये ढलको व्यवस्था भएको परिवार संख्या ४३.२ प्रतिशत भने ढलको सुविधाबाट वञ्चित रहेका परिवारहरू ५६.८ प्रतिशत रहेका छन् । गाउँपालिकाले स्वच्छ तथा सफा वातावरणमा नागरिकलाई बाँच्ने अवस्था सिर्जना गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याइहाल्नु पर्ने देखिन्छ ।

८. पूर्वाधार

८.१ यातायात पूर्वाधार

गाउँपालिकामा रहेका १३७०६ घरपरिवारहरूमध्ये पक्की/कालोपत्रे सडकको पहुँच भएको घरपरिवारहरूको संख्या अधिकांश छ भने दोस्रोमा ग्राभेल सडकको पहुँच भएको घरपरिवार तथा तेस्रोमा कच्ची सडकको पहुँच भएको घरपरिवार रहेका छन् ।

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिका भरीमा कालो पत्रे सडक ... कि.मि, ग्राभल सडक ... कि.मि र धुलो सडक .. कि.मि रहेको र प्राय सबै बस्तीहरू कुनै पनि स्तरको सडकबाट जोडिएको अवस्था छ ।

८.२ विद्युत तथा उर्जा

८.२.१ बत्ती बाल्न उपयोग हुने उर्जा यो पालिकाकामा विद्युतीकरणको अवस्था राम्रो छ । सबै वडा तथा बस्तीहरूमा विद्युत सेवा पुगेको छ ।

तालिका ८ : उज्यालोको लागि उर्जा प्रयोगको अवस्था

प्रकाशको मुख्य स्रोत	घरधुरी संख्या	प्रतिशत
विद्युत	१२,८८४	९४.०
सोलार	४०२	२.९
मट्टितेल	११८	०.९
बायोग्यास	३६	०.३
अन्य	२६६	१.९
जम्मा	**१३,७०६**	**१००.०**

संक्षिप्त बिश्लेषण:

- खजुरा गाउँपालिकामा ९४ प्रतिशत घरधुरी विद्युतलाई प्रकासको मुख्य स्रोतको रुपमा उपयोग गर्दछन् ।
- प्रकासका दोस्रो स्रोतको रुपम सोलार उर्जाको उपयोग २.९ प्रतिशतले गर्दछन्
- मट्टितेल अन्य स्रोतको उपयोग नगन्य छ ।

समग्रमा भन्नुपर्दा यस गाउँपालिकामा विद्युत पहुँचको अवस्था राम्रो छ ।

८.२.२ खाना पकाउन प्रयोग हुने ईन्धन

खाना पकाउने इन्धनको उपयोगको आधारमा घरपरिवारको विश्लेषण गर्दा २०७८ को राष्ट्रिय जनगणनाको आँकडा अनुसार जम्मा १३७०६ घरपरिवारमध्ये १०८४२ परिवार खाना पकाउन ग्याँस प्रयोग गर्दछन्, भने अझै पनि पहिलो नम्बरमा २११८ परिवार अर्थात १५.५ प्रतिशत खाना पकाउन दाउरा प्रयोग गर्छन् । विस्तृत विवरण तल तालिका ९ मा दिइएको छ ।

तालिका ९ : खाना पकाउने ईन्धन उपभोगका आधारमा घरपरिवार संख्या

खाना पकाउन प्रयोग हुने मुख्य ईन्धन	घरधुरी संख्या	प्रतिशत
एल.पि ग्यास	१०,८४२	७९.१
दाउरा	२,११८	१५.५
बायोग्याँस	२८४	२.१
विद्युत	९६	०.७

मट्टितेल	५४	०.४
गुईठा	१६८	१.२
अन्य	१४४	१.०
जम्मा	**१३,७०६**	**१००.०**

८.२.३ अन्य सेवा सुबिधा

खजुरा गाउँपालिकाका ४८३८ परिवारको टि.भि. मा १००३७ परिवारको मोबाईलमा र ४८८३ परिवारको ईन्टरनेटमा पहुँच भएको अवस्था छ।

९.समग्रमा गाउँपालिकाको प्रमुख बिशेषता

- खजुरा गाउँपालिकाको जनसंख्या ६२,७८९ रहेको छ,
- आर्थिक रुपमा सकिय जनसंख्याको हिस्सा ठूलो छ,
- एल.पि.ग्याँस र विद्युतको प्रयोग तिव्ररुपमा बढ्दैछ,
- शिक्षामा ICT पहुँच सुधारोन्मुख छ,
- ग्रामीण-अर्धशहरी मिश्रित विकास ढाँचा रहेको अवस्था छ।
- नेपालगञ्ज निकट आर्थिक सम्बन्ध
- कृषि र व्यापार मिश्रित अर्थतन्त्र
- तराई क्षेत्रको उर्बर भूमि
- तीव्र शहरीकरण हुँदै गएको गाउँपालिका र
- रणनीतिक राजमार्ग क्षेत्र

परिच्छेद २ : मध्यमकालीन खर्च संरचानको अवधारणा तथा तयारीको विधि प्रक्रिया

२.१ पृष्ठभूमि तथा कानुनी व्यवस्था

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा गाउँ तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीय स्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषयक्षेत्रगत मध्यमकालीन तथा दीर्घकालीन योजना बनाई लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी, अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १६ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक खर्चको विवरण तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको र दफा १७ मा यस्तो विवरण तयार गर्दा आगामी तीन आर्थिक वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपण सहितको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

यस्तो मध्यमकालीन खर्च संरचनामा देहायका विवरण खुलाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छः

क) प्रस्तावित योजनाको लक्ष्य तथा उद्देश्य,
ख) प्रस्तावित योजनाको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्न वा खर्च छुट्याउन आवश्यकताको पुष्ट्याई,
ग) प्रस्तावित योजना कार्यान्वयन हुन सक्ने आर्थिक वर्ष र त्यसपछिको दुई वर्ष आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुनसक्ने प्रतिफल र उपलब्धि,
घ) प्रस्तावित योजना लागु गर्न आवश्यक पर्ने खर्चको विवरण,
ङ) खर्च व्यहोर्ने स्रोत र खर्च गरिएको रकमबाट प्राप्त हुनसक्ने प्रतिफल र उपलब्धिको प्रक्षेपण,
च) प्रस्तावित योजनाको मध्यम अवधिको खर्चको रणनीति र त्यसको वार्षिक खर्चसँगको तादात्म्य,
छ) सञ्चालित योजना भए गत आ.व.मा छुट्याइएको खर्चअनुसार लक्ष्य हासिल भए नभएको यथार्थ विवरण ।

यसैगरी, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ७ मा राष्ट्रिय स्रोत अनुमान समितिले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कुल राष्ट्रिय स्रोत अनुमान गनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय तह समेतको स्रोत अनुमानका आधारमा मात्र कुल राष्ट्रिय स्रोत अनुमान गर्न सकिने भएको हुँदा सबै गाउँ तथा नगरपालिकाले मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्न आवश्यक छ ।

गाउँ तथा नगरपालिकाले लिएका समष्टिगत तथा विषय क्षेत्रगत लक्ष्य र उद्देश्यहरू हासिल गर्न सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गर्न एवं कुशलता र दक्षतापूर्वक कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी वित्तीय सुशासन स्थापित गर्ने विषयका लागि यो मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ ।

यस मध्यमकालीन खर्च संरचनाले वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच अन्तरसम्बन्ध कायम गरी सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्ने लक्ष्य लिएको छ । यसले स्रोत व्यवस्थापन र अपेक्षित उपलब्धिको खाकासमेत प्रस्तुत गरेको छ । खर्च संरचनाको प्रमुख उद्देश्य प्राथमिकताका आधारमा सार्वजनिक स्रोतको बाँडफाँड गरी खर्चको प्रभावकारिता बढाउनु हो । यस खजुरा गाउँपालिकाले यो मध्यमकालीन खर्च संरचनाबाट विकास योजनाको लक्षित नतिजा हासिल गर्न स्रोत साधनको प्रभावकारी विनियोजन र परिचालन गर्दा पारदर्शी र मितव्ययी खर्च प्रणाली लागु गरी वित्तीय सुशासनजस्ता पक्षमा सुधार ल्याउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने अपेक्षा गरेको छ ।

अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ अनुसार स्थानीय तहले मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न अनिवार्य गरेको सन्दर्भमा राष्ट्रिय योजना आयोगबाट तयार भएको मध्यमकालीन खर्च संरचना दिग्दर्शन, २०७८ लाई आधार मानी खजुरा गाउँपालिकाका लागि यो मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ ।

२.२ अवधारणा तथा उद्देश्य

२.२.१ अवधारणा

राष्ट्रिय योजना आयोगबाट तयार भएको मध्यमकालीन खर्च संरचना दिग्दर्शनअनुसार सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको एक औजारको रूपमा यो मध्यमकालीन खर्च संरचनालाई लिइएको छ । पालिकामा उपलब्ध हुने सीमित स्रोत-साधनको वस्तुनिष्ठ आकलन गर्ने र त्यसलाई योजनाको प्राथमिकताको क्षेत्रमा मध्यम अवधिको लागि बाँडफाँड गर्ने दिग्दर्शनको मार्गदर्शन अनुसार यस खजुरा गाउँपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ ।

प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रमको उपलब्धिको आधारमा उत्पादन, रोजगारी, आय र लगानी लगायत परिसूचक समावेश गरी समष्टिगत वित्तीय खाका (Medium Term Fiscal Framework (MTFF) निर्धारण गरी स्थानीय आर्थिक खाका अनुसार समष्टिगत र विषय क्षेत्रगत नतिजा प्राप्त हुने गरी स्रोत तथा खर्चको प्रक्षेपण गरेर संघ तथा प्रदेशबाट यस गाउँपालिकालाई विभिन्न शीर्षकमा प्राप्त हुने स्रोत, आन्तरिक आय, आन्तरिक ऋण तथा अन्य स्रोतसमेत आँकलन तथा क्षेत्रगत प्राथमिकता अनुरूप विषयगत शाखा अन्तर्गतका एकाइसँग सम्बन्धित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आयोजनागत रूपमा कार्यक्रम खर्चको अनुमान र मध्यमकालीन बजेट खाका (Medium Term Budgetary Framework (MTBF) सहित यो समष्टिगत खाका तयार गरिएको हो । यसलाई तयार गर्दा बजेटको कार्यान्वयनबाट तीन वर्षमा प्राप्त हुने प्रतिफलको पनि अनुमान गरी मध्यमकालीन नतिजा खाका (Medium Term Result Framework (MTRF)समेत समावेश गरिएको छ ।

यस मध्यमकालीन खर्च संरचनामा पहिलो वर्षको बजेट कार्यान्वयन भएपछि उपलब्धि समीक्षा गरी बाँकी दुई वर्षको प्रक्षेपित अनुमान परिमार्जन एवं थप एक वर्षको बजेट प्रक्षेपण गर्ने गरी यो मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ, जुन गाउँपालिकाले चक्रीय हिसाबले प्रत्येक वर्ष तीन वर्षको बजेटको आंकलन गर्नुपर्ने हुन्छ र जसबाट पालिकाको बजेट तर्जुमा प्रक्रियालाई बढी यथार्थपरक र वस्तुनिष्ठ बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न मद्वत पुग्नेछ ।

२.२.२ उद्देश्य तथा विशेषता

यस खजुरा गाउँपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मुख्य उद्देश्य पालिकालाई उपलब्ध स्रोत साधनलाई नीति, योजना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच तालमेल गराई सार्वजनिक खर्च प्रणालीमा वित्तीय अनुशासन कायम गर्नु हो, भने यसका अन्य उद्देश्य तथा विशेषताहरू देहायबमोजिम रहेका छन् :-

प्रमुख उद्देश्यहरू :

- नीति, योजना र बजेटबीच समन्वय कायम गर्नु
- सीमित स्रोतलाई प्राथमिकताका क्षेत्रमा केन्द्रित गर्नु
- बजेटको यथार्थपरकता र पूर्वानुमान क्षमता बढाउनु
- विकास कार्यक्रमहरूको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नु

मुख्य विशेषताहरू :

- ३ वर्षे रोलिङ योजना (Rolling Plan)
- कार्यक्रम तथा परियोजना अनुसार स्रोत विनियोजन
- परिणाममुखी (Result-oriented)बजेटिङ
- वित्तीय अनुशासन र पारदर्शिता

२.३ संस्थागत व्यवस्था

मध्यमकालीन खर्च संरचना र वार्षिक बजेटबीच तादत्म्य कायम गर्ने औजार भएकाले वार्षिक बजेट निर्माणमा यसको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । यसका लागि स्थानीय तहमा देहायबमोजिमको संस्थागत व्यवस्था गर्नुपर्छ ।

२.३.१ स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारणसम्बन्धी कार्य स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिमको समितिले गर्ने हुँदा साविककै समितिले देहाय बमोजिमको काम, कर्तव्य गर्ने छ,

समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः-

(क) मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा कार्यको समग्र निर्देशन गर्ने,
(ख) आगामी तीन वर्षको कुल स्रोत र खर्चको प्रक्षेपण गर्ने,
(ग) प्रक्षेपित कुल स्रोत र खर्चको आधारमा विषय क्षेत्रगत खर्चको सीमा निर्धारण गर्ने,

२.३.२ मध्यमकालीन खर्च संरचना प्राविधिक समिति/कार्यदल

मध्यमकालीन खर्च संरचनाका प्रत्येक क्रियाकलापमा एकाइगत लागत आकलन, परिमार्जनका साथै, महाशाखा/शाखाअन्तर्गतका मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमासम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने तथा सो महाशाखा/शाखाहरूको विषयगत रूपमा एकीकृत बजेट मस्यौदा तयार यस पालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीको लागि देहायबमोजिमको कार्यदल रहनेछ ।

१. संयोजक श्री दिल बहादुर पौडेल - प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
२. सदस्य श्री प्रदिप सुनार - शाखा प्रमुख लेखा शाखा
३. सदस्य श्री सोनु शाह - शाखा प्रमुख पूर्वाधार शाखा

४. सदस्य श्री शुशिला न्यौपाने..- शाखा प्रमुख म.बा.बा.तथा जेष्ठनागरिक शाखा
५. सदस्य-सचिव श्री नेवलाल घर्ती - योजना शाखा प्रमुख

कार्यदलले आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ। विषयगत रूपमा एकीकृत रूपमा बजेट तयारीका लागि कार्यदलले देहायबमोजिमका कार्यहरू सम्पन्न गर्नु पर्नेछ:

(क) विषयगत समितिसँग आवश्यक समन्वय गर्ने,
(ख) मध्यमकालीन खर्च संरचनासम्बन्धी मार्गदर्शनको मस्यौदा तयार गरी कार्यपालिकामा पेस गर्ने,
(ग) मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मस्यौदा तयार गरी विषयगत समितिमा पेस गर्ने,
(घ) त्रिवर्षीय खर्चको प्रक्षेपणसहित बजेटको आकार र स्रोतको आकलन गरी स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिसमक्ष पेस गर्ने,
(ङ) मध्यमकालीन खर्च संरचनासम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने।

उक्त कार्यविवरण अनुसार मिति २०८३ जेष्ठ २६ गतेको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति निर्देशन अनुसार आ.व. २०८३/०८४ को रु ९३१३७९३६ आ.व. २०८४/०८५ को रु १०२४५१७४८९.र आ.व. २०८५/०८६ को रु ११२६९६९२३८ को सीमामा रही मध्यमकालीन खर्च संरचना निर्माण गर्ने गरी सैद्धान्तिक सहमति प्रदान गरिएको छ।

२.३.३ विषयगत योजना तर्जुमा समिति

खजुरा गाउँपालिकाको कार्यपालिकाबाट प्राप्त स्रोत सीमा तथा मार्गदर्शनभित्र रही विषयगत शाखाबाट प्राथमिकता निर्धारण भई बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेस भएका कार्यक्रम तथा आयोजनालाई विषयगत रूपमा छलफल, विश्लेषण र पुनःप्राथमिकता निर्धारण गरी पेस गर्ने कार्य वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्यका लागि गठित विषयगत समितिले गर्नुपर्ने प्रावधान अनुसार देहायका कार्य गर्न साविकका विषयगत समितिलाई परिचालन योजना तर्जुमा गर्दा गरिएको थियो,

(क) कार्यदल बाट प्रस्तावित कार्यक्रम तथा आयोजनाको त्रिवर्षीय खर्च प्रक्षेपण सहितको मध्यमकालीन खर्च संरचना र आगामी आर्थिक वर्षको बजेट उपर छलफल र विश्लेषण गर्ने।
(ख) विषयगत रूपमा कार्यक्रम तथा आयोजनाको प्राथमिकीकरणको आधार तयार गर्ने।
(ग) कार्यक्रम तथा आयोजनाको विषयगत रूपमा प्राथमिकता निर्धारण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेस गर्ने।

<u>विषयगत समिति</u>

क. आर्थिक विकास समिति
ख. सामाजिक विकास समिति
ग. पूर्वाधार विकास समिति
घ. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति
ङ. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन समिति

२.४ मध्यमकालीन खर्च तर्जुमा प्रक्रिया

यो मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारी गर्न निम्न प्रक्रियागत चरणहरू अपनाइएका थिए:

२.४.१अभिमुखीकरण

यस क्रममा पालिकाको दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, विकासको रणनीति तथा कार्यनीति र तीनवर्षे योजनाको पहिचान र परिष्करण गरियो । मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा सम्बन्धी कार्य स्थानीय तहकालागि नवीन अभ्यास भएका कारण सर्वप्रथम संरचनागत आवश्यकता, महत्व र प्रक्रियागत चरणबारे कार्यपालिकाका पदाधिकारी, सदस्य तथा पालिका शाखा र एकाइ प्रमुखहरूलाई मिति २०८३ जेष्ठ २६ का दिन एक दिने अभिमुखीकरण गरिएको थियो ।

२.४.२ बजेट सीमा निर्धारण तथा बाँडफाँट

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारणसम्बन्धी समितिबाट २०८३ जेष्ठ २६ कै दिन आगामी ३ वर्षको आय प्रक्षेपण निम्न अनुसारको खर्च गर्ने गरी सैद्धान्तिक सहमति प्रदान गरेको थियो,

आ.व. २०८३/०८४	रु.९३१३७९३६
आ.व. २०८४/०८५	रु.१०२४५१७४८९
आ.व. २०८५/०८६	रु.११२६९६९२३८

२.४.३ बजेट सीमा र मार्गदर्शन स्वीकृति तथा सम्प्रेषण

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले तयार गरेको आगामी तीन वर्षको कुल स्रोत तथा खर्चको अनुमान र प्रक्षेपण, विषय क्षेत्र/उप क्षेत्रगत बजेट सीमा र मार्गदर्शन उपर कार्यपालिकाले मिति २०८३ जेष्ठ २६ मा छलफल गरी निदेशन गरेको अवस्था छ। आयव्यय प्रक्षेपण तल उल्लेख गरे अनुसार छ।

आयतर्फ

विगत १ आ.व.को याथार्थ र चालु आ.व.को अनुमान गरिएको बजेट तथा सो लाई आधार मानी गरिएको अनुमानका आधारमा निम्न अनुसार आय प्रक्षेपण गरिएको हो :

आ.व. २०८३/०८४	रु.९३१३७९३६
आ.व. २०८४/०८५	रु.१०२४५१७४८९
आ.व. २०८५/०८६	रु.११२६९६९२३८

२.४.४ योजनाको छनोट र प्राथमिकीकरण

तत्पश्चात् मध्यमकालीन खर्च संरचना प्राविधिक समिति/कार्यदलले मिति २०८३ जेष्ठ २६ गतेका दिन स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले प्रक्षेपण निर्देशन गरे अनुसार आ.व. २०८३/०८४ को रु.९३१३७९३६ आ.व. २०८४/०८५ को रु.१०२४५१७४८९ र आ.व. २०८५/०८६ को रु.११२६९६९२३८

सीमाभित्र रही मध्यमकालीन खर्च संरचना निर्माण गर्ने गरी कार्यपालिका र विषयगत समितिसँग मिलेर आगामी तीन वर्षका लागि योजनाको छनोट र प्राथमिकीकरण गरेको थियो ।

२.४.५ योजनाको परिष्करण र नतिजा खाका तयारी

२०८३ जेष्ट २६ का दिन छनोट र प्राथमिकीकरण भएको योजनाको विश्लेषण गरी तीनवर्षको लक्ष्य निर्धारण गरी प्राविधिक टोलीको सहयोगमा पेस भएको योजनालाई मध्यमकालीन खर्च संरचना प्राविधिक समिति/कार्यदलले २०८३ जेष्ठ २६ गतेका दिन योजनाको परिमार्जन र उक्त योजनाको कार्यान्वयन पश्चात निस्कन सक्ने नतिजा खाका तयारी गरी मध्यमकालीन खर्च संरचनालाई अन्तिम रूप दिई तीन दिनभित्र पेस गर्न प्राविधिक टोलीलाई निर्देशित गरेको थियो ।

२.४.६ व्यय अनुमान

मध्यमकालीन खर्च संरचना प्राविधिक समिति/कार्यदलले मिति २०८३ जेष्ठ २६ गतेका दिन बजेट सीमाभित्र रही मध्यमकालीन खर्च संरचना निर्माण गर्ने गरी कार्यपालिका र विषयगत समितिसँग मिलेर आगामी तीन वर्षका लागि योजनाको छनोट र प्राथमिकीकरण गरिएकामध्ये आगामी ३ आ.व.का लागि छानिएका योजना र चालु खर्चका लागि तीन वर्षका लागि बजेट सीमा निर्धारण समितिबाट २०८३ जेष्ठ २६ का दिन अनुमानित आयको अनुपातमा व्यय गर्ने संकेत गरेको थियो तर योजनाको माग र संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य संघ संस्थाबाट पनि लगानी जुट्ने सम्भावनाका आधारमा प्रत्येक योजनाको लागत अनुमानका आधारमा लागत अनुमान निर्धारित सीमाभन्दा केही फरक पर्न गएको अवस्था छ ।

परिच्छेद ३ : सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति र वित्त व्यवस्थापन

३.१ पृष्ठभूमि

पालिकाले अगाडि बढाउन लागेका समष्टिगत तथा विषय क्षेत्रगत लक्ष्य र उद्देश्य हासिल गर्न सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । विनियोजन कुशलता, कार्यान्वयन दक्षता र वित्तीय सुशासन जस्ता विषय सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनका मुख्य अवयव हुन् । मध्यमकालीन खर्च संरचनाले आवधिक योजना भए सो र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच अन्तरसम्बन्ध कायम गरी सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्दछ । यसले स्रोत व्यवस्थापन र अपेक्षित उपलब्धिको खाका समेत प्रस्तुत गर्दछ ।

मध्यमकालीन खर्च संरचनाको प्रमुख उद्देश्य प्राथमिकताका आधारमा सार्वजनिक स्रोतको बाँडफाँड गरी खर्चको प्रभावकारिता बढाउनु हो । मध्यमकालीन खर्च संरचनाले स्थानीय तहमा विकास योजनाको लक्षित नतिजा हासिल गर्न स्रोत साधनको प्रभावकारी विनियोजन, रकम परिचालन, पारदर्शी र मितव्ययी खर्च प्रणाली, वित्तीय सुशासन जस्ता पक्षमा सुधार ल्याउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ ले समेत र स्थानीय तहले मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न अनिवार्य गरेको सन्दर्भमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले यस प्रयोजनार्थ दिग्दर्शन जारी गरेको छ । उक्त दिग्दर्शनले स्थानीय तहलाई ढाँचा र प्रक्रियामा एकरूपता कायम गरी मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्न सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ । यसै पृष्ठ भूमिमा खजुरा गाउँपालिकाको यो मध्यमकालीन खर्च संरचना (२०८३/२०८४-२०८५/२०८६) तयार गरिएको छ ।

३.२ सोच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीति

सोच : राष्ट्रिय, प्रदेशगत तथा पालिकाको आवश्यकता, स्थानीय चाहना र स्थानीय यथार्थतामा आधारित भै भविष्यमा हासिल गर्न खोजिएको विकास र समृद्धिको आकांक्षालाई व्यक्त गर्ने कल्पनाशील वाक्यलाई दीर्घकालीन सोच भनिन्छ । दीर्घकालीन सोचले हालको अवस्थाबाट समयान्तरमा प्राप्त हुने धेरै गुणा समुन्नत अवस्थालाई जाहेर गर्दछ र त्यसैमा लय र ताल मिलाएर लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति र कार्यक्रमको रूपरेखा तयार गर्न निर्देशित गर्दछ ।

३.२.१ नेपाल सरकारको सोचः

नेपाल सरकारले आफ्नो पन्ध्रौं योजनामार्फत **"समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली"** भनि राखिएको दीर्घकालीन सोच (बि.सं २१००को) तय गरेको छ । समुन्नत, स्वाधीन र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र सहितको समान अवसर प्राप्त, स्वस्थ, शिक्षित, मर्यादित र उच्च जीवनस्तर भएका सुखी नागरिक बसोवास गर्ने मुलुकको रूपमा उक्त दीर्घकालीन सोचको व्याख्या गरिएको छ भने १६औं आवधिक योजनाले **सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धि** भनी सोच कायम गरेको अवस्था छ ।

सोह्रौं योजनाको लक्ष्य:

सोह्रौं योजनाले लिएको सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धिको सोच अनुसार रूपान्तरणकारी रणनीति र प्रमुख हस्तक्षेपकारी कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न सो योजनाले सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धिका विभिन्न राष्ट्रिय लक्ष्यहरू लिएको छ । (विस्तृत १६ औं योजना २०८१/८२-२०८५/२०८६)

सोह्रौं योजनाको उद्देश्य

आम नागरिकले आफ्नो जीवनमा अनुभूति गर्न सक्ने विकास र सुशासन हासिल गर्नु सोह्रौं योजनाको मूल उद्देश्य हो ।

यसको सोच अनुकूलको क्षेत्रगत योजनाहरूको प्रमुख उद्देश्यहरू,

१. राजनीतिक, प्रशासनिक, न्यायिक, निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रमा सुशासन कायम गर्नु
२. स्वास्थ्य, शिक्षा, रोजगारी, आवास, सुरक्षा तथा सार्बजनिक सेवा प्रवाहमा सामाजिक न्याय स्थापित गर्नु
३. मानवीय जीवन र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा समृद्धि हासिल गर्नु ।

समग्र रणनीति र रूपान्तरणका क्षेत्रहरू

सोह्रौं योजनाले विभिन्न चार वटा समग्र रणनीति र विभिन्न १३ वटा संरचनात्मक रूपान्तरणका प्रमुख क्षेत्र पहिचान गरेको छ । (विस्तृत सोह्रौं योजना **२०८१/८२-२०८५/२०८६**)

३.३.२ लुम्बिनी प्रदेशको योजनाको दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा प्राथमिकता

दोस्रो आवधिक योजनाका २०८१/८२-२०८५/२०८६) को सोच

"समृद्ध लुम्बिनी, सुखी नागरिक"

दिगो, उच्च र समतामुलक अर्थतन्त्र, पर्यावरणीय सन्तुलन, सम्मानजनक समावेशिता र सुशासन सहितको स्वस्थ, सुसंस्कृत तथा सहज जीवनस्तर भएका खुसी नागरिक बसोबास गर्ने प्रदेश ।

लुम्बिनी प्रदेशको लक्ष्य:

- दिगो र समावेशी आर्थिक विकास सहितको सामाजिक न्यायमा आधारित समुन्नत समाज निर्माण गर्ने ।
- दिगो र समावेशी आर्थिक विकासलाई आधार बनाई सामाजिक न्याय, सुरक्षा र सास्कृतिक विविधता सुनिश्चित गर्दै समुन्नत समाज निर्माण गर्ने दीर्घकालिन लक्ष्य ।

लुम्बिनी प्रदेशको उद्देश्य:
दीर्घकालनि सोच र लक्ष्य पुरा गर्न देहायका उद्देश्यहरू रहेका छन ।
१. कृषि, उद्योग र पर्यटन क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउनु ,
२. गुणस्तरीय स्वास्थ्य र शिक्षामा सर्बसुलभ पहुँच सुनिश्चित गरी स्वस्थ र दक्ष मानव पूँजीको निर्माण गर्नु ।

३. सघन अन्तरबद्धता सहितको दिगो र गणस्तरीय पूर्वाधार विकास गर्नु ,
४. व्यावसायिक सीप र प्रविधिमा आधारित उद्यमशीलताको विकास गरी उत्पादनशील रोजगारी सिर्जना गर्नु,
५. सामाजिक न्यायमा आधारित समता मूलक समाजको निर्माण गर्नु ,
६. नविनतम अभ्यास र प्रविधिको प्रयोगमार्फत सेवा प्रवाहमा पहूँच र सुशासन अभिवृद्धि गर्नु ,
७. नीति र कानुनि सुधार मार्फत स्वदेशी तथा बिदेशी लगानी आकर्षित गर्दै उच्च तथा तिब्र आर्थिक वृद्धि हासिल गर्नु ।

लुम्बिनी प्रदेशको विकासका संबाहकहरू

१. कृषि, उद्योग र पर्यटन
२. स्वास्थ्य एवं दक्ष मानव संसाधन
३. पूर्वाधार (अन्तर प्रदेश र आन्तरिक अन्तर आवद्धता)
४. उद्यमशीलता र उत्पादशील रोजगारी
५. हरित तथा डिजिटल अर्थतन्त्र
६. सेवा प्रवाह, सुशासन तथा समावेशिता
७. सूचना प्रविधि

लुम्बिनी प्रदेशले माथी उल्लेखित सोच, लक्ष्य, उदेश्यहरू र विकासको प्राथमिकता पुरा गर्न बिभिन्न ९ वटा समग्र रणनीतिहरू निर्धारण गरेको छ
(बिस्तृत-लुम्बिनी प्रदेशको दोस्रो पञ्चवर्षीय योजना २०८१/८२-२०८५/२०८६)

३.२.३ खजुरा गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच

स्थानीय तहले योजना बनाउदा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समय सीमा र प्रक्रियासँग अनुकुल हुने गरी बनाउनुपर्ने स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ (२) ले स्थानीय तहलाई मार्ग निर्देश गरेको छ । यस सन्दर्भमा खजुरा गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच तय गर्दा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका दीर्घकालीन सोचकाबीच अन्तरसम्बन्ध कायम राख्नुपर्ने भएको हुँदा खजुरा गाउँपालिकाले पनि आफ्नो दीर्घकालीन सोच तय गरेको छ ।

खजुरा गाउँपालिका, स्रोत र साधनले सम्पन्न भएर पनि उपयोगको पर्खाइमा गरिबीको शिकार रहेको, जनशक्ति भएर पनि बेरोजगारीको समस्याको अवस्थामा भएको हुँदा यहाँका बासिन्दाको आर्थिक समृद्धिका लागि कृषिको आधुनिकीकरण सहित सिँचाइ र आवश्यक पूर्वाधारहरूको विकास प्रतिबद्धताका साथ आवधिक योजनाका आधारहरू जस्तैः राष्ट्रिय तथा यस गाउँपालिकाको आवश्यकता, स्थानीय चाहना र स्थानीय यथार्थताको आधार र मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीका लागि अनुशिक्षण गोष्ठीका सहभागीहरूबीच भएको छलफल र मस्तिष्क मन्थनका आधारमा सबै सहभागीको मत ऐक्यताका आधारमा यस खजुरा गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच हाल भएकैलाई निरन्तरता दिने निधो गरिएको छ ।

"हामी आफै बनाउँ हाम्रो खजुरा, आत्मनिर्भर र समृद्ध खजुरा"

सोच पूरा गर्ने प्रमुख चालकहरूः

चालक १. सुशासन : सुशासन भनेको पालिकाको कार्य सम्पादनको गतिमा असल शासनका विशेषता प्रतिविम्बित हुनु हो । सरकारले जनतालाई प्रदान गर्ने सेवा सुविधा समयका हिसाबले शीघ्र, गतिका हिसाबले तीव्र, स्तरका हिसाबले उत्कृष्ट, प्रक्रियाका हिसाबले सरल र लागतका हिसाबले सुलभ हुने कुराको नीति, कानुन, कार्यविधि र व्यवहारद्वारा प्रत्याभूत गर्नु पर्दछ । सुशासन स्थापित गर्नुको उद्देश्य पनि यही हो ।

स्थानीय सरकारबाट स्थानीय जनताको समृद्धिका लागि प्रवाह हुने संस्थागत सेवालाई चुस्त, छिटो, सरल, कम झन्झटिलो तथा पारदर्शी बनाउनु आजको आवश्यकता हो ।

नेपालको संविधानले स्थानीय तहलाई प्रशस्त विधायिकी, न्यायिक र कार्यकारी अधिकार प्रदान गरेको हुँदा सबै स्थानीय तहहरू संस्थागत रूपमा सवल, पूर्ण प्रजातीन्त्रक, कुशल नेतृत्व र पूर्ण जिम्मेवारीका साथ प्रभावकारी ढङ्गले सेवा प्रवाह गर्न सक्षम हुनु जरुरी छ । स्थानीय तह संस्थागत रूपमा स्थापित सरकार भएर मात्र पुग्दैन । प्रजातान्त्रिक मूल्य र मान्यता स्थापित गर्दै नागरिकको जीवनस्तर सुधारका लागि सुशासन सहित विकास र सेवा प्रवाहको वातावरण तयार गरी सबैले महसुस गर्ने गरी विकास र समृद्धिको यात्रालाई गाउँपालिकाले अगाडि बढाउनुपर्ने हुन्छ । पालिकाका काम गराइहरूलाई सुशासनले सजाउनु पर्ने हुँदा यो क्षेत्र अरु सरह नै बढी महत्वपूर्ण छ ।

संविधानको प्रस्तावना मै सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्ने अठोट व्यक्त भएको छ । सुशासनको अनुभूतिले मात्र सरकार जनताको साथमा र जनता सरकारको काखमा भएको महसुस हुन्छ । विधिको शासन, पारदर्शिता, जिम्मेवारी बहन, जवाफदेहिता, सहभागीता, समावेशिता, समानता जस्ता विशेषताहरूले शासनलाई असल शासन वा सुशासनको रूपमा स्थापित गर्ने हुँदा सुशासनलाई खजुरा गाउँपालिकाको सोचको प्रमुख चालकको रूपमा लिइएको छ ।

चालक २. उत्पादन सहितको रोजगारी (कृषि तथा पशु र स्थानीय स्रोत साधन र सीप तथा उद्योग व्यवसायमा आधारित) खजुराका जनताको समृद्धिको यात्रा खेतबारीबाट सुरु भइरहेकोमा कसैको दुई मत छैन । कृषि र पशुपक्षी उत्पादन एक अर्कामा अन्तर सम्बन्धित रहेका हुँदा यी दुवैको व्यावसायीकरण र तिनीहरूको प्रशोधन तथा व्यावसायीकरण गर्न स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित उद्यम तथा व्यवसायको विकास गरी थप उत्पादन वृद्धि गर्दै रोजगारी सिर्जना र स्थानीय जनताको आय वृद्धिमा यो क्षेत्र तथा यस सँग जोडिएका सहक्षेत्रहरू बढी महत्वपूर्ण रहन्छन् । पालिकामा कृषि तथा पशुपक्षी र व्यावसायिक क्षेत्रले पालिकाभित्रको पेशाको क्षेत्रमा ७० प्रतिशत माथि स्थान ओगटेको अवस्था छ भने नागरिकको प्रयासलाई प्रवर्द्धन गर्दै उत्पादन वृद्धि तथा रोजगारी सिर्जना यस गाउँपालिकाको आजको बढी नै आवश्यक विषय बनेको छ ।

चालक ३. पूर्वाधारः पूर्वाधार भनेको नागरिकको जीवन सहज बनाउने सरल रेखा हो । खासमा कृषिको विकास गर्न, सडक निर्माण गरी यातायात व्यवस्था सहज बनाउन र यातायातमा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्न, सडकलाई व्यवस्थित बनाउन पुल पुलेसा तथा ढल जस्ता पूर्वाधार आजको खाचो । यी क्रियाकलापको विस्तार

र विकासबाट पालिका भित्रका आर्थिक गतिविधिहरू चलायमान बनाई आर्थिक विकासका थप ढोकाहरू समेत खोल्न सकिन्छ ।

समग्र ३ वर्षे मध्यमकालीन खर्च संरचना अन्तर्गतका योजनाको लक्ष्य

समावेशिता, सहभागीता र सामाजिक न्यायमा आधारित समाजवाद उन्मुख स्थानीय अर्थतन्त्रमा सरिक गराउदै सुरक्षित रूपमा खजुरा गाउँपालिकाका बासिन्दाको सुविधायुक्त सामाजिक रूपान्तरण र आर्थिक हैसियत उत्थान गर्नु यस प्रथम मध्यमकालीन खर्च संरचना अन्तर्गतका योजनाको प्रमुख लक्ष्य हुनेछ । आर्थिक समृद्धि र सामाजिक सुसम्पन्नता सँगसँगै भन्ने मान्यताका साथ यो मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मूल लक्ष्य **समावेशिता, सहभागीता र सामाजिक न्यायमा आधारित समाजवाद उन्मुख स्थानीय अर्थतन्त्रमा सरिक गराउदै सुरक्षित, सुविधायुक्त र खजुरा गाउँपालिकाका बासिन्दाको सामाजिक रूपान्तरण र आर्थिक हैसियत उत्थान गर्नु** यस प्रथम मध्यमकालीन खर्च संरचनाका योजनाको प्रमुख लक्ष्य हुनेछ । यसअन्तर्गत सम्बोधन हुने प्रमुख विषय निम्न लिखित रहेका छन्:

- समृद्ध समाजको सिर्जना गर्न उच्च आर्थिक वृद्धि । यसका लागि कृषि, पशुपक्षी, उद्यम व्यवसाय तथा पर्यटन विकास लगायतबाट रोजगारी वृद्धि ।
- गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवा सुशासनसहित सर्वसुलभ बनाउने।
- सामाजिक न्यायसहितको शिक्षित, स्वस्थ तथा समृद्ध र विभेदरहित समाजको सिर्जना ।
- आवश्यकताका आधारमा सामाजिक तथा आर्थिक पूर्वाधारहरूको विकास ।
- जलवायु परिवर्तनको न्यूनीकरण र विपद् मुक्त तथा विपद् सतर्कताको अवस्थाको व्यवस्थापन ।

उद्देश्य

खजुरा गाउँपालीका बासीको समृद्धिको मूल यात्रा खेतबारी गर्ने यो मध्यमकालीन खर्च संचरनाको मूल उद्देश्य हो र यसका निहित उद्देश्यमा,

- रोजगारी सिर्जना, आर्थिक विकास र गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनको व्यावसायीकरण र स्थानीय स्रोत साधन र बजारले मागेको औद्योगिक उत्पादन तथा उत्पादनशील सेवा तथा सुविधाको उपलब्धता र उपयोग र बजारीकरणमा वृद्धि गर्ने ।
- शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सामाजिक सेवाहरूको उपलब्धता र उपयोगमा वृद्धि गर्ने ।
- धार्मिक तथा सांस्कृतिक पूर्वाधारको संरक्षण र विकास गर्दै र संस्कृतिमैत्री पर्यटनको विकास गर्ने ।
- नागरिकको जीवन र जीविकोपार्जन सहज बनाउन स्थानीय पूर्वाधार दिगो बनाई व्यवस्थित गर्ने ।
- सूचना प्रविधिको विकास र उपयोग व्यापक बनाउने ।
- विपद् प्रतिकार्यहरूको उचित व्यवस्था गर्दै जैविक विविधता र वातावरणीय स्रोतको संरक्षण र दिगो उपयोगलाई बढावा दिने ।
- गाउँपालिकाको कार्यसम्पादनलाई जनताले महसुस गर्ने गरी सुशासित बनाउने।

तालिका १० समग्र रणनीति तथा कार्यनीति

रणनीति	कार्यनीति
रणनीति १ : आर्थिक विकासलाई सर्वोपरि प्राथमिकतामा राख्दै सबैले प्रत्याभूति गर्ने गरी स्वरोजगारी र आर्थिक विकासलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर स्थानीय उत्पादन, रोजगारी र आय आर्जनका अवसरमा वृद्धि गर्दै उद्यमशीलता व्यापक रूपमा विस्तार गर्दै जाने। **(चालक २. उत्पादन सहितको रोजगारी)**	• कृषि तथा पशुपक्षी विकासलाई निर्वाहमुखीबाट **कृषि एक उद्यम**को रूपमा विकास गरिनेछ (Agriculture as Enterprise) • कृषि तथा पशु उत्पादनमा पकेट क्षेत्रको अवधारणा र व्यावसायीकरण गर्ने। यसका लागि तालिम, लागत सहभागीता, बिउ पुँजी, उत्पादन तथा बाली संरक्षणमा आधारित अनुदान प्रदान गर्ने। • पशुहरूको गोठ/खोर सुधार र मूत्र संकलन तथा प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादीका रूपमा उपयोग गर्न कृषकलाई सहजीकरण गरिने। • कृषिको व्यवसायीकरणलाई मद्दत पुग्ने गरी विभिन्न विकल्पबाट सिँचाइ सुविधा वृद्धि गरी हाल सिँचाइ सुविधा भएको जमिनको प्रतिशत बढाइने। • कृषिमा यान्त्रीकरण गर्न लागत सहभागीतामा लगानी बढाइने र यो सुविधा व्यावसायिक किसानलाई मात्र प्रदान गरिनेछ। • ग्रामीण श्रमको उपयोग वृद्धि गरिने। • कृषि तथा पशु सेवा कार्यकर्ता तयारी र परिचालन। • निर्माण कार्य पनि उत्पादन वृद्धि तथा बजारीकरणलाई सहज पार्नेमा विशेष ध्यान दिइनेछ र उत्पादन क्षेत्रदेखि बजार जोड्ने सडकहरूलाई कृषि सडकका रूपमा प्राथमिकता दिइनेछ। • **"हाम्रो लागि हाम्रै उत्पादन"** अभियान सञ्चालन गर्ने र यसका लागि बजारमा माग भएका र खजुराको माटोमा उत्पादन हुने वस्तु खजुरामै उत्पादन प्रवर्द्धन गर्ने। • स्थानीय र बाह्य बजार प्रवर्द्धन गर्न कृषि संकलन केन्द्रको स्थापना गर्ने। • उत्पादन क्षेत्रदेखि नेपालगंज हुँदै ठूला बजारसम्म किसानका उत्पादन आपूर्ति सञ्जाल स्थापना गरिने। • युवामा उद्यमशीलता साथै संस्कारको विकास गरी स्थानीय स्रोत, साधन र बजारको सम्भावना भएका वस्तु तथा सेवा उत्पादन र बजारीकरणमा जोड दिइने। • ग्रामीण अर्थतन्त्र चलायमान बनाउन गुणस्तरीय सहकारीको स्थापना भएकालाई सशक्त सहकारीको रूपमा विकास गर्न जोड दिइने। • बैंकहरूसँग सहकार्य बढाइ उत्पादक किसान तथा व्यावसायीहरूलाई सरल कर्जामा पहुँच वृद्धि गरिने। • कृषि बजार सूचना प्रणालीको विकास गरिने।

रणनीति २ : सम्पदा मैत्री पर्यटनको विकास	● सम्पदामैत्री पर्यटन प्रवर्द्धन गरी स्वरोजगारीको अवसर प्रदान गरिने । ● यसका लागि पर्यटन स्थलको थप पहिचान तथा सुधार गरी, प्राचीन संस्कृति र सम्पदाको संरक्षण र पर्यटन सुविधामा वृद्धि गरिने । ● पालिकाभित्र रहेका ऐतिहासिक स्थलहरूको संरक्षण र पर्यटकहरूको गन्तव्यको रूपमा विकास गरी स्थानीयको रोजगारी सिर्जना र आय वृद्धिमा सहयोग गरिने ।
रणनीति ३ : सामाजिक सुसम्पन्नतालाई अगाडि बढाउन विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिकालाई माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा प्रदान गरी योग्य, दक्ष र उद्यमशील बनाउदै जनतामा रोग नलाग्ने चेतना व्यक्ति व्यक्तिमा र रोगको उपचार बस्ती बस्तीमा पुऱ्याएर स्थानीय जनताको स्वास्थ्य सवल बनाउने।	● शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक भौतिक संरचनाको विकास गर्ने । ● आवश्यक शिक्षक दरबन्दीको व्यवस्था गर्ने । ● ICT, विज्ञान प्रयोगशाला तथा पुस्तकालयको व्यवस्था गर्ने ● खेलकुद सामग्री उपलब्ध गराइने । ● स्वास्थ्य क्षेत्रको सुधार गर्ने भौतिक क्षमताको विकास गरिने । ● आवश्यक स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्थापन । ● स्वास्थ्य सेवालाई बढी सहज बनाई उपलब्ध सेवाहरूको स्तरोन्नति गर्ने । ● शुद्ध खानेपानीलाई सबैको पहुँचमा पुऱ्याउने । ● सरसफाइलाई जनताको बानीको रूपमा विकास गर्ने । ● खेलकुदको विकासलाई जोड दिन आवश्यक संख्यामा खेल मैदानहरूको निर्माण गरिने । ● खेलकुद शिक्षकको व्यवस्थापन र खेलकुद प्रतियोगिताहरूको आयोजना गरिने । ● विद्यालय छोडेका विपन्न वर्गका किशोरीहरूको सीप विकास गरिने । ● असहाय र ज्येष्ठ नागरिकको जीवनयापनलाई सहज बनाइने । ● सामाजिक, लैङ्गिक तथा जातीय विभेद अन्त्य गर्न सो अनुकूलका योजना गतिविधि अगाडि बढाइने । ● आर्थिक र सामाजिक सुसम्पन्नताको विकासलाई सँगसँगै लगिने । ● लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण व्यवहारमै ल्याउन नीतिगत तह तथा योजनाका प्रत्येक चरणमा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई व्यवहार मै उतारिने । ● विकासको केन्द्रविन्दुमा बहिष्कृत तथा सीमान्तकृत हुने
रणनीति ४ : विकास निजी तथा सामुदायिक साझेदारीमा	ज्ञान, सीप तथा अनुभव र विकासमा स्वामित्वबोधका हिसाबले पनि विकास साझेदार बढाउदा बढी नतिजा निकाल्न सकिने र सहकार्य पनि बढ्ने हुँदा **"फेरि पनि सबैको विकास सबैसँग"** भन्ने मान्यताअनुरूप यो गाउँपालिका जनताको सामाजिक तथा आर्थिक विकास लगायत वातावरण तथा पूर्वाधार विकासमा स्थानीय संघ, संस्था तथा निजी

	क्षेत्रसँगको हातेमालो र सहकार्यलाई विशेष जोड दिइनेछ ।
रणनीति ५ : आर्थिक विकास र सामाजिक रूपान्तरणलाई सघाउ पुग्ने गरी गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधारको विकास गर्दै जाने । **(चालक ३)**	• मानवीयताको आधारमा सबै बस्तीमा १२ महिना भरपर्दो र सुरक्षित यात्रा सुनिश्चित गर्न मोटरबाटोको व्यवस्था हुने गरी सडकहरूको निर्माण, कालोपत्रे तथा स्तरोन्नति र ढल तथा पुल-पुलेसाहरूको निर्माण गरिनेछ । • उत्पादन क्षेत्रलाई जोड्ने गरी सडकलाई आर्थिक पूर्वाधारको रूपमा विकास गरिनेछ । • सडक निर्माण गर्दा वातावरणीय संवेदनशीलतालाई ध्यान दिई वातावरणमैत्री बनाइनेछ । • यस्ता पूर्वाधार निर्माण गर्दा बोटविरुवामा हुने क्षति को परिपूर्तिको लागि सडकको दायाँबायाँ तथा तलमाथि वृक्षारोपण (बायोइन्जिनियरिङ) गरिनेछ । • विद्युतीय प्रविधिको उपयोगलाई विस्तार गर्ने । • अत्यावश्यक सामुदायिक सेवाका लागि भवनको निर्माण गरिनेछ । • भवनलाई अशक्तमैत्री बनाइनेछ ।
रणनीति ६ : विपद् व्यवस्थापन, वातावरणीय संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्न वन, वातावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापनमा स्थानीय सरकार, समुदाय र सरोकारवाला क्रियाशील रहने ।	• हराभरा खजुरा बनाउन वृक्षारोपण, वनको हैसियत तथा वनले ढाकेको क्षेत्रको वृद्धि गरिने । • विपद् व्यवस्थापनका प्रतिकार्य गरिने । • खाली रहेका सार्वजनिक स्थानहरूको संरक्षण गरिने । • जलवायु अनुकूलनका उपाय अवलम्बन गर्दै प्रतिकार्य गरिने।
रणनीति ७ : शीघ्र सेवा, तीव्र विकासको संवाहकको रूपमा स्थानीय सरकार क्रियाशील हुने गरी मानव संसाधनको विकास र परिचालनका साथै, सुशासन सहितको सेवा प्रवाह चुस्त बनाइनेछ ।(**चालक १)**	• सेवा प्रवाहमा चुस्तता ल्याउन गाउँपालिकाभित्रको संस्थागत तथा मानव संसाधन विकास गरिने । • प्रविधिको स्थापना र उपयोग बढाउने । • आवश्यक ऐन तथा नीतिनियमको सुधार गर्न तयारी गर्ने । • वित्तीय जवाफदेहिता कायम राख्न वित्तीय अनुशासनलाई कडाइका साथ पालना गरिने । • वित्तीय जवाफदेहिता र मितव्ययिता कायम गरिने ।

३.३ मध्यमकालीन आय खाका

यस पालिकामा आगामी ३ आ.व.मा उपलब्ध हुन सक्ने आन्तरिक तथा अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरणको अनुमान तल देखाए अनुसार रु.३०८२८६६२६४ हुन आएको अवस्था छ ।

तालिका ११ खजुरा गाउँपालिका, (आयतर्फ)						
शीर्षक स्रोत	**आ.व. २०८१/०८२ यथार्थ**	**आ.व. २०८२/०८३ को अनुमान**	**आ.व. २०८३/०८४ को अनुमान**	**आ.व. २०८४/०८५ को अनुमान**	**आ.व. २०८५/०८६ को अनुमान**	**जम्मा ३ वर्ष रु**
नेपाल सरकार	**४७२६९३२२२**	**६०४१२००००**	**६६४५३२०००**	**७३०९८५२००**	**८०४०८३७२०**	**२१९९६००९२०**
समानीकरण अनुदान	१३६९९७६८०	१४८६०००००	१६३४६००००	१७९८०६०००	१९७७८६६००	**५४१०५२६००**
ससर्त अनुदान चालु	३११६५०६१४	३५२४२००००	३८७६६२०००	४२६४२८२००	४६९०७१०२०	**१२८३१६१२२०**
ससर्त पुँजीगत अनुदान	१९६२६०७३	६०२०००००	६६२२००००	७२८४२०००	८०१२६२००	**२१९१८८२००**
बिशेष अनुदाल चालु	४४१८८५५	२०००००००	२२००००००	२४२०००००	२६६२००००	**७२८२००००**
विशेष अनुदान पुँजीगत	०	१०००००००	११००००००	१२१०००००	१३३१००००	**३६४१००००**
समपुरक अनुदान पुँजीगत	०	१२९०००००	१४१९००००	१५६०९०००	१७१६९९००	**४६९६८९००**
प्रदेश सरकार	**२२४४२००९**	**३२९८१०००**	**३६२७९१००**	**३९९०७०१०**	**४३८९७७११**	**१२००८३८२१**
समानीकरण अनुदान	१०४७६०००	१०२८१०००	११३०९१००	१२४४००१०	१३६८४०११	**३७४३३१२१**
ससर्त अनुदान चालु	९६२०९४	०	०	०	०	**०**
ससर्त पुँजीगत अनुदान	४४४९७२९	१३५०००००	१४८५००००	१६३३५०००	१७९६८५००	**४९१५३५००**
विशेष अनुदान पूजिगत	०	१७००००००	१८७००००	२०५७०००	२२६२७००	**६१८९७००**
विशेष अनुदान चालु	१९९९७००					
समपूरक अनुदान पुंजिगत	४५५४४८६	७५०००००	८२५००००	९०७५०००	९९८२५००	**२७३०७५००**
राजश्व बाँडफाँड	**१४१५४२८३७**	**१६२६३७४०१**	**१७८९०११४१.१**	**१९६७९१२५५.२**	**२१६४७०३८०.७**	**५९२१६२७७७**
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मू.अ.कर	७७५०२७०४	९५०९४०५१	१०४६०३४५६	११५०६३८०२	१२६५७०१८२	**३४६२३७४४०**
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने घरजग्गा रजिस्ट्रेशन	२०७९२४६८	२३२०००००	२५५२००००	२८०७२०००	३०८७९२००	**८४४७१२००**
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	३३४५८७५८	३१८३१३५०	३५०१४४८५	३८५१५९३४	४२३६७५२७	**११५८९७९४५**
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने सवारी साधन कर	९६६०३५७	१२५१२०००	१३७६३२००	१५१३९५२०	१६६५३४७२	**४५५५६१९२**
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने वन रोयल्टी	१२८५५०	0	०	०	०	**०**
आन्तरिक स्रोत	**८०१५३८११**	**४६९७०२६८**	**५१६६७२९४.८**	**५६८३४०२४.२८**	**६२५१७४२६.७१**	**१७१०१८७४६**
आन्तरिक राजश्व	८०१५३८११	४६९७०२६८	५१६६७२९५	५६८३४०२४	६२५१७४२७	१७१०१८७४६
जम्मा आय रु	**७१६८३१८७९**	**८४६७०८६६९**	**९३१३७९५३६**	**१०२४५१७४८९**	**११२६९६९२३८**	**३०८२८६६२६४**

३.४ मध्यमकालीन खर्च खाका

बजेट सीमा निर्धारण समितिबाट निर्देशित सीमाभित्र रहेर तयार गरिएका योजना आगामी तीन वर्षभित्रको अधिकतम बजेट सीमा रु ३०८२८६६२६४ र संघ तथा प्रदेशको स्रोतबाट कार्यान्वयन गर्न विशेष पहल गर्नुपर्ने योजना समेत मध्यमकालीन खर्च संरचना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यशाला २०८३ जेष्ठ २६ मा उपस्थित सबै कार्यपालिकाका पदाधिकारी, विषयगत समिति समेतले छनोट गरी आगामी तीन वर्षका लागि प्राथमिकीकरण गरको योजनाको मूल्याङ्कन गर्दा बाह्य सहयोग समेतको सम्भावनालाई ध्यानमा राखेर निम्न अनुसारको खर्च खाका तयार भएको छः

तालिका १२ खर्च विवरण

खर्च शीर्षक	आ.व. २०८१/०८२ यथार्थ	आधार वर्ष २०८२/०८३ को अनुमान	आ.व २०८३/०८४ को अनुमान	आ.व. २०८४/०८५ को अनुमान	आ.व. २०८५/०८६ को अनुमान	जम्मा ३ वर्षको रु.	प्रतिशत
क. चालु खर्च तर्फ	५२०५३६७७४	५७०७५६३२९	५८२१७१४५६	५९३८१४८८५	६०५६९११८२	१७८१६७७५२३	५०.९०
ख. पुंजीगत खर्च तर्फ (विकास खर्च क देखी च सम्म)	१७९४४३२९७	१३२९९३६८४	४५३५१२५००	६०६९१७०००	६५७९७३६००	१७१८४०३१००	४९.१०
क. आर्थिक विकास	१९७४८७०	१०००००	१३५७०५००	१३९५८५००	१७०८९५००	४४६१८५००	२.६०
ख. सामाजिक विकास	२४४८११२	१५१५०००	१२९४३६०००	१७३८२८५००	१७१७२३१००	४७४९८७६००	२७.६४
ग. सहरी विकास तथा पूर्वाधार	१५६८३०५००	९४०२४०८०	२९७५६६०००	४०४८६६०००	४२२९६६०००	११२५३९८०००	६५.४९
घ. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	१५०००००	७६०००००	४२२५०००	६१२७०००	३५१४८०००	४५५०००००	२.६५
ङ. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१६६८९८१५	२९७५४६०४	३९१५०००	२६३७०००	४०४७०००	१०५९९०००	०.६२
भैपरि आउने योजनाहरूका लागि	०	०	४८०००००	५५०००००	७००००००	१७३०००००	१.०१
जम्मा खर्च जोड (क र ख को जोड रु.			१०३५६८३९५६	१२००७३१८८५	१२६३६६४७८२	३५०००८०६२३	१००.००
पालिकाले आय बाट खर्च गर्न पाउने रु			९३१३७९५३६	१०२४५१७४८९	११२६९६९२३८	३०८२८६६२६४	
प्रदेश र संघ सँग माग गरिएको रु			१२१२०००००	१३६२०००००	१५६६०००००	४१४००००००	
जम्मा पालिका र संघ तथा प्रदेश बाट खर्च गर्न सकिने रु			१०५२५७९५३६	११६०७१७४८९	१२८३५६९२३८	३४९६८६६२६४	
पुग अपुग रु			१६८९५५८०	-४००१४३९५	१९९०४४५६	-३२१४३५९	

तालिका १३ आगामी तीन वर्षको आय व्यय तुलना

विवरण	आ.व. २०८३/०८४ अनुमान	आ.व. २०८४/०८५ अनुमान	आ.व. २०८५/०८६ अनुमान	जम्मा तीन वर्षको अनुमान रु.000मा
आय रु.	९३१३७९५३६	१०२४५१७४८९	११२६९६९२३८	३०८२८६६२६४
व्यय रु.	१०३५६८३९५६	१२००७३१८८५	१२६३६६४७८२	३५०००८०६२३
पुग वा अपुग रु.	१६८९५५८०	-४००१४३९५	१९९०४४५६	-३२१४३५९

परिच्छेद ४: त्रिवर्षीय क्षेत्रगत लक्ष्य तथा बजेट खाका

४.१ आर्थिक विकास

४.१.१ कृषि तथा पशुपंक्षी विकास क्षेत्र

सम्भावना र अवसर

तराईको समथर भेगमा अवस्थित खजुरा गाउँपालिकामा हराभरा केही विशालर समथर भूभाग रहेकाले कृषि र पशुपालनको प्रचुर सम्भावना रहेको छ । जम्मा खेतीयोग्य जमिन ८९६० हेक्टरमध्ये ५४४७ हेक्टर (६०.७९ प्रतिशत) मा खेती गरिएको छ। पालिकाभरिमा व्यावसायिक पशुपालक फार्म संख्या ९० छन् । तर आफ्नो घरका लागि प्राय सबै परिवारले केही पशुपंक्षी पालेकै छन् । घाँस तथा चरनको उपलब्धताका कारण व्यावसायिक बाखा पालन, बंगुर पालनका साथै, बजारको उपलब्धताका कारण व्यावसायिक रूपमा हाँस तथा कुखुरा पालनको सम्भावना पनि प्रशस्त छ । प्रशस्त जङ्गल क्षेत्र भएको हुँदा घाँस पात तथा चरिचराउमा सहजता छ। यस गाउँपालिकामा कृषि तथा पशुपालनका थप सम्भावना निम्न अनुसार छनः

- परम्परागत कृषि प्रणालीमा परिवर्तन गरी कृषिमा यान्त्रीकरण गरी उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन सकिने
- कृषि र पशुपंक्षी पालनलाई उद्यमको रूपमा विकास गर्न सकिने
- बाटोघाटोको सुविधा भएको हुँदा कषि तथा पशुजन्य उत्पादनको बजारीकरण गर्न सहज हुने
- कृषिलाई आवश्यक सिँचाइको लागि स्यालो ट्युबवेल तथा डिप बोरिङको व्यवस्थाबाट सहज हुने।

समस्या तथा चुनौतीः

यस खजुरा गाउँपालिकाभित्र कृषि विकासका प्रचुर सम्भावना हुँदाहुँदै पनि यहाँ केही समस्या विद्यमान छन,

- युवा जनशक्ति विदेश पलायन भएर कृषि कार्य तथा पशुपालनमा जनशक्तिमा कमी हुनु
- कृषकले कृषिलाई अझै निर्वाहमुखी प्रणालीमा अगाडि बढाइरहेको अवस्था
- कृषिमा प्रचुर मात्रामा यान्त्रीकरण गरी बढीनै व्यावसायीकरण गर्न नसकिएको अवस्था
- : कृजङ्गल क्षेत्रमा जङ्गली जनावरहरूको आतङ्कबाट बाली नाश हुने

लक्ष्य : कृषि तथा पशुपंक्षीको उत्पादन र उत्पदकत्व वृद्धि

उद्देश्यः

- कृषिमा यान्त्रीकरण र व्यावसायीकरण गरी कुनै पनि कृषकको परिवार भोकै नरहने व्यवस्था गर्ने
- कृषि र पशुपंक्षी जन्य उत्पादनको बजारीकरण सहज बनाउने
- कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा रोजगारी र आय वृद्धि गर्ने ।

<u>रणनीति तथा कार्यनीति</u> : आर्थिक विकासलाई सर्वोपरि प्राथमिकतामा राख्दै सबैले प्रत्याभूति गर्ने गरी स्वरोजगारी र आर्थिक विकासलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर स्थानीय कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन, रोजगारीबाट आय आर्जनका अवसरमा वृद्धि गर्ने ।

- कृषि तथा पशुपंक्षी विकासलाई निर्वाहमुखीबाट **कृषि एक उद्यम**को रूपमा विकास गरिनेछ (Agriculture as Enterprise)
- कृषि तथा पशुपंक्षी उत्पादनमा पकेट क्षेत्रको अवधारणा र व्यावसायीकरण गर्ने । यसका लागि तालिम, लागत सहभागीता, बिउ पुँजी, उत्पादन तथा बाली संरक्षणमा आधारित अनुदान प्रदान गर्ने ।
- पशुहरूको गोठ/खोर सुधार र मूत्र संकलन तथा प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादीका रूपमा उपयोग गर्न कृषकलाई सहजीकरण गरिने ।
- **<u>“हाम्रो लागि हाम्रै उत्पादन”</u>** अभियान सञ्चालन गर्ने र यसका लागि बजारमा माग भएका र खजुराको माटोमा उत्पादन हुने वस्तु खजुरामै उत्पादन प्रवर्द्धन गर्ने ।

कृषि तथा पशुपंक्षी विकासका प्रमुख कार्यक्रम - पालिकास्तर

१.कृषि तथा पशुपंछी										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल. नं
१	**कृषि विकास**									
१.१	रैथाने बाली प्रवर्द्धन	सबै ८ वडा	सहभागी संख्या	२५	८	८	९	२५	पालिका	१,२
	बजेट	रु			६४०००	६४०००	७२०००	२०००००		
१.२	बाँझोखेत व्यवस्थापन	सबै ८ वडा	सहभागी संख्या	१०	५	५	०	१०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			१०००००	१०००००	०	२०००००		
१.३	च्याउ टनेल निर्माण	वडा नं ४	टनेल संख्या	२०	५	७	८	२०	प्रदेश सरकार	१,२
	बजेट	रु			१७५०००	२४५०००	२८००००	७०००००		
१.४	तरकारी पकेट कार्यक्रम	वडा नं २ र ३	सहभागी संख्या	२५	८	८	९	२५	संघ सरकार	१,२
	बजेट	रु			३२००००	३२००००	३६००००	१००००००		
१.५	मकै पकेट कार्यक्रम	सबै वडा	सहभागी संख्या	५०	१५	१५	२०	५०	संघीय सरकार	१,२
	बजेट	रु			३०००००	३०००००	४०००००	१००००००		
१.६	दुई इन्च बोरिङ्ग जडान कार्यक्रम	पालिका भरी	संख्या	६०	२०	२०	२०	६०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००		
१.७	बेसार खेती प्रवर्द्धन	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२२	७	७	८	२२	प्रदेश सरकार	१,२

१.कृषि तथा पशुपंछी										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल. नं**
	बजेट	**रु**			१४००००	१६१०००	१९२०००	४९३०००		
१.८	स्कूल र कलेजमा हर्टिकल्चर कार्यक्रम	वडा नं २ र ३	सहभागी संख्या	१२०	४०	४०	४०	१२०	प्रदेश सरकार	१,२
	बजेट	**रु**			१६००००	१६८०००	१७६०००	५०४०००		
१.९	बैकल्पिक मल व्यवस्थापन	पालिका भरी	सख्या	५०	१५	१५	२०	५०	प्रदेश सरकार	१,२
	बजेट	**रु**			२२५०००	२४००००	३३००००	७९५०००		
१.१०	कृषिजन्य उत्पादनको मूल्य निर्धारण	पालिका भरी	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका	१,२
	बजेट	**रु**			३००००	३३०००	३७०००	१०००००		
१.११	कृषि हाटबजार व्यवस्थापन	वडा नं ३	संख्या	१	१	०	०	१	प्रदेश सरकार	१,२
	बजेट	**रु**			१००००००	०	०	१००००००		
१.१२	व्यावसायिक कृषि तथा फार्म र समूहहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम	पालिका भरी	संख्या	५०	१५	१५	२०	५०	पालिका	१,२
	बजेट	**रु**			१५००००	१५००००	२०००००	५०००००		
१.१३	५० प्रतिशत अनुदानमा तारकारीको बिउ बितरण	पालिका भरी	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१,२
	बजेट	**रु**			१०००००	१०००००	१०००००	३०००००		

१.कृषि तथा पशुपंछी										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल. नं
१.१४	कृषकहरूलाई मागमा आधारित घुम्ति तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२००	६०	७०	७०	२००	पालिका	१,२
	बजेट	रु			१२००००	१४००००	१४००००	४०००००		
१.१५	कृषि यन्त्रिकरण	पालिका भरी	कृषक संख्या	५००	१००	१००	२००	४००	पालिका	१,२
	बजेट	रु			२५०००००	२५०००००	५००००००	१००००००००		
२	**पशुपंछी विकास**									
२.१	बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडा नं १, राधापुर	संख्या	२०	५	७	८	२०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			६२५००	८७५००	१०००००	२५००००		
२.२	कृषकहरूलाई बाखापालन तालिम	वडा नं १, राधापुर	सहभागी संख्या	२०	१०	१०	०	२०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			५००००	५००००	०	१०००००		
२.३	भकारो तथा खोर सुधार तालिम	वडा नं १, राधापुर	सहभागी संख्या	२०	०	१०	१०	२०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			०	२५०००	२५०००	५००००		
२.४	वडास्तरीय माटो परीक्षण	पालिकाभरी	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१,२
	बजेट	रु			३००००	३३०००	३७०००	१०००००		
	जम्मा बजेट कृषि तथा पशुपंछी	रु			६०२६५००	५२१६५००	७९४९०००	१९१९२०००		

४.१.२ सिँचाइ

<u>सम्भावना र अवसर</u>

बग्ने पानी तथा भूमिगत जलस्रोत प्रशस्त भएको हुँदा कुलो तथा डिप बोरिङ प्रविधि र स्यालो ट्यूबवेलको माध्यमबाट सिँचाइ क्षेत्रको विकास गर्न सकिने सम्भावना यस गाउँपालिका क्षेत्रमा प्रशस्त छ ।

<u>समस्या तथा चुनौती :</u>

बढ्दो माग र सीमित स्रोतका कारण विकास गर्न सकिने सम्भावना भएका कतिपय सिँचाइ योजनाको विकास गर्न यस गाउँपालिका क्षेत्रमा चुनौती रहेको अवस्था छ । यस अवस्थाले गर्दा केही खेतहरू आकाशे तथा वर्षे पानीको भरमा सिँचाइ गर्नुपरेको अवस्था छ ।

<u>लक्ष्य</u> : पर्याप्त सिँचाइ योजनाको विकास र कृषिको उत्पदकत्व वृद्धि

<u>उद्देश्यः</u>

- कृषकले धान्न सक्ने हद सम्मको लागत सहभागीता जुट्ने प्रकारका सिँचाइ योजनाको पहिचान, निर्माण गर्ने
- सिँचाइलाई कृषकको जीवन रेखाको रूपमा विकास गर्ने

<u>रणनीति तथा कार्यनीति</u> : कृषि व्यावसायीकरणलाई मद्दत पुग्ने गरी विभिन्न विकल्पबाट सिँचाइ सुविधा वृद्धि गरी हाल सिँचाइ सुविधा भएको जमिनको प्रतिशत बढाइने ।

सिँचाइ विकासका प्रमुख कार्यक्रमहरू

२.सिँचाइ विकास										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल. नं
१	मागमा आधारित सिँचाइ सहयोग	पालिका भरी	संख्या	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार		१२
	जम्मा बजेट सिँचाइ	**रु**			१६०००००	१७०००००	१७०००००	५००००००	**पालिका**	

४.१.३ उद्योग तथा वाणिज्य र आपूर्ति

<u>सम्भावना र अवसर</u>

यस खजुरा गाउँपालिकामा हालसम्म उद्योग र वाणिज्य गरी ८७० वटा उद्यम व्यवसायी सङ्ख्या मात्र रहेको र लघु, घरेलु तथा साना उद्यम विकास स्थानीय स्रोत साधन, बजारको माग र उद्यमीको तत्परतामा भर पर्ने भएको हुँदा यो गाउँपालिकामा प्रशस्त कृषि तथा पशुजन्य स्रोत-साधन भएको र उद्यमशीलता विकासका लागि जनशक्ति पनि भएको हुँदा बजारीकरणको सम्भावनालाई हेरेर उद्यम विकास गरी स्थानीय तहमा रोजगारी सिर्जना र आय वृद्धि गर्न सकिने सम्भावना यस खजुरा गाउँपालिकाभित्र रहेको अवस्था छ ।

<u>समस्या तथा चुनौतीः</u>

समान प्रकृतिका उत्पादन चोरी पैठारी भई भारतबाट आएर नेपाली बजारमाथि अतिक्रमण हुने क्रमले गर्दा उद्यम विकास यस पालिकाभित्र पनि चुनौतीको रूपमा रही आएको छ ।

<u>लक्ष्यः</u> विशेषगरी कृषि उद्यममा आधारित लघु, घरेलु तथा साना उद्यमको विकास, रोजगारी सिर्जना र जनताको आय वृद्धि ।

<u>उद्देश्यः</u> यस गाउँपालिकाभित्र उपलब्ध स्रोत-साधन, सीप, प्रविधि र बजारको मागको आधारमा विशेषगरी कृषि उद्यममा आधारित लघु, घरेलु तथा साना उद्यमको विकास, स्तरोन्नति, संरक्षण गर्दै जनताको आय वृद्धि गरी जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।

<u>रणनीति तथा कार्यनीतिः</u> स्थानीय उत्पादन, रोजगारी र आय आर्जनका अवसरमा वृद्धि गर्दै उद्यमशीलता व्यापक रूपमा विस्तार गर्दै जाने ।

उद्योग तथा वाणिज्य सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू

३.उद्योग तथा वाणिज्य										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं.
४	**उद्योग तथा वाणिज्य**							०		
४.१	उद्यमशिलता र व्यावसायिक योजना तयारी तालिम	वडा ३ र ४	सहभागी संख्या	७०	२०	२०	३०	७०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			१४२०००	१४३०००	२१६०००	५०१०००		
४.२	एडभान्स ढाका उत्पादन तालिम	वड नं २	सहभागी संख्या	२४	८	८	८	२४	पालिका	१,२
	बजेट	रु			२६४०००	२६८०००	२६८०००	८०००००		
४.३	कोशेली घर व्यवस्थापन	वडा नं ३	संख्या	१	०	१	०	१	पालिका	१,२
	बजेट	रु			०	५०००००	०	५०००००		
४.४	जुत्ता चप्पल एडभान्स तालिम	वडा नं २ र ७	सहभागी संख्या	८	०	०	८	८	पालिका	१,२
	बजेट	रु			०	०	५०००००	५०००००		
४.५	साबुन उत्पादन मेसिन सहयोग	वडा नं ४	संख्या	२	१	१	०	२	पालिका	१,२
	बजेट	रु			५००००	५००००	०	१०००००		
४.६	गार्मेन्ट तालिम संचालन र उपकरण सहयोग	वडा नं २	सहभागी संख्या	२५	०	१२	१३	२५	पालिका	१,२
	बजेट	रु			०	४८००००	५२००००	१००००००		
४.७	व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण अभिमुखिकरण	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२००	६०	७०	७०	२००	पालिका	१,२

३.उद्योग तथा वाणिज्य										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
	बजेट	रु			१८००००	२१००००	२१००००	६०००००		
४.८	बेत बाँसका बस्तु उत्पादन तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	३०	१०	१०	१०	३०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			१२००००	१३३०००	१५००००	४०३०००		
४.९	लेवलिंग, प्याकिंग र ब्राण्डिंग तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	१५०	५०	५०	५०	१५०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			३२५०००	३३५०००	३४००००	१००००००		
४.१०	फेशन डिजाईन तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२५	१२	१३	०	२५	पालिका	१,२
	बजेट	रु			१९२०००	२०८०००	०	४०००००		
४.११	महिलाहरूलाई बुटिक तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२५	०	१०	१५	२५	पालिका	१,२
	बजेट	रु			०	१२००००	१८००००	३०००००		
४.१२	स्तरोन्नती प्रविधी तथा सीप तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२०	२०	०	०	२०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			८०००००	०	०	८०००००		
४.१३	लघु उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२०	०	१०	१०	२०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			०	२५००००	२५००००	५०००००		
	जम्मा बजेट उद्योग वाणिज्य	रु			**२०७३०००**	**२६९७०००**	**२६३४०००**	**७४०४०००**		

४.१.४ पर्यटन विकास

सम्भावना र अवसरः

खजुरा गाउँपालिकामा बहु सास्कृतिक तथा भाषा रितिरिवाज र सम्पदामैत्री पर्यटकीय सम्भावना बोकेको सम्पदाहरूमा आधारित भई सो क्षेत्रको विकासको माध्यमबाट धार्मिक तथा साहसिक पर्यटनजन्य व्यवसायहरू र रोजगारी सिर्जना गर्न सकिने सम्भावनाहरू रहेको अवस्था छ ।

समस्या तथा चुनौती

यी सस्कृति र सम्पदाहरूलाई सबैको आकर्षणका रूपमा विकास गरी पर्यटकको बसोवासलाई सहज बनाउन पालिकाको मात्र एक्लो प्रयासबाट सम्भव नरहेको हुँदा अन्य तहका सरकार र संघसंस्थाबाट पहिचान जोगाउने तत्परता नहुनु यस क्षेत्रको पर्यटन विकासका चुनौती हुन् ।

लक्ष्यः सम्पदामैत्री पर्यटनलाई रोजगारी र आयमा जोड्ने ।

उद्देश्यः

- पालिकाभित्रको पर्यटन क्षेत्रको विकास गर्ने
- खास गरी लोपोन्मुख समुदायलाई होमस्टेमा जोडी उनीहरूको संस्कृति संरक्षणका साथै, आयआर्जनको बाटो खुलाउने
- पर्यटन प्रवर्द्धनको कार्यबाट स्थानीय संस्कृति, रहन-सहन र कलाको प्रवर्द्धन गर्ने ।

रणनीति तथा कार्यनीतिः सम्पदामैत्री पर्यटन प्रवर्द्धन गरी स्वरोजगारीको अवसर प्रदान गरिनेछ । यसका लागि,

- पर्यटन स्थलको थप पहिचान तथा सुधार गरी, प्राचीन संस्कृति र सम्पदाको संरक्षण र पर्यटन सुविधामा वृद्धि गरिनेछ ।
- पालिकाभित्र रहेका ऐतिहासिक स्थलको संरक्षण र पर्यटकको गन्तव्यका रूपमा विकास गरी स्थानीयको रोजगारी सिर्जना र आय वृद्धिमा सहयोग गरिनेछ ।

पर्यटन सह-क्षेत्रको विकासका प्रमुख कार्यक्रमहरू

४ पर्यटन										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१	पालिका भित्र रहेका सम्पदाहरू प्रसिद्ध शहिद पार्क, लक्ष्मिनारायण मन्दिर, दुर्गा मन्दिर, मुछकटवा बाबा, कालिमाता मन्दिर, अम्ब्रेला पार्क तथा गिजरा सा.व.को संरक्षण गरी पर्यटक आकर्षण वृद्धि गर्ने	पालिका भरी	संख्या	७	२	२	३	७	पालिका	११
	जम्मा बजेट	रु			७०००००	७०००००	१०५००००	२४५००००		

४.१.५ सहकारी

१.सम्भावना र अवसरहरू

यो गाउँपालिकाको केहि भाग बजार क्षेत्र रहेको छ र बजार क्षेत्रमा लगानीको संभावना बढि रहन्छ । यस पालिका भित्र ५५ वटा बचत तथा कृषि सहकारिमा ८०९२ जना सदस्यहरू रहेका छन्, जसबाट रु.२९५६९९५१३ बचत संकलन गरी रु.३९३६८१२१३ जति ऋण लगानी गरेको अवस्था छ । नयाँ सहकारीको स्थापना भन्दा भैरहेकोमा सदस्यता वृद्धि र तिनीहरूको सुदृढिकरण गरी सहकारीलाई जनताको दिनानुदिनको आर्थिक विकासको खाँचो टार्ने माध्यमको रुपमा विकास गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ ।

२.समस्या तथा चुनौतीहरू:

देशैभरी सहकार्यका लागि नभै बिभिन्न नियतले संचालन गरिएका सहकारीहरूबाट सर्बसाधारणको बचत हिनामिना भएको माहोलले गर्दा सहकारीहरू प्रति जनताको विश्वास डगमगाएको अवस्था यो क्षेत्रको विकासमा चुनौतिको रुपमा रहेको अवस्था प्रति सचेत रहनु पर्ने थप चुनौति रहिआएको छ ।

३.लक्ष्य: सहकार्यका लागि सहकारीको विकास

४.उदेश्य: सहकारीहरूको विकास र सुदृढिकरणबाट,

- सहकारी सदस्यहरूको आयआर्जन कृयाकलापमा सहकार्यको वृद्धि
- सदस्यहरूको खाँचोको पूर्ति
- उत्पादनमा लगानी बढाउने
- कृषिको बजारिकरणमा सहकारीको सहभागिताको विकास गर्ने

५.रणनीति तथा कार्यनीतिः ग्रामीण अर्थतन्त्र चलायमान बनाउन गुणस्तरीय सहकार्यको लागि स्थापना भएका सहकारी लाई सशक्त सहकारीको रुपमा विकास गर्न जोड दिइनेछ ।

सहकारी

५. बैंक, बित्तीय संस्था तथा सहकारी										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
१	सहकारीका संचाकहरूलाई कर्जा जोखिम तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	६०	२०	२०	२०	६०	पालिका	१,२
	बजेट	रु			६५०००	६७०००	६८०००	२०००००		
२	सहकारीहरूलाई एमसिआई, व्यावसायिक योजना, कार्य योजना तथा रणनीतिक योजना तयारी तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२५५	८०	८५	९०	२५५	पालिका	१,२
	बजेट	रु			४१६०००	४५०५००	४८६०००	१३५२५००		
३	४० वटा सहकारी अनुगमन	पालिका भरी	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१,२
	बजेट	रु			४००००	४००००	४००००	१२००००		
	जम्मा बजेट सहकारी	रु			**५२१०००**	**५५७५००**	**५९४०००**	**१६७२५००**		

४.१.६ श्रम तथा रोजगारी

सम्भावना तथा अवसर

यो खजुरा गाउँपालिका कृषि र व्यापार क्षेत्रको सम्भावना बोकेको पालिका हो र पशुपंक्षी पालनमा पनि प्रशस्त सम्भावना रहेको छ । साथै, पालिकाभित्र सानातिना बजार छन् । गुलरिया, नेपालगंज जस्ता आसपासका बजारहरूसँग पनि जोडिएको अवस्था छ । बजारहरू वस्तुहरूको अतिरिक्त सीप पनि बिक्ने क्षेत्रहरू भएका हुँदा बजारमा बिक्ने प्रकारका सीपहरूको विकास गरी लक्षित समुदायका जनताको सीप विकास गरी रोजगारी सिर्जना गर्न सकिने सम्भावना यस गाउँपालिकामा प्रशस्तै रहेका छन् ।

समस्या तथा चुनौती

युवा जनशक्ति पलायन र Labour Market सर्भेको अभावमा आसपासका बजारले माग गरेको सीप पहिचान हुन नसकोको अवस्था छ तथापि सामान्य कृषि तथा प्लम्बिङ, बिजुलीको काम, सिकर्मी तथा डकर्मी जस्ता सीप विकास गरेको रोजगारी सिर्जना गर्न जरुरी देखिन्छ ।

लक्ष्यः सबै व्यक्तिको हातमा सीप र रोजगारी ।

उद्देश्यः जहाँ गएपनि जता गए पनि खजुरावासी सीप सहितको रोजगारीमा भन्ने मूल नाराका साथ लक्षित समुदायका युवाको बजारमैत्री सीप विकास गरी रोजगार बनाउने ।

रणनीति तथा कार्यनीतिः लक्षित समुदायका व्यक्तिको सीप विकास गरी रोजगार बनाउने । यसका लागि,

- बजारमा माग भएको सीपको आँकलन गर्ने
- मागमा आधारित सीप विकास गर्ने
- रोजगार भए/नभएको अनुगमन र तथ्याङ्क व्यवस्थापन गर्ने ।

श्रम तथा रोजगारी सह-क्षेत्रको प्रमुख कार्यक्रमहरू

६. श्रम तथा रोजगारी										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं.
१	बैदेशिक रोजगारिमा दुर्घटना प्रभावित परिवारलाई जीवन उपयोगी तथा उद्यमशिलता तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	४०	१२	१३	१५	४०		८
	बजेट	रु			४५००००	४८७५००	५६२५००	१५०००००	पालिका	
२	स्थानीय रोजगार दाता र सरोकारवाला सँग आन्तरिक रोजगार प्रवर्द्धन बारे अन्तरक्रिया	पालिका भरी	पटक	३	१	१	१	३	संघ, प्रदेश र पालिका	८
	बजेट	रु			१६०००००	१७०००००	१७०००००	५००००००		
३	डकर्मी, सिकर्मी र प्लम्बिंग बारे सीप विकास तालिम र सीप परीक्षण	पालिका भरी	पटक	८	२	३	३	८	संघ, प्रदेश र पालिका	८
	बजेट	रु			६०००००	९०००००	९०००००	२४०००००		
	जम्मा बजेट श्रम तथा रोजगारी	रु			**२६५००००**	**३०८७५००**	**३१६२५००**	**८९०००००**		

खर्च सारांस: आर्थिक विकास

सहक्षेत्र				
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
कृषि तथा पशुपंछी विकास	६०२६५००	५२१६५००	७९४९०००	१९१९२०००
सिँचाई	१६०००००	१७०००००	१७०००००	५००००००
उद्योग तथा वाणिज्य	२०७३०००	२६९७०००	२६३४०००	७४०४०००
पर्यटन क्षेत्र विकास	७०००००	७०००००	१०५००००	२४५००००
सहकारी	५२१०००	५५७५००	५९४०००	१६७२५००
श्रम तथा रोजगारी	२६५००००	३०८७५००	३१६२५००	८९०००००
कूल जम्मा आर्थिक विकास रु	१३५७०५००	१३९५८५००	१७०८९५००	४४६१८५००

४.२ सामाजिक विकास क्षेत्र

४.२.१ शिक्षा

सम्भावना र अवसर

यस खजुरा गाउँपालिका क्षेत्रभरिमा जम्मा ९९ वटा विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन् । जसमध्ये आधारभूत विद्यालय १४, माध्यमिक तहका विद्यालय १६, उच्च शिक्षा अध्ययन गराउने क्याम्पस ३ रहेका छन् र यिनीमध्ये बालमैत्री सिकाइ विधि अवलम्बन गर्ने विद्यालय सङ्ख्या ६६ छन् । २०७८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस पालिकाका बासिन्दाको सरदर साक्षरता दर ७५.२७ प्रतिशत रहेको छ र महिलाको साक्षरता दर अलिक कम देखिन्छ । यो परिप्रेक्षमा यो पालिकामा विद्यालय थप गर्नुभन्दा विद्यालयको स्तर सुधार गरी आधुनिक प्रविधिबाट पठनपाठन अगाडि बढाउन सकिने सम्भावना प्रशस्त छ ।

समस्या तथा चुनौती

विद्यालय समय सापेक्ष प्रविधिमैत्री हुन नसकेका र सबै ९९ वटै शैक्षिक संस्थालाई एकै पटक प्रविधिमैत्री गराउन उपलब्ध बजेटबाट मात्र सम्भव नभएको हुने सम्भावनाका बाबजुद पनि गर्नुपर्ने जति गर्न नसकिने अवस्था छ ।

लक्ष्य: सामाजिक सुसम्पन्नताका लागि गुणस्तरीय शिक्षामा जोड

उद्देश्य: गुनस्तरीय शिक्षाका लागि,

- विद्यालयको भौतिक संरचनामा सुधार गर्ने
- सबै स्तरका विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने
- शिक्षकहरूको क्षमता विकास
- गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति व्यवस्था ।

रणनीति तथा कार्यनीति: सामाजिक सुसम्पन्नतालाई अगाडि बढाउन विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिकालाई माध्यमिक तह सम्मको शिक्षा प्रदान गरी योग्य, दक्ष बनाइनेछ । यसका लागि,

- शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक भौतिक संरचनाको विकास गर्ने
- आवश्यक शिक्षक दरबन्दीको व्यवस्था गर्ने
- ICT, विज्ञान प्रयोगशाला तथा पुस्तकालयको व्यवस्था गर्ने
- खेलकुद सामग्री उपलब्ध गराइने ।

शिक्षा सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू

१.शिक्षा										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
१	जनता मा.वि.को ८ कोठो भवन निर्माण	वडा नं ७	कोठा संख्या	८	०	शुरु	सम्पन्न	सम्पन्न		४
	बजेट	रु			०	१०००००००	१०००००००	२०००००००	पालिका	
२	जनकल्याण मा.वि.को ८ भवन निर्माण	वडा नं ६	कोठा संख्या	८		शुरु	सम्पन्न	सम्पन्न		४
	बजेट	रु			०	१०००००००	१०००००००	२०००००००	पालिका	
३	पशपती मा.वि.को ८ कोठो भवन निर्माण	वडा नं ८	कोठा संख्या	८	शुरु	सम्पन्न	०	सम्पन्न		४
	बजेट	रु			१०००००००	१०००००००	०	२०००००००	पालिका	
४	मैटहवा मा.वि. भवन निर्माण	वडा नं १	कोठा संख्या	४	०	४	०	४		४
	बजेट	रु			०	१०००००००	०	१०००००००	पालिका	
५	शिक्षा साखाको कार्यालय संचालन खर्च	पालिकास्तर	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		४
	बजेट	रु			चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	पालिका	
६	शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण	पालिकास्तर	प्रति	३००	१००	१००	१००	३००		४
	बजेट	रु			६००००	६५०००	७००००	१९५०००	पालिका	

१.शिक्षा										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
७	सामुदायिक विद्यालयहरूको पानी, बत्ती, मशलन्द, खेलकुद, परीसर तथा अन्य संचालन खर्च	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	३६	३६	३६	३६	३६		४
	बजेट	रु			चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	पालिका	
८	उत्कृष्ट छात्र छात्रा सम्मान	पालिकास्तर	संख्या	८०	२५	२५	३०	८०		४
	बजेट	रु			४०००००	४१२५००	४९५०००	१३०७५००	पालिका	
९	एस ई ई नमुना परीक्षा	पालिकास्तर	सख्या	१	१	१	१	१		४
	बजेट	रु			३०००००	३०००००	३०००००	९०००००	पालिका	
१०	कक्षा ५र ८ को परीक्षा संचालन र व्यवस्थापन	पालिकास्तर	जना	२	२	२	२	२		४
	बजेट	रु			१३०००००	१४०००००	१५०००००	४२०००००	पालिका	
११	विद्यालयहरूलाई शैक्षिक प्रतिस्पर्धी अनुदान	पालिकास्तर	जना	१५५००	५०००	५०००	५५००	१५५००		४
	बजेट	रु			९००००००	९३५००००	१०४५००००	२८८०००००	पालिका	
१२	बिपन्न परिवारका वालवालिकालाई शैक्षिक सहायता कार्यक्रम	पालिकास्तर	जना	५०	१५	१५	२०	५०		४
	बजेट	रु			३९००००	३९००००	५४००००	१३२००००	पालिका	

१.शिक्षा										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१३	बिभिन्न दिवस तथा शैक्षिक दिवस कार्यक्रम	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३		४
	बजेट	रु			२१६०००	२१६५००	२१७०००	६४९५००	पालिका	
१४	शैक्षिक तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन तथा प्रयोग बारे तालिम	पालिकास्तर	पटक	२	०	१	१	२		४
	बजेट	रु			०	२२५०००	२२५०००	४५००००	पालिका	
१५	शैक्षिक बुलेटिन प्रकाशन	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३		४
	बजेट	रु			५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००	पालिका	
१६	शिक्षा सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३		४
	बजेट	रु			१०००००	१०००००	१०००००	३०००००	पालिका	
१७	शिक्षा सम्बन्धी बिभिन्न बैठक संचालन र व्यवस्थापन	पालिकास्तर	पटक	१५	५	५	५	१५		४
	बजेट	रु			४३२५००	४३५०००	४३७५००	१३०५०००	पालिका	
१८	प्रधानाध्यापकहरूको सट्टा शिक्षक	पालिकास्तर	जना	११	११	११	११	११		४
	बजेट	रु			चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	पालिका	

१.शिक्षा

सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१९	पूर्व प्राथमिक शिक्षकहरूको थप पारिश्रमिक	पालिकास्तर	जना	६६	६६	६६	६६	६६		४
	बजेट	रु			चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	पालिका	
२०	पालिकाको दरबन्दिमा कार्यरत शिक्षहरूको तलव भत्ता	पालिकास्तर	जना	३६	३६	३६	३६	३६		४
	बजेट	रु			चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	पालिका	
२१	मदरसा संचालन र व्यवस्थापन	पालिकास्तर	जना	१८	१८	१८	१८	१८		४
	बजेट	रु			२००००००	२१०००००	२२०००००	६३०००००	पालिका	
२२	विद्यालय कर्मचारी र सहयोगिको पारिश्रमिक	पालिकास्तर	जना	४८	४८	४८	४८	४८		४
	बजेट	रु			चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	पालिका	
२३	लागत सहभागितामा खानेपानी तथा सरसफाई भवन निर्माण	पालिकास्तर	संख्या	४	१	१	२	४		४
	बजेट	रु			४५०००००	४५०००००	९००००००	१८००००००	पालिका	
२४	शिक्षकहरूलाई डिजिटल सिकाई सहजिकरण तालिम	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	१६	५	५	६	१६		४

१.शिक्षा										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
	बजेट	रु			९००००००	९५००००००	११४००००००	२९९००००००	पालिका	
२५	दिवा खाजा अनुदान	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	४७	४७	४७	४७	४७		४
	बजेट	रु			३३५००००	३४०००००	३४१००००	१०१६००००	पालिका	
२६	आधारभूत तह (६ देखी ८) अंग्रेजी, गणित र बिज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	४७	४७	४७	४७	४७		४
	बजेट	रु			३००००००	३००००००	३००००००	९००००००	पालिका	
२७	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दिका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब, भत्ता, अनुदान आदि	पालिकास्तर	जना	२००	२००	२००	२००	२००		४
	बजेट	रु			चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	पालिका	
२८	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाई तथा डिजिटल सिकाई सामाग्रीका लागि विद्यालयलाई अनुदान	पालिकास्तर	जना	१५५००	५०००	५०००	५५००	१५५००		४
	बजेट	रु			८२००००००	८३००००००	८४००००००	२४९००००००	पालिका	

१.शिक्षा										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
२९	प्रारम्भिक वालविकास सहजकर्ताको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	पालिकास्तर	जना	६६	६६	६६	६६	६६		४
	बजेट	रु			चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	पालिका	
३०	माध्यमिक तहमा अंग्रेजि, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	पालिकास्तर	जना	१८	१८	१८	१८	१८		४
	बजेट	रु			११८०००००	११९०००००	१२००००००	३५७००००००	पालिका	
३१	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दि शिक्षक तथा राहत शिक्षक तलव भत्ता अनुदान	पालिकास्तर	जना	३५	३५	३५	३५	३५		४
	बजेट	रु			चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	चालु खर्चमा	पालिका	
३२	विद्याल संचालन तथा व्यवस्थापन	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	४७	४७	४७	४७	४७		४
	बजेट	रु			३३००००००	३४००००००	३५००००००	१०२००००००	पालिका	
३३	कक्षा ६ देखी १२मा अध्ययनरतलाई बिपन्न लक्षित छात्रबृत्ती	पालिकास्तर	जना	३०	१०	१०	१०	३०		४

१.शिक्षा

सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
	बजेट	रु			७२००००	७५००००	८०००००	२२७००००	पालिका	
३४	औपचारिक तथा अनौपचारिक शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता कार्यक्रम	पालिकास्तर	जना	आवश्यकता अनुसार जना	आवश्यकता अनुसार जना	आवश्यकता अनुसार जना	आवश्यकता अनुसार जना	आवश्यकता अनुसार जना		४
	बजेट	रु			८००००००	८८०००००	९८०००००	२६६००००००	पालिका	
३५	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टोरिंग तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	४७	४७	४७	४७	४७		४
	बजेट	रु			२०६६०००	२०७००००	२०७१०००	६२०७०००	पालिका	
३६	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निःशुल्क स्यानिटरी प्याड वितरण	पालिकास्तर	जना	३८५०	३८५०	३८५०	३८५०	३८५०		४
	बजेट	रु			३००००००	३५०००००	३५०००००	१००००००००	पालिका	
३७	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	पालिकास्तर	जना	१५५००	१५५००	१५५००	१५५००	१५५००		४
	बजेट	रु			१०००००००	११००००००	११६०००००	३२६०००००	पालिका	

१.शिक्षा										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
३८	सार्बजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीकालागि छात्रवृत्ति	पालिकास्तर	जना	३०००	१०००	१०००	१०००	३०००		४
	बजेट	रु			५००००००	५१५००००	५२०००००	१५३५००००	पालिका	
	जम्मा बजेट शिक्षा क्षेत्र	रु			९६६३४५००	१३०७६४०००	१२०७१५५००	३४८११४०००		

४.२.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

सम्भावना र अवसर

खजुरा गाउँपालिकामा जम्मा वटा ५ स्वास्थ्य चौकी, २ वटा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, ३३ वटा खोपकेन्द्र, १८ वटा गाउँघर क्लिनिक र ६ वटा बर्थिङ्ग सेन्टर छन् । यसैगरी, पालिकाभित्र एउटा अस्पताल र एउटा आयुर्बेद स्वास्थ्य केन्द्र भएको अवस्था छ । साथै, पालिकाभरि सबै गरी ६१ स्वास्थ्य कर्मचारी र महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका १०८ जना रहेका छन् । भैरहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तर वृद्धि गर्दै स्वास्थ्य सचेतनाका माध्यमबाट स्वास्थ्य क्षेत्रको सुधार गर्ने सम्भावना प्रचुर रहेको अवस्था छ ।

समस्या तथा चुनौती

अझै पनि ५ वर्षमुनिका कुपोषणमा रहेका बालबालिकाको सङ्ख्या ९९ (शीघ्र कडा, मध्यम कडा) रहेको छ । श्वास प्रश्वासको संक्रमण दर (ARI) कायम रहनु, मूल तथा खोलाको खानेपानीमा भर पर्ने परिवार २४० हुनु स्वास्थ्य क्षेत्रका चुनौती हुन् ।

लक्ष्यः भरपर्दो स्वास्थ्यमा सबैको पहुँच

उद्देश्यः सबैको स्वास्थ्यमा पहुँच वृद्धि गरिनेछ । यसका लागि,

- स्वास्थ्य सेवामा सुधार गर्ने
- एम्बुलेन्सको २४ घण्टा व्यवस्था
- २४ घण्टा स्वास्थ्यकर्मीको उपस्थितिका साथ आधारभूत अस्पताल सञ्चालन
- खानेपानीमा पहुँच वृद्धि
- सरसफाइको सुनिश्चितताका लागि सबैको घरमा सफा शौचालय
- फोहोर व्यवस्थापन ।

रणनीति तथा कार्यनीतिः जनतामा रोग नलाग्ने चेतना वृद्धि गर्दै व्यक्ति व्यक्तिमा र रोगको उपचार बस्ती बस्तीमा पुऱ्याएर स्थानीय जनताको स्वास्थ्य सबल बनाउने । यसका लागि,

- स्वास्थ्य क्षेत्रको सुधार गर्ने भौतिक क्षमताको विकास गरिने
- आवश्यक स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्थापन
- स्वास्थ्य सेवालाई बढी सहज बनाई उपलब्ध सेवाहरूको स्तरोन्नति गर्ने ।

स्वास्थ्य तथा पोषण सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रम

२.स्वास्थ्य तथा पोषण										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	वडा १,५,८ र अन्यमा बिस्तार	संख्या	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	संघ, पालिका र प्रदेश	३
	बजेट	रु			१८०००००	२००००००	२२०००००	६००००००		
२	पूर्ण संस्थागत सुत्केरी कायक्रम	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	संघ, पालिका र प्रदेश	३
	बजेट	रु			२८०००००	२८०००००	२९०००००	८५०००००		
३	खोप (पूर्ण खोप) कार्यक्रम	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका र प्रदेश	३
	बजेट	रु			४०००००	५०००००	६०००००	१५०००००		
४	क्षयरोग सम्बन्धी कार्यक्रम	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका र प्रदेश	३
	बजेट	रु			४०००००	५०००००	६०००००	१५०००००		
५	१००० दिने आमाहरूलाई सचेतिकरण	सबै वडा	संख्या	१०८	३३	३५	४०	१०८	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			२७३९०००	२९०५०००	३३६००००	९००४०००		

२.स्वास्थ्य तथा पोषण										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
६	विद्यालयका किशोर किशोरीहरूलाई रक्त अल्पताबाट बचाउन TFA	सबै वडा	विद्यालयहरू संख्या	४७	४७	४७	४७	४७	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			२५००००	२६६०००	२७५०००	७९१०००		
७	खुल्ला व्यायामशाला निर्माण	सबै वडा	संख्या	८	२	३	३	८	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			१२०००००	१८०००००	१८०००००	४८०००००		
८	पूर्व कर्म, पंचकर्म थेरापी	आयुर्वेद शाखा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			३३००००	३३६०००	३३४०००	१००००००		
९	विद्यालस्तरमा स्वास्थ्य जीवशैली, स्वास्थ्य खानपान र रहनसहन बारे अभिमुखिकरण	सबै विद्यालयहरू	विद्यालय संख्या	४७	१५	१५	१७	४७	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			३१५०००	३१९५००	३६२१००	९९६६००		
१०	योग तथा ध्यानकेन्द्र स्थापना	सबै वडाहरू	संख्या	८	२	३	३	८	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			२००००००	३००००००	३००००००	८००००००		
११	जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन	सबै वडाहरू	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका, प्रदेश र	३

२.स्वास्थ्य तथा पोषण										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
									संघ	
	बजेट	रु			२५०००००	२६०००००	२९०००००	८००००००		
१२	नवजाता शिशु सुरक्षार्थ ६ महिना भित्रका आमाहरूका लागि औषधी	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			२६००००	२७००००	२७००००	८०००००		
१३	PNC कार्यक्रम	सबै वडाहरू	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			२६००००	२७००००	२७००००	८०००००		
१४	ल्याब सहित दुई वटा बर्थिङ्ग सेन्टर स्थापना	वडा नं २ र ६	संख्या	२	१	१	०	२	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			१००००००	१००००००	०	२००००००		
१५	जेष्ठ नागरिक खुसियाली घर र योगा भवन निर्माण	उपयुक्त स्थानमा	संख्या	१	०	०	१	१	पालिका, प्रदेश र संघ	३
	बजेट	रु			०	०	४००००००	४००००००		
	जम्मा बजेट स्वास्थ्य	रु			**१६२५४०००**	**१८५६६५००**	**२२८७११००**	**५७६९१६००**		

४.२.३ खानेपानी तथा सरसफाई

सम्भावना र अवसर

खजुरा गाउँपालिकामा खानेपानीको सुविधाका हिसाबले घरपरिवारले पाएको सुविधालाई ध्यानमा राखी २०७८ को राष्ट्रिय जनगणनाको आँकडा लिँदा १३७०६ घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा धेरै ६८२५ घर पाइपको पानीमा निर्भर छन् ।

त्यसैगरी, सरसफाइको कोणबाट हेर्दा शौचालय उपयोग स्थानीयको जीवनस्तर मापनका आधारमध्ये एक हो । २०७८ को राष्ट्रिय जनगणनाका आधारमा गाउँपालिकाका जम्मा १३७०६ घरपरिवारमध्ये केवल ६९४० घरधुरीले ढलसहित फ्लस भएको र फ्लस नभएको र सेफ्टी ट्यांकी भएको शौचालय प्रयोग गर्छन् । जबकि ५५०० (४०.१९ प्रतिशत) घरपरिवार खाल्टे चर्पीको भरमा छन् । आजको युगमा पनि ६२६ घरधुरी (४.५७प्रतिशत) घरपरिवार शौचालय विहीन छन् । यो तथ्यलाई हेर्दा पालिकाले सरसफाइ क्षेत्रमा अझ बढी ध्यान दिनुपर्ने अवस्था छ ।

सचेतना कार्यक्रम तथा खानेपानी योजनाको विस्तारबाट खानेपानी तथा सरसफाइको क्षेत्रमा सुधार गर्न सकिने सम्भावना प्रचुर रहेको छ ।

समस्या तथा चुनौती

सीमित स्रोत साधनका कारणबाट प्रत्येक घरमा धारा पुऱ्याउन जटिल छ र जनतामा स्वास्थ्य चेतनाको अभाव पनि यो क्षेत्रको विकासमा चुनौतीको रूपमा देखिएको छ ।

लक्ष्य: स्वच्छ खानेपानीमा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।

उद्देश्य: खानेपानी तथा सरसफाइ एक अर्काका पूरकको रूपमा विकास गर्ने र यसका लागि,

- खानेपानी नपुगेका क्षेत्रमा खानेपानी विस्तार गर्ने
- एक घर, एक धाराको अभियानलाई निरन्तरता दिने
- जीर्ण भएका योजनाको स्तरोन्नति गर्ने
- एक घर, एक सफा चर्पीको अवधारणालाई पूर्णता दिने ।

रणनीति तथा कार्यनीति: खानेपानी तथा सरसफाईका क्षेत्रको सुधार गरी नागरिकको स्वास्थ्य सचेतना वृद्धि गर्ने ।

- शुद्ध खानेपानीलाई सबैको पहुँचमा पुऱ्याउने
- सरसफाइलाई जनताको बानीको रूपमा विकास गर्ने ।

खानेपानी तथा सरसफाइ सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू

३.खानेपानी तथा सरसफाई										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१	एडभान्स योजना अध्यावधिक गर्ने	सबै वडाका सबै खा.पा. योजना	संख्या	१२	४	४	४	१२		६
	बजेट	रु			२६६००००	२६८००००	२६८००००	८०२००००	संघ, प्रदेश र पालिका	
२	पूर्ण सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	सबै ८ वटा वडा	संख्या	८	२	३	३	८		६
	बजेट	रु			४०००००	६०००००	६०००००	१६०००००	संघ, प्रदेश र पालिका	
३	सामुदायिक विद्यालय र खजुरा बजारमा लैंगिक मैत्री सार्बजनिक शौचालय निर्माण	सामुदायिक विद्यालय र खजुरा बजार	संख्या	१०	३	३	४	१०		६
	बजेट	रु			३०००००	३०००००	४०००००	१००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	

३.खानेपानी तथा सरसफाई										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
४	सार्बजनिक स्थल र मा.वि.हरूमा फोहोर संकलन चेम्बर निर्माण गर्ने	सबै वडाहरू	संख्या	१८	६	६	६	१८		६
	बजेट	रु			३३३००००	३३६००००	३३६००००	१००५००००	संघ, प्रदेश र पालिका	
५	खानेपानी पाईपलाईन बिस्तार योजना	सबै वडामा	संख्या	१२	४	४	४	१२		६
	बजेट	रु			३३३२०००	३३३६०००	३३४००००	१०००८०००	संघ, प्रदेश र पालिका	
६	विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, खानेपानी उपभोक्ता समिति टोल विकास संस्था तथा स्वास्थ्य संस्था बिच अन्तरक्रिया, अभिमुखिकरण कार्यक्रम	सबै वडा, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय र खा.पा. उ.स.हरू	संख्या	३२	१०	१०	१२	३२		६
	बजेट	रु			१८७५०००	१८७५०००	२२५००००	६००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	

३.खानेपानी तथा सरसफाई										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
७	खानेपानी गुणस्तर परीक्षण	सबै खा.पा. योजना	संख्या	१२	४	४	४	१२		६
	बजेट	रु			१३२८०००	१३३६०००	१३४००००	४००४०००	प्रदेश र पालिका	
	जम्मा बजेट खानेपानी तथा सरसफाई	रु			**१३२२५०००**	**१३४८७०००**	**१३९७००००**	**४०६८२०००**		

४.२.४ युवा तथा खेलकुद

सम्भावना र अवसर

यस खजुरा गाउँपालिकामा खेल मैदान १० वटा रहेको छ भने ८ वटा खेलकुद क्लब छन् । साथै, वार्षिक रूपमा १२ वटा खेलकुद प्रतियोगिता हुने गरेको छ । यस गाउँपालिकामा युवा तथा खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि थप खेल मैदान तथा कभर्डहल बनाई खेल प्रशिक्षण तथा खेलकुद सामग्रीको उपलब्धताका माध्यमबाट विकास क्रमलाई अगाडि बढाउन सकिने अवस्था रहेको छ ।

समस्या तथा चुनौती

अपर्याप्त बजेट, अनुभवी खेलकुद प्रशिक्षक ल्याउन गाह्रो पर्ने र युवाको पलायन यस क्षेत्रको विकासका चुनौती रहँदै आएका छन् ।

लक्ष्य: स्वस्थ र ऊर्जाशील युवाको विकास ।

उद्देश्य: युवा जनशक्तिको विकास गर्ने । यसका लागि,

- एक वडा एक खेलमैदान निर्माण गरिने ।
- केही कभर्डहलहरू निर्माण गर्ने ।
- खेलकुद शिक्षकको व्यवस्थापन र खेलकुद प्रतियोगिताहरूको आयोजना गरिने ।

रणनीति तथा कार्यनीति: खेलकुदको विकासको माध्यमबाट युवाहरूको शारीरिक तथा मानसिक विकासमा जोड दिइनेछ ।

युवा तथा खेलकुद सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू

४.युवा तथा खेलकुद										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१	बार्षिक खोलकुद आयोजना गर्ने	पालिकास्तर	संख्या	६	२	२	२	६		१०
	बजेट				५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००	पालिका	

४.२.५ भाषा, कला तथा संस्कृति

सम्भावना र अवसर

खजुरा गाउँपालिकामा विविध जातजातीको बसोवास छ र यो पालिकामा बहुभाषी रहेका छन् । मुस्लिम बाहुल्य रहेको यस पालिकामा ब्राहमण, क्षेत्री, आदिवासी जनजाती, दलित, अल्पसङ्ख्यक, सीमान्तकृत सबै प्रकारको सम्मिश्रण रहेको छ । सबैका आ-आफ्ना रहन सहन्, चाडपर्व, संस्कार र रीति छन् । यस गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली र मगर भाषा प्रमुख हुन । त्यस्तै, गाउँपालिकाभित्र हिन्दु, बौद्ध, इस्लाम, इसाई तथा अन्य धर्म मान्ने मानिसको बसोवास रहेको छ । यी जातजाती तथा भाषीले मानि आएका संस्कृति पनि विविध छन् ।

पालिकाभित्र धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलको सङ्ख्या १२ छन् भने यी सबै ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक घरोहर हुन । यी विविधताको संरक्षण गर्दै यिनीहरूको प्रवर्द्धन गर्न सकिने सम्भावना यस पालिकामा प्रचुर मात्रामा रहेको छ ।

समस्या तथा चुनौती

धेरै नै सामाजिक विविधता र सीमित स्रोत साधनका कारण यो तीन वर्षकै अवधिमा सबैलाई सम्बोधन गरिसक्न कठिन देखिन्छ ।

लक्ष्यः पालिकाबासीको विविधता सहितको पहिचानलाई जीवन्तता दिने ।

उद्देश्यः जातीय तथा भाषिक विविधताको संरक्षण गर्ने । यसका लागि,

- पहिचान झल्कने सम्पदाहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने
- समय अनुकुलका चाड तथा उत्सवहरूमा सहभागीता जनाउने
- सबैले सबैको रीति रिवाजको सम्मान गर्ने परिपाटीको विकास गर्ने ।

रणनीति तथा कार्यनीतिः सबै जातजाती र भाषा भाषीको पहिचानको विकास र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

कला तथा संस्कृति सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू

५. कला तथा संस्कृती										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१	पालिका भित्र रहेका लक्ष्मिनारायण मन्दिर, दुर्गा मन्दिर, मुछकटवा बाबा, कालिमाता मन्दिरहरूको जिम्मेवारी र संरक्षण गर्ने	पालिकास्तर	संख्या	४	१	१	२	४	पालिका	११
					२५००००	२५००००	५०००००	१००००००		

४.२.६ महिला बालबालिका तथा लक्षित समूह विकास

सम्भावना र अवसर

खजुरागाउँपालिकाका महिला अझै पनि घरबाहिर निस्केर सामाजिक कार्यमा सहभागी कमै हुन्छन् । पालिकालाई बालमैत्री बनाउने कोसिस छ । पालिकामा केही वडामा बाल क्लब तथा किशोरी सञ्जाल गठन भएको अवस्था छ भने अपाङ्गता भएका व्यक्तिको छुट्टै सञ्जाल निर्माण भएको छ । गाउँपालिकाबाट निरन्तर लक्षित वर्गको क्षेत्रमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र न्यायिक समिति गठन भएको साथै, सामाजिक परिचालकद्वारा महिला समूहको सक्रियताका लागि निरन्तर कार्य भइरहेको अवस्था छ । रोजगार, पेशा तथा व्यवसायमा महिलाको उपस्थिति केवल न्यून रहेको, व्यावसायिक सीपमूलक तालिम पाउने महिलाको सङ्ख्यापनि कमै रहेको, महिला विरुद्धका हिंसाका घटना गत वर्ष ० वटा रहेको र ० जनाको बालविवाह भएको अवस्था छ । वडास्तरीय बाल सञ्जाल समूह, क्लब गठन भएको, अपाङ्गता भई परिचयपत्र पाउने सङ्ख्या १०१७ रेहेको र उल्लेख्य मात्रामा विपन्न, दलित तथा असहाय वर्ग रहेको अवस्था छ । माथिका तथ्यको सुधारका लागि लक्षितवर्ग केन्द्रित कार्यक्रमबाट सुधार ल्याउन सकिनेछ ।

समस्या तथा चुनौती

पालिकामा लक्षित समूहको खास तथ्याङ्क छैन । यिनीहरूको सामाजिक प्रतिष्ठा उच्च पार्न सचेतना, शिक्षा तथा रोजगारीमा वृद्धिका साथै सम्मानित जीवनको व्यवस्था गर्न विकासका विविध आयामहरूको आवश्यकता पर्छ, जसका लागि पालिकालाई उपलब्ध बजेटले धान्न गाह्रो पर्ने देखिन्छ ।

लक्ष्य: लक्षित वर्गका सम्मानित जीवनको सुनिश्चितता ।

उद्देश्य: समाजका सबै वर्ग र तहका मानिस बराबर सम्मानित हुन भन्ने नजिर कायम गरिनेछ । यसका लागि,

- अवसरबाट वन्चितलाई पहिलो अवसर
- सामाजिक समावेशीकरणमा कसैसँग सम्झौता नहुने
- महिला, बालबालिका तथा अन्य लक्षित समूहका लागि अवस्था अनुसारको व्यवस्था गरिने ।

रणनीति तथा कार्यनीतिः सबैको विकाससँगसँगै गरिनेछ । यसका लागि,

- विद्यालय छाडेको विपन्न वर्गका किशोरीको सीप विकास गरिने
- असहाय र ज्येष्ठ नागरिकको जीवनयापनलाई सहज बनाइने
- सामाजिक, लैङ्गिक तथा जातीय विभेद अन्त्य गर्न सो अनुकूलका योजना गतिविधि अगाडि बढाइने
- आर्थिक र सामाजिक सुसम्पन्नताको विकासलाई सँगसँगै लगिने
- लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण व्यवहारमै ल्याउन नीतिगत तह तथा योजनाका प्रत्येक चरणमा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई व्यवहारमै उतारिने ।
- विकासको केन्द्रविन्दुमा बहिष्कृत तथा सीमान्तकृत हुने ।

लक्षित समूह विकास सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू

६. लक्षित समूह विकास										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
१	महिला संजाल गठन र अभिमुखिकरण	सबै ८ वडा	संख्या	८	२	३	३	८	पालिका	५
	बजेट	रु			५0000	७५000	७५000	२00000		
२	महिलाहरूलाई मागमा आधारित सीपमुलक तालिम	सबै ८ वडा	सहभागी संख्या	२५	८	८	९	२५	पालिका	५
	बजेट	रु			३२0000	३२0000	३६0000	१000000		
३	आर्थिक रुपमा बिपन्न वालवालिकालाई दिवा खाजा सहयोग	सबै ८ वडा	संख्या	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	पालिका	५
	बजेट	रु			३५0000	४00000	४५0000	१२00000		
४	खजुरा कार्यक्षेत्र बनाई कार्यरत संघ संस्थाका नियमन	सबै ८ वडा	संख्या	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	पालिका	५
	बजेट	रु			६0000	६६000	७४000	२00000		
५	वालश्रम मुक्त पालिका घोषणा	सबै ८ वडा	संख्या	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	पालिका	५
	बजेट	रु			४५0000	५00000	५५0000	१५00000		

६. लक्षित समूह विकास										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
६	वालविवाह, लैङ्गिकहिंसा, मानव बेचबिखन र जातीय छुवाछुत अन्य अभियान	पालिकास्तर	संख्या	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	पालिका	५
	बजेट	रु			९००००	१०००००	११००००	३०००००		
७	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि व्यावसायिक सीप तथा सहयोग कार्यक्रम	पालिकास्तर	संख्या	३०	१०	१०	१०	३०	पालिका	५
	बजेट	रु			१५००००	१६००००	१९००००	५०००००		
८	अभिभावकहरूलाई वाल पोषण सम्बन्धी अभिमुखिकरण	पालिकास्तर	सहभागी संख्या	५०	१५	१५	२०	५०	पालिका	५
	बजेट	रु			९००००	९००००	१२००००	३०००००		
९	वालमैत्री पालिका घोषणा	पालिकास्तर	संख्या	१	०	०	१	१	पालिका	५
	बजेट	रु			०	०	२५०००००	२५०००००		
१०	जेष्ठ नागरिक संजाल गठन र सम्मान कार्यक्रम	सबै ८ वडा	संख्या	८	२	३	३	८	पालिका	५
	बजेट	रु			७५०००	११२५००	११२५००	३०००००		
११	जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र निर्माण	पालिकास्तर	संख्या	२	०	१	१	२	पालिका	५

६. लक्षित समूह विकास										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
	बजेट	रु			०	७५०००००	७५०००००	१५००००००		
१२	वाल र किशोरी क्लब परिचालन	सबै ८ वडा	संख्या	१६	५	५	६	१६	पालिका	५
	बजेट	रु			९३७५००	९३७५००	११२५०००	३००००००		
	जम्मा बजेट लक्षित समूह विकास	रु			**२५७२५००**	**१०२६१०००**	**१३१६६५००**	**२६००००००**		

सहक्षेत्र	खर्च सारांसः सामाजिक विकास			
	पहिला् वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
शिक्षा विकास	९६६३४५००	१३०७६४०००	१२०७१५५००	३४८११४०००
स्वास्थ्य	१६२५४०००	१८५६६५००	२२८७११००	५७६९१६००
खानेपानी तथा सरसफाई	१३२२५०००	१३४८७०००	१३९७००००	४०६८२०००
युवा तथा खेलकुद	५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००
कला संस्कृति	२५००००	२५००००	५०००००	१००००००
लक्षित समूह विकास	२५७२५००	१०२६१०००	१३१६६५००	२६००००००
कूल जम्मा सामाजिक विकास रु	१२९४३६०००	१७३८२८५००	१७१७२३१००	४७४९८७६००

४.३ सहरी विकास तथा पूर्वाधार विकास

४.३.१ सडक, ढल तथा पुल-पुलेसा निर्माण

सम्भावना र अवसर

आजका दिनमा खजुरा जस्तो गाउँपालिकामा दिगो, भरपर्दो र सुरक्षित यातायता सेवामा पालिकाभित्रका सबै बस्तीको बिभिन्न स्तरको बाटोको पहुँच पुगेको छ तर कमैको कालोपत्रे सडकमा पहुँच छ । कतिपय सडकको स्तरोन्नति तथा ग्राभेल गर्नुपर्ने अवस्था छ । पालिकाभरिको वर्तमानमा यातायात पूर्वाधारको विश्लेषण गर्दा कालोपत्रे सडक केवल ७ कि.मि. ग्राभेल ०२५ कि.मि, धुलो तथा कच्ची सडक १२ कि.मि, रहेको छ । यस्ता सडकको कालोपत्रे तथा स्तरोन्नति गर्न र ढल, पुल-पुलेसाका लागि संघ तथा प्रदेश सरकारमा समेत योजना पेस गर्ने गरी योजना तयार भएको हुँदा माग बमोजिमको बजेट उपलब्ध भएमा यो क्षेत्रको विकास सम्भव छ । त्यसैगरी, ढल तथा नाला निर्माण र साना-ठूला पुलपुलेसा पनि संघ, प्रदेश सरकार र गाउँपालिका स्तरका योजना तयार भएका हुँदा उपलब्ध बजेटको आकारअनुरूप यी १४ वटै सहक्षेत्रको विकास सम्भव छ ।

समस्या तथा चुनौती

आजको महँगीका कारण प्रस्तुत योजना ठूलो लागतका भएका हुँदा यसमा निम्न लिखित चुनौतीहरू देखिन्छन्,

- ठूलो लागत जुटाउन कठिन
- धेरै प्रकारका योजनालाई प्राथमिकीकरण गरी अघिपछि गर्न तानातानको अवस्था रहने ।

लक्ष्य: दिगो, सुरक्षित र भरपर्दो यातायात व्यवस्था ।

उद्देश्य: सबैको लागि, सधैंको लागि यातायात सहज बनाउन दिगो र भरपर्दो यातायात प्रणालीको स्थापना गर्ने । यसका लागि:

- सडकको कालोपत्रे र स्तरोन्नति गर्ने
- आवश्यक स्थानमा ढल निकासको व्यवस्था गर्ने र
- १२ महिना यातायात चालु राख्ने रणनैतिक स्थानहरूमा आवश्यक पुल-पुलेसाहरू निर्माण गर्ने ।

रणनीति तथा कार्यनीति: आर्थिक विकास र सामाजिक रूपान्तरणलाई सघाउ पुग्ने गरी गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधारको विकास गर्दै जाने । यसका लागि,

- मानवीयताको आधारमा सबै बस्तीमा १२ महिना भरपर्दो र सुरक्षित यात्रा सुनिश्चित गर्न मोटरबाटोको व्यवस्था हुनेगरी सडकहरू निर्माण, कालोपत्रे तथा स्तरोन्नति र ढल तथा पुल-पुलेसाको निर्माण गरिनेछ ।
- उत्पादन क्षेत्रलाई जोड्ने गरी सडकलाई आर्थिक पूर्वाधारको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- सडक निर्माण गर्दा वातावरणीय संवेदनशीलतालाई ध्यान दिई वातावरणमैत्री बनाइनेछ ।
- यस्ता पूर्वाधार निर्माण गर्दा बोटबिरुवामा हुने क्षतिपूर्तिका लागि सडकको दायाँबायाँ तथा तलमाथि वृक्षारोपण (बायोइन्जिनियरिङ) गरिनेछ ।

१.सडक, सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू क.१ संघ तथा प्रदेश सरकारसँग माग गरिने

१ सडक, पुल तथा ढल										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
१	**सडक नाला तथा पुल**									९
१.१	वडा नं ८ रतियापुर देखी लुम्बिनि प्राविधिक विश्वविद्यालय हुँदै बैजनाथ गा.पा. जोड्ने बाटो स्तरोन्नती गर्ने	वडा नं ८	कि.मि.	१४	४	५	५	१४		
	बजेट	**रु**			६0000000	७५000000	७५000000	२१0000000	**संघ, प्रदेश**	**९**
१.२	वडा नं ७ बर्गदी देखी औद्योगिक ग्रामीण दक्षिण हुँदै वडा २ शान्ती ऐलानी जोड्ने बाटो स्तरोन्नती	वडा ७,२ र ६	कि.मि.	४	०	२	२	४		
	बजेट	**रु**			०	२७५00000	२७५00000	५५000000	पालिका	९

१ सडक, पुल तथा ढल										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१.३	सि गाउँ ०० नं चोक देखी पश्चिम के गाउँ नारायण श्रेष्ठको घर हुँदै गैरिनगर पश्चिम शुक्ल भलिवल स्टेडियम हुँदै डलैपुर जोड्ने बाटो स्तरोन्नती	वडा नं ६	कि.मि.	१०	३	३	३	९		९
	बजेट	रु			६६६६०००	६६६६०००	६६६६०००	१९९९८०००	संघ, प्रदेश र पालिका	
१.४	बहादुरपुर २० नं चोक देखी किरण खोला जानकी जोड्ने पिच बाटो स्तरोन्नती गर्ने	वडा नं १	कि.मि.	१०	३	३	४	१०		९
	बजेट	रु			६००००००	६००००००	८००००००	२००००००००	संघ, प्रदेश	
१.५	वडा ६ जनकल्याण स्कूल बाट जनतानगर हुँदै	वडा नं ६	कि.मि.	३	१	१	१	३		९

१ सडक, पुल तथा ढल										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
	६ नं वडा कार्यालय जानेबाटे स्तरोन्नती									
	बजेट	रु			१३००००००	१३३०००००	१३५०००००	३९८०००००	पालिका	
१.६	खजुरा बजार भित्र नाली निर्माण र बाटो स्तरोन्नती	वडा नं ३	कि.मि.	५	१	२	२	५		९
	बजेट	रु			१२००००००	२४००००००	२४००००००	६०००००००	पलिका	
१.७	वडा ८ सुनौली टोल देखी पशुपती मा.वि.जोड्ने नाली निर्माण	वडा ८	कि.मि.	३	१	१	१	३		९
	बजेट	रु			१६६०००००	१६७०००००	१६७०००००	५०००००००	प्रदेश र पालिका	
१.८	जानकी जा.पा. १ बेधिपुर देखी पश्चिम दजुरा १ वडा कार्यालयमा पर्ने किरण नालामा पक्की पुल निर्माण	वडा १	संख्या	१	०	शुरु	सम्पन्न	सम्पन्न		९

१ सडक, पुल तथा ढल										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
	बजेट	रु			०	१००००००००	१००००००००	२००००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	
१.९	जानकी १ खैरेनी डाँडा हुँदै खजुरा २ वडा कार्यालय जोड्ने किशरण नालामा पक्की पुल निर्माण	वडा नं २	संख्या	१	शुरु	सम्पन्न	०	सम्पन्न		९
	बजेट	रु			१००००००००	१००००००००	०	२००००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	
१.१०	वडा ८ को यमकदारपुर देखी बेलाडारमा हुँदै बैजनाथ जोड्नेबाटो स्तरोन्नती	वडा नं ८	कि.मि.	३	१	१	१	३		९
	बजेट	रु			१६५०००००	१६७०००००	१६७०००००	४९९०००००	पालिका	

१ सडक, पुल तथा ढल										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१.११	वडा नं २ सिटिजन स्कूल देखी उत्तर जानकी ३ को सीमा देखी देवराज वलीको घर पश्चिमपरस्पुर, गौघाट सडक खण्डको किरण नाला सम्म जोड्ने बाटो स्तरोन्नती	वडा नं २	कि.मि.	१२	३	४	५	१२		९
	बजेट	रु			४९५०००००	६६६०००००	८४५०००००	२००६०००००	संघ, प्रदेश र पालिका	
१.१२	वडा नं १ चन्द्रनगर चौकिदेखी भैरहवा मन्दिर सम्मको बाटामा नाला निर्माण	वडा नं १	कि.मि.	३	१	१	१	३		९
	बजेट	रु			१३३०००००	१३४०००००	१३४०००००	४०१०००००	पालिका	

१ सडक, पुल तथा ढल										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१.१३	वडा ६को बली चोक देखी विपद् भवन मुदा जनसेवा मा.वि.जोड्ने बाटो स्तरोन्नती	वडा नं ६	कि.मि.	२	०	१	१	२		९
	बजेट	**रु**			०	१५000000	१५000000	३0000000	पालिका	९
१.१४	अरुणेदय स्कूल देखी ईन्द्रवती टोल सम्म नाला निर्माण	वडा नं ४	कि.मि.	१.५	०.५	१	०	१.५		
	बजेट	**रु**			१0000000	२0000000	०	३0000000	पालिका	९
	जम्मा बजेट सडक, पुल तथा ढल निकास	**रु**			२६७५६६०००	३७४८६६०००	३८२९६६०००	१०२५३९८०००		

४.३.२ विद्युत तथा सञ्चार

सम्भावना र अवसर

यस खजुरा गाउँपालिकामा विद्युतीकरणको अवस्था राम्रो छ । २०७८ को राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्याङ्क हेर्दा १३७०६ घरपरिवारमध्ये १२८८४ घर अर्थात् ९४ प्रतिशतले उज्यालोका लागि बिजुली बत्तीको प्रयोग गर्छन् भने ४३६ घरपरिवारले बैकल्पिक उर्जाबाट बत्ति बाल्ने गर्छन् भने अझै पनि ११८ घर परिवार उज्यालोको लागि मट्टीतेल बाल्ने गर्छन् । त्यसैगरी, सञ्चारमा पनि ६२००० भन्दा बढिको जनसङ्ख्यामध्ये १००३७ मा स्मार्ट मोबाइलको पहुँच छ । त्यस्तै, ४७८३ घरपरिवारमा इन्टरनेट सेवाको पहुँच छ । तर्जुमा गरिए अनुकुल बजेट उपलब्ध भएमा यो सहक्षेत्रको विकास गर्न प्रचुर सम्भावना छ ।

समस्या तथा चुनौती

अझै पनि ३५४ परिवारमा विद्युत्को पहुँच नपुग्नु र केही छरिएका गाउँबस्तीमा विद्युत विस्तार गर्दा लागत अनुपातको प्रतिफल न्यून हुन जाने अवस्था रहेको छ । त्यस्तै, सञ्चारमा १००३७ को मात्र स्मार्ट मोबाइलको पहुँच हुनु र ४८७३ घरपरिवारमा मात्र इन्टरनेट सेवाको पहुँच पुग्नु समयको गतिभन्दा पछाडि भएको अवस्था हो । यी सबै अवस्थाको सुधार गर्न उपलब्ध बजेटले ३ वर्षभित्र पुरा गर्न कठिन रहेको अवस्था छ ।

लक्ष्य: विद्युत र सञ्चार सुविधा विहीन केही नभएको अवस्थाको सिर्जना गर्ने ।

उद्देश्य: विद्युत तथा सञ्चारमा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्ने । यसका लागि,

- विद्युत विस्तार गर्ने
- संचारको पहुँच वृद्धि गर्न सरोकारवालहरूसँग पहल गर्ने ।

रणनीति तथा कार्यनीति: विद्युतीय प्रविधि र उपयोगलाई विस्तार गरिनेछ ।

विद्युत तथा सञ्चारका प्रमुख कार्यक्रम

३ विद्युत तथा संचार										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
२	**विद्युतिकरण तथा संचार**									
	कृषि विद्युतिकरण	सबै वडा			विद्युतिकरण गर्ने	विद्युतिकरण गर्ने	विद्युतिकरण गर्ने	विद्युतिकरण गर्ने	संघ	७
					३०००००००	३०००००००	४०००००००	१०००००००००		

सहक्षेत्र	खर्च सारांसः पूर्वाधार विकास			
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
सडक, पुल तथा ढल	२६७५६६०००	३७४८६६०००	३८२९६६०००	१०२५३९८०००
विद्युतिकरण	३०००००००	३०००००००	४०००००००	१०००००००००
जम्मा पूर्वाधार	२९७५६६०००	४०४८६६०००	४२२९६६०००	११२५३९८०००

४.४ वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

४.४.१ विपद् व्यवस्थापन

सम्भावना र अवसर

विपद् व्यवस्थापनका लागि विपद् सम्बोधन भएको अवस्था हुनुपर्ने हुन्छ र जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरणका लागि प्रतिकार्य भएको हुनुपर्ने हुन्छ । आ.व. २०८२/०८३ मात्रै बाढी, पहिरो र आगलागिबाट ५३२ परिवारको सम्पत्तिमा क्षति भएको छ । त्यसैगरी अझै पनि पालिकाभरि खर तथा परालले छाएका घर ११२५ जति परिवारको छ जो आगलागिको जोखिममा छन् । हालसम्म विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना भएको छैन, पालिका मातहतमा दमकल नरहेको स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि एम्बुलेन्स तीन थान छन् र विपद् व्यवस्थापन गाउँ तथा वडा समिति पालिका भरिमा नरहेको अवस्था छ ।

विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको विकास र व्यवस्थापनका लागि रकम विनियोजन गर्दै विपद् न्यूनीकरणका लागि तर्जुमा गरिएका योजना सञ्चालन गर्न सकिने सम्भावनाहरू रहेका छन् ।

समस्या तथा चुनौती

विपद् प्रतिकार्यका लागि तालिम प्राप्त स्वयम्सेवक तयार नगरिनु, विपद् व्यवस्थापन पूर्व तयारी योजना बनेको भए पनि प्रभावकारी कार्यान्वयन नहुनु , हालसम्म विपद् व्यवस्थापन कोषमा रकम न्यन मात्र हुनु, विपद् व्यवस्थापन गाउँ तथा वडा समिति पालिकाभरिमा राम्रोसँग नबन्नु र विपद्मा खुल्ला क्षेत्रको व्यवस्थापन १६ वटा विद्यालयमा मात्र हुनु यस क्षेत्रका समस्यारही आएका छन् ।

लक्ष्य: विपद्को पूर्वतयारी तथा रोकथाम र सशक्त प्रतिकार्य रहेको अवस्थाको सिर्जना गर्ने ।

उद्देश्य: आमजनतालाई विपद्का लागि पूर्व सतर्कता अपनाउन सचेत गराउदै विपद् प्रतिकार्य र व्यवस्थापन चुस्त गराउनु ।

रणनीति तथा कार्यनीति: विपद् व्यवस्थापन, वातावरणीय संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्न वातावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापनमा स्थानीय सरकार, समुदाय र सरोकारवालासँग सहकार्य गरिने ।

- विपद् व्यवस्थापनका प्रतिकार्य गरिनेछ ।
- जलवायु अनुकूलनका उपाय अवलम्बन गर्दै प्रतिकार्य गरिनेछ ।
- खाली रहेका सार्वजनिक स्थानको संरक्षण गरिनेछ ।

विपद् व्यवस्थापनका प्रमुख कार्यक्रमहरू

१ विपद् व्यवस्थापन										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१	विपद् न्युनिकरणका लागि आवासीय बीमा कार्यक्रम	सबै वडा	घर संख्या	१५००	५००	५००	५००	१५००		१५
	बजेट	**रु**			५०००००	५०००००	५०००००	१५००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	
२	राहत तथा उद्धारका लागि युवा स्वयम्सेवक, रेडक्स र सामुदायिक स्तरमा Drill	सबै ८ वडा	संख्या	३	१	१	१	३		१५
	बजेट	**रु**			१६५०००	१६७०००	१६८०००	५०००००	पालिका	
३	विपद् प्रभावितका लागि अस्थाई भवन निर्माण	प्रभावित क्षेत्र	संख्या	२००	६०	६०	८०	२००		१५
	बजेट	**रु**			६००००	६००००	८००००	२०००००	संघ, प्रदेश र पालिका	
४	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा पूर्व सूचना प्रणाली स्थापना गर्ने	प्रभावित क्षेत्र	संख्या	६	१	२	३	६		१५

१ विपद् व्यवस्थापन										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
	बजेट	**रु**			१५००००	४०००००	४५००००	१००००००	प्रदेश र पालिका	१५
५	सामुदायिक विद्यालय स्तरमा CSS Plan	सबै मा.वि.हरूमा	संख्या	१६	५	५	६	१६		
	बजेट	**रु**			२५००००	२५००००	३०००००	८०००००	पालिका	१५
६	मानखोला पुल हुलाकी सडक देखी गिजरा सामुदायिक वन सम्म तटबन्धन	वडा नं ६	कि.मि	१०	३	३	४	१०		
	बजेट	**रु**			१२०००००	१२०००००	१६०००००	४००००००	संघ र प्रदेश	१५
७	नेपाल राष्ट्रिय डि गाउँ कलमा पहिरो थाम्न पर्खाल निर्माण	वडा नं ४	मिटर	३००	१००	१००	१००	३००		
	बजेट	**रु**			१६०००००	१७०००००	१७०००००	५००००००	पालिका	१५
	जम्मा बजेट विपद् व्यवस्थापन	**रु**			**३९२५०००**	**४२७७०००**	**४७९८०००**	**१३००००००**		

४.४.२ वन तथा वातावरण विकास

सम्भावना र अवसर

खजुरा गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफलको २६२ हेक्टर क्षेत्रफल पानी नदी र ताल सहित वनजङ्गलले ढाकेको छ। जसमध्ये १८७.३ हेक्टर क्षेत्रफल रहेको जङ्गल ३ वटा सामुदायिक वनको रूपमा उपभोक्ता समितिद्वारा संरक्षण र उपयोग हुँदै आएको छ। हराभरा खजुरा कायम गर्न जम्मा ३ वटा सामुदायिक वन सक्रिय छन्। त्यसैगरी, प्रस्तावित योजनामा पनि प्रशस्तै वृक्षारोपण र सडक किनारामा वृक्षारोपणका माध्यमबाट यस गाउँपालिकामा वन तथा वातावरणको विकास गर्ने प्रचुर सम्भावना रहेको अवस्था छ।

समस्या तथा चुनौती

पशु चौपायको चरिचराउ तथा हेरचाहको अभावमा रोपिएका तथा अब रोपिने बिरुवा हुर्काउन चुनौती रहेको अवस्था छ।

लक्ष्य: हराभरा खजुरा बनाउने।

उद्देश्य: पालिका क्षेत्रमा वन विकासका माध्यमबाट आसपास समेतको वातावरण संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने।

रणनीति तथा कार्यनीति: वातावरणीय संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्न वन, वातावरण संरक्षणमा स्थानीय सरकार, समुदाय र सरोकारवाला क्रियाशील रहने र यसका लागि हराभरा खजुरा बनाउन वृक्षारोपण, वनको हैसियत तथा वनले ढाकेको क्षेत्रको वृद्धि गरिनेछ।

वन तथा वातावरण संरक्षण सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू

२ वन तथा वातावरण संरक्षण										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं.
१	वन पैदावारमा आधारित उद्यम स्थापना	गा.पा.को उपयुक्त स्थान	संख्या	१	०	१	०	१	पालिका	१३
	बजेट	रु			०	५०००००	०	५०००००		
२	खालि रहेका सार्बजनिक तथा निजि जमिनमा वृक्षारोपण गर्ने	सबै वडा	बिरुवा संख्या	१०००००	३००००	३५०००	३५०००	१०००००	पालिका	१३
	बजेट	रु			३०००००	३५००००	३५००००	१००००००		
३	जलवायु परिवर्तन न्युनिकरण तथा उत्थानशीलताका लागि कार्ययोजना तयारी	पालिकास्तर	पटक	१	०	१	०	१	पालिका	१३
	बजेट	रु			०	१००००००	०	१००००००		
४	फोहरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन केन्द्र निर्माण	उपयुक्त स्थानमा	संख्या	१	०	०	१	१	संघ, प्रदेश	१३
	बजेट	रु			०	०	३०००००००	३०००००००		
	जम्मा बजेट वन, वातावरण	रु			**३०००००**	**१८५००००**	**३०३५००००**	**३२५०००००**		

सहक्षेत्र	खर्च सारांसः वन, वातावरण र विपद् व्यवस्थापन			
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
विपद् व्यवस्थापन	३९२५०००	४२७७०००	४७९८०००	१३००००००
वन तथा वातावरण	३०००००	१८५००००	३०३५००००	३२५०००००
जम्मा : वन, वातावरण र विपद् व्यवस्थापन	४२२५०००	६१२७०००	३५१४८०००	४५५०००००

४.५ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

४.५.१. भौतिक संरचना तथा मानव संसाधन विकास

सम्भावना र अवसर

खजुरा गाउँपालिकाको आफ्नै भवन रहेको ८ मध्ये आठै वटा वडा कार्यालयका आफ्नै भवन छन् । आवश्यक जनशक्ति विद्यमान रहेको साथै नीति नियम तथा कानुन तयार भएका, आवश्यक मात्रामा सवारी साधान लगायत सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक औजार उपकरण तथा प्रविधिहरूको व्यवस्था भइसकेको हुँदा क्षमता विकास योजना अनुरूप निर्वाचित प्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता विकास गरी व्यवस्था हुन बाँकी भौतिक संरचना तथा सामग्री र मानव संसाधनको विकास गरी यो सहक्षेत्रलाई चुस्त बनाउन सकिने सम्भावना रहेको छ ।

समस्या तथा चुनौती

उपलब्ध मानव स्रोत विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त हुँदा उनीहरूको सोच र चिन्तनमा पृथकता तथा क्षमता विकासमा आवश्यक पर्ने जति बजेट उपलब्ध नहुनु यो सहक्षेत्र अन्तर्गतको समस्या रहेको छ ।

लक्ष्यः व्यवस्थित र चुस्त पालिका संगठन संरचना

उद्देश्यः पालिकातहको शासन सञ्चालनका अवयवहरू र संगठन संरचनालाई चुस्त तथा व्यवस्थित बनाई सुशासन सहितको सेवा प्रवाह गर्न सक्षम बनाइनेछ ।

रणनीति तथा कार्यनीतिः शीघ्र सेवा, तीव्र विकासको संवाहकको रूपमा स्थानीय सरकार क्रियाशील हुने गरी मानव संसाधनको विकास र परिचालन गरिनेछ ।

संस्थागत क्षमता विकास सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू

१ संस्थागत विकास										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
१	**मानव संशाधन विकास**									
१.१	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास तथा नेतृत्व विकास तालिम	पालिकास्तर	पटक	१	१	०	०	१		१६
	बजेट	रु			३०००००	०	०	३०००००	पालिका	
१.२	लागु औषध दुर्व्यसन सम्बन्धी तालिम	पालिकास्तर	पटक	१	०	०	१	१		१६
	बजेट	रु			०	०	१००००००	१००००००	पालिका	
१.३	AI and Networking सम्बन्धी तालिम	पालिकास्तर	पटक	१	०	०	१	१		१६
	बजेट	रु			**०**	**०**	**३०००००**	**३०००००**	पालिका	
२	**नीति नियम तथा कानुन र कार्य संचालनका अन्य अवयवहरूको निर्माण**							०		१६
२.१	स्थानीय ऐन, कानुन, नियम, कार्यविधि, निर्माण तथा परिमार्जन	पालिकास्तर	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार		१६
	बजेट	रु			१६५०००	१६७०००	१६७०००	४९९०००	पालिका	

१ संस्थागत विकास										
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**दि.वि.ल.नं**
२.२	आवधिक योजना तयारी	पालिकास्तर	पटक	१	१	०	०	१		१६
	बजेट	**रु**			१२०००००	०	०	१२०००००	पालिका	
	जम्मा बजेट संस्थागत विकास	**रु**			**१६६५०००**	**१६७०००**	**१४६७०००**	**३२९९०००**		

४.५.२ सेवा प्रवाह तथा सुशासन

<u>सम्भावना र अवसर</u>

यस खजुरा गाउँपालिकामा सेवा प्रवाह र सुशासनका लागि थुप्रै अभ्यासहरू गरिएका छन् जस्तैः लेखा परीक्षण तथा पालिकाको आयव्यय विवरण वेबसाइटमा समावेश गरी स्रोत साधनको परिचालन पारदर्शी पार्ने कार्य भएको छ । साथसाथै, सूचना प्राविधिको उपयोग जस्तैः सफ्टवेयर, एसएमएस, इमेल, इन्टरनेट, टेलिफोन आदि प्रभावकारिता बढाउने कार्य भइरहेको अवस्था, वर्षमा तीन पटक सार्वजनिक सुनुवाइ र सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको,

<u>समस्या तथा चुनौती</u>

स्थानीय सरकार जनता र भूगोलसँग प्रत्यक्ष जोडिएको हुँदा जनताको आशा र भरोसाका केन्द्रबिन्दु हुने गर्छ । तर अझै पनि पालिकाको भू-उपयोग योजना तयार नभएको, नतिजामा आधारित अनुगमन प्रणालीको स्थापना नभएको र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको स्थापना नभएको र आपत्कालीन कार्य सञ्चालनका लागि सूचना प्रवाहका लागि हट लाइनको व्यवस्था नभएको अवस्था रहेको छ ।

त्यसैले, जनताका बढी अपेक्षाको अनुपातमा साधन स्रोतको सीमितताले गर्दा जनतामा पूर्ण सन्तुष्टि प्रदान गर्न गाह्रो पर्न जानु यस सहक्षेत्रको चुनौती हो र यसलाई व्यवस्थापन गर्न चुनैतीपूर्ण छ ।

<u>लक्ष्यः</u> सेवाग्राहीले पालिकाको सेवाहरू पारदर्शी र सुशासन सहितको भएको महसुस गरेको अवस्था हुनेछ ।

<u>उद्देश्यः</u> जनसरोकारका सेवाहरू शीघ्र र चुस्त ढंगबाट प्रवाह भएको अवस्था कायम गर्ने

<u>रणनीति तथा कार्यनीतिः</u> पालिकाको सेवाप्रवाहलाई सुशासन सहितको र चुस्त बनाइनेछ ।

सेवा प्रवाह र सुशासन सहक्षेत्रका प्रमुख कार्यक्रमहरू

२. सेवा प्रवाह र सुशासन										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं.
१	**सुशासनः पारदर्शिता र जवफदेहिता**									
१.१	बित्तीय सुशासन, तथा डिजिटल सेवा प्रणाली स्थापना र साक्षरता	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१६
	बजेट	रु			१०००००	१०००००	१०००००	३०००००		
१.२	सार्बजनिक सुनुवाई	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१६
	बजेट	रु			१५००००	१७००००	१८००००	५०००००		
१.३	सामाजिक परीक्षण	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१६
	बजेट	रु			१५००००	१७००००	१८००००	५०००००		
१.४	घुम्ति सेवा	सबै वडा	पटक	८	८	८	८	८	पालिका	१६
	बजेट	रु			१२०००००	१३६००००	१४४००००	४००००००		
१.५	सार्वजनिक सेवा एक द्वार प्रणालि गर्ने	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका	१६
	बजेट	रु			५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००		
१.६	Inter Network	पालिकास्तर	पटक	१	०	०	१	१	पालिका	१६
	बजेट	रु			१५००००	१७००००	१८००००	५०००००		

२. सेवा प्रवाह र सुशासन										
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	दि.वि.ल.नं
	जम्मा बजेट सुशासन	रु			२२५००००	२४७००००	२५८००००	७३०००००		

सहक्षेत्र	खर्च सारांस : संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन			
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
संस्थागत क्षमता विकास	१६६५०००	१६७०००	१४६७०००	३२९९०००
सेवा प्रवाह र सुशासन	२२५००००	२४७००००	२५८००००	७३०००००
जम्मा : संस्थागत विकास , सेवा प्रवाह र सुशासन	३९१५०००	२६३७०००	४०४७०००	१०५९९०००

परिच्छेद ५: त्रिवर्षीय आय व्यय प्रक्षेपण

५.१ त्रिवर्षीय आय प्रक्षेपण

खजुरा गाउँपालिकाको आय प्रक्षेपणको आधारका रूपमा गत वर्षको यथार्थ आयको प्रकृति, चालु आ.व. २०८२/२०८३ को अनुमान समेतलाई अध्ययन गरिएको छ । आयको प्रवृत्तिमा उतार चढाव भई घटबढ रहेको हुँदा सरदर वृद्धि अनुपातलाई आय प्रक्षेपणको आधार मान्न सकिएन । आयका निम्न स्रोतलाई आधार मानेर चालु आ.व.२०८२/२०८३ को अनुमानलाई आधार मानेर वार्षिक सरदर ७ प्रतिशतले वृद्धि हुने गरी तीन आ.व. २०८३/०८४ -२०८५/२०८६ को आय प्रक्षेपण गरिएको छ ।

वर्तमान आयका स्रोतहरू

नेपाल सरकारबाट

- समानीकरण अनुदान
- सशर्त अनुदान
- समपूरक अनुदान
- विशेष अनुदान

प्रदेश सरकारबाट

- समानीकरण अनुदान
- सशर्त अनुदान
- समपूरक अनुदान
- विशेष अनुदान

राजस्व बाँडफाँड

- नेपाल सरकार
- प्रदेश सरकार

आन्तरिक स्रोत

- सञ्चित कोष
- आन्तरिक राजस्व
- कन्टिन्जेन्सी

आय प्रक्षेपण

खजुरा गाउँपालिका, (आयतर्फ)						
शीर्षक स्रोत	आ.व. २०८१/०८२ यथार्थ	आ.व. २०८२/०८३ संशोधित अनुमान	आ.व. २०८३/०८४ को अनुमान	आ.व. २०८४/०८५ को अनुमान	आ.व. २०८५/०८६ को अनुमान	जम्मा ३ वर्ष रु
नेपाल सरकार	४७२६९३२२२	६०४१२००००	६६४५३२०००	७३०९८५२००	८०४०८३७२०	२१९९६००९२०
समानीकरण अनुदान	१३६९९७६८०	१४८६०००००	१६३४६००००	१७९८०६०००	१९७७८६६००	५४१०५२६००
ससर्त अनुदान चालु	३११६५०६१४	३५२४२००००	३८७६६२०००	४२६४२८२००	४६९०७१०२०	१२८३१६१२२०
ससर्त पुंजीगत अनुदान	१९६२६०७३	६०२०००००	६६२२००००	७२८४२०००	८०१२६२००	२१९१८८२००
बिशेष अनुमदान चालु	४४१८८५५	२०००००००	२२००००००	२४२०००००	२६६२००००	७२८२००००
विशेष अनुदान पुंजीगत	०	१०००००००	११००००००	१२१०००००	१३३१००००	३६४१००००
समपुरक अनुदान पुंजीगत	०	१२९०००००	१४१९००००	१५६०९०००	१७१६९९००	४६९६८९००
प्रदेश सरकार	२२४४२००९	३२९८१०००	३६२७९१००	३९९०७०१०	४३८९७७११	१२००८३८२१
समानीकरण अनुदान	१०४७६०००	१०२८१०००	११३०९१००	१२४४००१०	१३६८४०११	३७४३३१२१
ससर्त अनुदान चालु	९६२०९४	०	०	०	०	०
ससर्त पुंजीगत अनुदान	४४४९७२९	१३५०००००	१४८५००००	१६३३५०००	१७९६८५००	४९१५३५००
विशेष अनुदान पूजिगत	०	१७०००००	१८७००००	२०५७०००	२२६२७००	६१८९७००
विशेष अनुदान चालु	१९९९७००					
समपूरक अनुदान पुंजिगत	४५५४४८६	७५०००००	८२५००००	९०७५०००	९९८२५००	२७३०७५००
राजस्व बाँडफाँड	१४१५४२८३७	१६२६३७४०१	१७८९०११४१.१	१९६७९१२५५.२	२१६४७०३८०.७	५९२१६२७७७
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मू.अ.कर	७७५०२७०४	९५०९४०५१	१०४६०३४५६	११५०६३८०२	१२६५७०१८२	३४६२३७४४०
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने घरजग्गा रजिस्ट्रेशन	२०७९२४६८	२३२०००००	२५५२००००	२८०७२०००	३०८७९२००	८४४७१२००
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	३३४५८७५८	३१८३१३५०	३५०१४४८५	३८५१५९३४	४२३६७५२७	११५८९७९४५
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने सवारी साधन कर	९६६०३५७	१२५१२०००	१३७६३२००	१५१३९५२०	१६६५३४७२	४५५५६१९२
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने वन रोयल्टी	१२८५५०	0	०	०	०	०
आन्तरिक स्रोत	८०१५३८११	४६९७०२६८	५१६६७२९४.८	५६८३४०२४.२८	६२५१७४२६.७१	१७१०१८७४६
आन्तरिक राजस्व	८०१५३८११	४६९७०२६८	५१६६७२९५	५६८३४०२४	६२५१७४२७	१७१०१८७४६
जम्मा आय रु	७१६८३१८७९	८४६७०८६६९	९३१३७९५३६	१०२४५१७४८९	११२६९६९२३८	३०८२८६६२६४

५.२ त्रिवर्षीय व्यय प्रक्षेपण

मिति.२०८३ जेष्ट २६ मा कार्यपालिका र विषयगत समितिबाट छनोट भई तयार भएका योजनाहरूको विश्लेषण गरी चलन चल्तीका दरमा लाग्ने लागत मूल्याङ्कन गरी तीन वर्षको खर्च विश्लेषण गरिएको छ ।

व्यय प्रक्षेपण

खर्च शीर्षक	आ.व. २०८१/०८२ यथार्थ	आ.व. २०८२/०८३ को अनुमान	आ.व २०८३/०८४ को अनुमान	आ.व २०८४/०८५ को अनुमान	आ.व. २०८५/०८६ को अनुमान	जम्मा ३ वर्षको रु.	प्रतिशत
क. चालु खर्च तर्फ	५२०५३६७७४	५७०७५६३२९	५८२१७१४५६	५९३८१४८८५	६०५६९११८२	१७८१६७७५२३	५०.९०
ख. पुँजीगत खर्च तर्फ (विकास खर्च क देखी च सम्म)	१७९४४३२९७	१३२९९३६८४	४५३५१२५००	६०६९१७०००	६५७९७३६००	१७१८४०३१००	४९.१०
क. आर्थिक विकास	१९७४८७०	१०००००	१३५७०५००	१३९५८५००	१७०८९५००	४४६१८५००	२.६०
ख. सामाजिक विकास	२४४८११२	१५१५०००	१२९४३६०००	१७३८२८५००	१७१७२३१००	४७४९८७६००	२७.६४
ग. सहरी विकास तथा पूर्वाधार	१५६८३०५००	९४०२४०८०	२९७५६६०००	४०४८६६०००	४२२९६६०००	११२५३९८०००	६५.४९
घ. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	१५०००००	७६०००००	४२२५०००	६१२७०००	३५१४८०००	४५५०००००	२.६५
ङ. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१६६८९८१५	२९७५४६०४	३९१५०००	२६३७०००	४०४७०००	१०५९९०००	०.६२
भैपरि आउने योजनाहरूका लागि	०	०	४८०००००	५५०००००	७००००००	१७३०००००	१.०१
जम्मा खर्च जोड (क र ख को जोड रु.			१०३५६८३९५६	१२००७३१८८५	१२६३६६४७८२	३५०००८०६२३	१००.००
पालिकाले आय बाट खर्च गर्न पाउने रु			९३१३७९५३६	१०२४५१७४८९	११२६९६९२३८	३०८२८६६२६४	
प्रदेश र संघ सँग माग गरिएको रु			१२१२०००००	१३६२०००००	१५६६०००००	४१४००००००	
जम्मा पालिका र संघ तथा प्रदेश बाट खर्च गर्न सकिने रु			१०५२५७९५३६	११६०७१७४८९	१२८३५६९२३८	३४९६८६६२६४	
पुग अपुग रु			१६८९५५८०	-४००१४३९५	१९९०४४५६	-३२१४३५९	

परिच्छेद ६: समग्र खर्च विवरण

६.१ विभिन्न कोणबाट हुने खर्च विश्लेषण

समग्र तीन वर्षको रकम रु.३४९६८६६२६४ खर्च गर्दा निम्न अनुसारका आधारमा आगामी तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएको छ।

- ५ वटा रणनीतिक स्तम्भको आधार (आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन र संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन।
- प्राथमिकताको आधार पी १ र पी २
- दिगो विकास लक्ष्यको आधार

६.२ खर्च र सारांश

तालिका १४ विभिन्न कोणबाट हुने खर्च विश्लेषण

रणनीतिक स्तम्भको आधारमा आगामी तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण रु. ००० मा							
रणनीतिक संकेत	रणनीतिक स्तम्भ	आ.व.२०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०८४/८५ को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०८५/८६ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
परिच्छेद ४.१.१— ४.१.७	आर्थिक विकास	१३५७०५००	२.९९	१३९५८५००	२.३०	१७०८९५००	२.६०
परिच्छेद ४.२.१ – ४.२..६	सामाजिक विकास	१२९४३६०००	२८.५४	१७३८२८५००	२८.६४	१७१७२३१००	२६.१०
परिच्छेद ४.३.१— ४.३.५	पूर्वाधार विकास	२९७५६६०००	६५.६१	४०४८६६०००	६६.७१	४२२९६६०००	६४.२८
परिच्छेद ४.४.१- ४.४.२	वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	४२२५०००	०.९३	६१२७०००	१.०१	३५१४८०००	५.३४
परिच्छेद ४.५.१- ४.५.२	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	३९१५०००	0.86	२६३७०००	०.४३	४०४७०००	०.६२
	भैपरि आउने	४८०००००	१.०६	५५०००००	०.९१	७००००००	१.०६
	जम्मा विकास खर्च	४५३५१२५००	१००	६०६९१७०००	१००	६५७९७३६००	१००
	चालु खर्च रु	५८२१७१४५६	५६.२१	५९३८१४८८५	४९.४५	६०५६९११८२	४७.९३
कुल जम्मा		१०३५६८३९५६		१२००७३१८८५		१२६३६६४७८२	

तालिका १५ प्राथमिकताको आधारमा खर्च विवरण

प्राथमिकता क्रम	आयोजना संख्या	आ.व.२०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०८४/८५ को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०८५/८६ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
पहिलो (P1)	कृषि, पशुपंक्षी, सिँचाइ, उद्योग वाणिज्य, सहकारी, पर्यटन, श्रम तथा रोजगारी, शिक्षा, स्वास्थ्य, विपद् व्यवस्थापन, सेवा प्रवाह र सुशासन	१३४२९९०००	१२.७६	१७०२०३०००	१४.६६	१६९५२११००	१३.२१
दोस्रो (P2)	अन्य (सहकारी, खानेपानी तथा सरसफाइ, युवा तथा खेलकुद, कला तथा संस्कृति, लक्षित समूह विकास, सबै पूर्वाधार, वन तथा वातावरण संरक्षण, संस्थागत विकास र चालु खर्च	९१८२८०५३६	८७.२४	९९०५१४४८९	८५.३४	१११४०४८१३८	८६.७९
कुल जम्मा		**१०५२५७९५३६**	**१००**	**११६०७१७४८९**	**१००**	**१२८३५६९२३८**	**१००**

तालिका १६ दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा बजेट

दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा आगामी तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण							
संकेत नम्बर	दिगो विकास लक्ष्य	आ.व.२०८३/८४ को		आ.व. २०८४/८५ को		आ.व. २०८५/८६ को	
		खर्च प्रक्षेपण		खर्च प्रक्षेपण		खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	गरिबीको अन्त्य	११४२०५००	२.५२	१३९७१०००	२.३०	२०९६३५००	३.१९
२	शून्य भोकमरी						
३	स्वस्थ जीवन	१६२५४०००	३.५८	१८५६६५००	३.०६	२२८७११००	३.४८
४	गुणस्तरीय शिक्षा	९८६३४५००	२१.७५	१३०७६४०००	२१.५५	१२०७१५५००	१८.३५
५	लैङ्गिक समानता	२५७२५००	०.५७	१०२६१०००	१.६९	१३१६६५००	२.००
६	स्वच्छ पानी र सरसफाइ	१३२२५०००	२.९२	१३४८७०००	२.२२	१३९७०००	०.२१
७	आधुनिक ऊर्जामा पहुँच	३०००००००	६.६२	३०००००००	४.९४	४०००००००	६.०८
८	समावेशी आर्थिक वृद्धि र मर्यादित काम	२६५००००	०.५८	३०८७५००	०.५१	३१६२५००	०.४८
९	पूर्वाधार	२६७५६६०००	५९.००	३७४८६६०००	६१.७७	३९२७५२५००	५९.६९
१०	असमानता न्यूनीकरण	५०००००	०.११	५०००००	०.०८	५०००००	०.०८
११	दिगो सहर र बस्ती	९५००००	०.२१	९५००००	०.१६	१५५००००	०.२४
१२	दिगो उपभोग र उत्पादन	१६०००००	०.३५	१७०००००	०.२८	१७०००००	०.२६
१३	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन	३०००००	०.०७	१८५००००	०.३०	३०३५००००	४.६१
१४	सामुद्रिक स्रोतको उपयोग	०	०	०	०	०	०.००
१५	भू-सतह स्रोतको उपयोग	३९२५०००	०.८७	४२७७०००	०.७०	४७९८०००	०.७३
१६	शान्ति, न्याय र सबल संस्था	३९१५०००	०.८६	२६३७०००	०.४३	४०४७०००	०.६२
१७	दिगो विकासको लागि साझेदारी	०	०	०	०	०	०
जम्मा		४५३५१२५००	१००	६०६९१७०००	१००	६५७९७३६००	१००

६.३ तीन वर्षको क्षेत्र तथा सहक्षेत्रगत बजेट

सहक्षेत्र	खर्च सारांस: आर्थिक विकास			
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
कृषि तथा पशुपंछी विकास	६०२६५००	५२१६५००	७९४९०००	१९१९२०००
सिंचाई	१६००००००	१७००००००	१७००००००	५००००००
उद्योग तथा वाणिज्य	२०७३०००	२६९७०००	२६३४०००	७४०४०००
पर्यटन क्षेत्र विकास	७००००००	७००००००	१०५०००००	२४५०००००
सहकारी	५२१०००	५५७५००	५९४०००	१६७२५००
श्रम तथा रोजगारी	२६५००००	३०८७५००	३१६२५००	८९०००००
कूल जम्मा आर्थिक विकास रु	१३५७०५००	१३९५८५००	१७०८९५००	४४६१८५००

सहक्षेत्र	खर्च सारांस: सामाजिक विकास			
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
शिक्षा विकास	९६६३४५००	१३०७६४०००	१२०७१५५००	३४८११४०००
स्वास्थ्य	१६२५४०००	१८५६६५००	२२८७११००	५७६९१६००
खानेपानी तथा सरसफाई	१३२२५०००	१३४८७०००	१३९७००००	४०६८२०००
युवा तथा खेलकुद	५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००
कला संस्कृति	२५००००	२५००००	५०००००	१००००००
लक्षित समूह विकास	२५७२५००	१०२६१०००	१३१६६५००	२६००००००
कूल जम्मा सामाजिक विकास रु	१२९४३६०००	१७३८२८५००	१७१७२३१००	४७४९८७६००

सहक्षेत्र	खर्च सारांसः पूर्वाधार विकास			
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
सडक, पुल तथा ढल	२६७५६६०००	३७४८६६०००	३८२९६६०००	१०२५३९८०००
विद्युतिकरण	३००००००	३००००००	४००००००	१०००००००
जम्मा पूर्वाधार	२९७५६६०००	४०४८६६०००	४२२९६६०००	११२५३९८०००

सहक्षेत्र	खर्च सारांसः वन, वातावरण र विपद् व्यवस्थापन			
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
विपद् व्यवस्थापन	३९२५०००	४२७७०००	४७९८०००	१३००००००
वन तथा वातावरण	३०००००	१८५००००	३०३५००००	३२५०००००
जम्माः वन, वातावरण र विपद् व्यवस्थापन	४२२५०००	६१२७०००	३५१४८०००	४५५०००००

सहक्षेत्र	खर्च सारांसः संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन			
	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष
संस्थागत क्षमता विकास	१६६५०००	१६७०००	१४६७०००	३२९९०००
सेवा प्रवाह र सुशासन	२२५००००	२४७००००	२५८००००	७३०००००
जम्माः संस्थागत विकास , सेवा प्रवाह र सुशासन	३९१५०००	२६३७०००	४०४७०००	१०५९९०००

पच्छिेद ७ : तीन वर्षे नतिजा अनुगमन खाका

नतिजा तहहरू	गन्तव्यका सूचकहरू	नेपाल	लुम्बिनी प्रदेश	खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था	२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य	पुष्ट्याईका आधार	पूर्वानुमान
प्रभाव	१. कुपोषितको संख्या घटेको हुने छ	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको		९९	३० मा झार्ने	सर्भे प्रतिवेदन	
	२. गरिवीको रेखा मुनि रहेको परिवार संख्या	२०.२७ प्रतिशत	२४ प्रतिशत	२७४१ अनुमानित	१५०० मा झार्ने	सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको
	३. शुन्य बचत हुने परिवारको संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	३८०० अनुमानित	१००० मा झार्ने	सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको
	४. आफ्नो उत्पादनले ० देखि ३ महिना सम्म मात्र खान पुग्ने परिवार प्रतिशत घटाउने	१५-२५ प्रतिशत अनुमानित	१५-२० प्रतिशत अनुमानित	१६४५ अनमानित	१०००मा झार्ने	सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको
	५. बेरोजगारी घटाउने	१०.७ प्रतिशत	११ प्रतिशत	१८८० जना अनुमानित	८०० मा झार्ने	सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको
असर	१२ महिना उत्पादनले पुग्ने आत्म निर्भर परिवार	५ देखी १० प्रतिशत अनुमानित	१८ देखी २२ प्रतिशत अनुमानित	२६०४ परिवार (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	२७०० परिवार पुऱ्याउने	सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको

	१. समग्रमा आफ्नो उत्पादनले १२ महिना खान र बेच्न पुग्ने परिवारको प्रतिसशत वृद्धि गर्ने	२० देखी २५ प्रतिशत अनुमानित	६ देखी १० प्रतिशत अनुमानित	७५४ परिवार (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	९०० परिवार पुऱ्याउने	सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको
	२. आफ्नो उत्पादनले ४ देखि ६ महिना सम्म मात्र खान पुग्ने परिवार संख्या बढाउने	२० देखी २५ प्रतिशत अनुमानित	२२ देखी २७ प्रतिशत अनुमानित	३०८४ परिवार (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	३४०० परिवार पुऱ्याउने	सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको
	३. आफ्नो उत्पादनले ७ देखि ९ महिना सम्म मात्र खान पुग्ने परिवार प्रतिशत घटाउने	१५ देखी २० प्रतिशत अनुमानित	१८ देखी २२ प्रतिशत अनुमानित	३५६३ परिवार (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	३६५० परिवार पुऱ्याउने	सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको
	४. आफ्नो उत्पादनले १० देखि ११ महिना सम्म मात्र खान पुग्ने परिवार प्रतिशत वृद्धि गर्ने	१० देखी १५ प्रतिसश अनुमानित	१० देखी १२ प्रतिशत अनुमानित	२०५६ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	२५०० परिवार पुऱ्याउने	सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको
	५. सिँचाइ हुने जमिनको क्षेत्रफल	१,२०,९२,६६६	३३०००० हेक्टर	४५१५ हेक्टर (कृषि शाखा गा.पा.)	४६०० हेक्टर पुऱ्याउने	अनुगमन प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको

नतीजा सूचक	नेपाल	लुम्बिनी प्रदेश	खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था	२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य	पुष्ट्याईका आधार	पूर्वानुमान
१ आर्थिक विकास						
क. कृषि						
जम्मा क्षेत्रफल बर्ग कि.मि.	१४७५१६	२२२८८				
खेती गरिएको जमिन हेक्टरमा	१४२२०००	४०४५४१	५४४७ हेक्टर	६२०५ हेक्टर पुऱ्याउने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएको

उत्पादन/बिक्री	नेपाल	लुम्बिनी प्रदेश	खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था	२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य	पुष्ट्याईका आधार	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
वार्षिक खाद्यान्न उत्पादन मे.टन	१,११,५०,९९४ मे.टन सन् २०२३	२५,१०,०००	३९४८० मे.टन	४०००० मे.टन पुऱ्याउने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
ताजा तरकारी उत्पादक कृषक संख्या	१२ देखी १६ लाख	२,३०,००० देखी २,८०, ०००			कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
वार्षिक ताजा तरकारी उत्पादन मे.टन	४५,५७,५३०	५,९७,०३७	६३८६.३ मे. टन	६५०० मे. टन पुऱ्याउने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
आलु उत्पादक कृषक संख्या	१८,२०,०००	३,९०,०००			कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
वार्षिक आलु उत्पादन मे.टन	३४,१०,८३०	३२,७०,००० देशै भरीको भन्दा बढि (शंकास्पद)	६३०७.५ मे.टन	६५०० मे.टन पुऱ्याउने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
फलफुल व्यावसायिक उत्पादक कृषक संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको			कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
वार्षिक फलफूल उत्पादन मे.टन	१४९८६६०	७८ देखी ८५ हजार	१६०० मे.टन	१८०० मे.टन पुऱ्याउने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
मसला बाली-बेसार, लसुन) उत्पादक कृषक संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क			कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन

	नभएको	उपलब्ध नभएको				भएका
-अदुवा, बेसार, लसुन) उत्पादन मे.टन	९४८००	५७०००	३१८ मे. टन	३५० मे.टन पुऱ्याउने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
ख.पशुपंछी	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
व्यावसायिक गाई भैंसी पालक फार्म संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	११७५५७९	७०	९० पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
गाई भैंसीको संख्या	१,२५,००,०००	२२,५५,८०७	१३०००	१४००० पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
वार्षिक दूध उत्पादन (लिटर)	२,६१,३८,४३,०००	६०,१३,३३,०००	१८४१६०००	२ करोड लिटर पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
व्यावसायिक बाखापालन फार्म	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	५ वटा	१० पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
व्यावसायिक रुपमा पालिएका खसी बाखा तथा भेडाको संख्या	१,४५,४१,२४४	३,१६,५८०	२५०	७०० पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन

						भएका
व्यावसायिक हाँस, कुखुरा पालन फार्म	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	१०	१५ पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
कुखुरा र अन्य जातका पशुपंछीको संख्या	६,६५,३१,२४९	८८,६४,८८८	१००००	२०००० पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
व्यावसायिक बङ्गुर पालक कृषक फार्म	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	५	१० पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
बङ्गुरको संख्या	१३,५७,०००	३,५५,२४६	५००	५५० पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
वार्षिक मासु उत्पादन मे.टन मा	५,५०,०००	९,६००	३५	४५ पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
वार्षिक अण्डा उत्पादन (गोटामा)	१६० करोड गोटा	१८.७ करोड	५०००००	७००००० पुऱ्याउने	पशु सेवा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
ग. सिँचाइ	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**

			अवस्था			
जम्मा खेती गरिएको सिँचित क्षेत्रफल -हेक्टर	१,२०,९२,६६६	३५०९३६	४५१५	४७१८ हेक्टर पुऱ्याउने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
(पूर्ण सिँचित) १२ महिना सिँचाइ हुने प्रतिशत	३० देखी ३५	४० देखी ५० प्रतिशत	४५ प्रतिशत	६५ प्रतिशत पुऱ्याउने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
आँशिक सिँचित प्रतिशत	२० देखी २५ प्रतिशत	२० देखी ३० प्रतिशत	३० प्रतिशत	१० प्रतिशतमा झार्ने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
आकाशे पानी बाट सिँचित तथा असिँचित प्रतिशत	४० देखी ५० प्रतिशत	२० देखी ३० प्रतिशत	३० प्रतिशत	१० प्रतिशत मा झार्ने	कृषि शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
घ. उद्योग तथा वाणिज्य	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
उद्योग, वाणिज्य तथा व्यावसायिक संस्थाहरूको संख्या)	३,८०,०००	९७,०००	८७०	९०० पुऱ्यनउने	उद्यम शाखाको रेकर्ड	
उद्यम व्यवसायबाट सिर्जना भएको रोजगारी	५५,००,०००	५ देखी ७ लाख	१२००	१३५० पुऱ्याउने	उद्यम शाखाको रेकर्ड	
विभिन्न उत्पादनको संकलन केन्द्रको संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	१ कोशेलीघर	भएको लाई सुचारु गरिराख्ने	उद्यम शाखाको रेकर्ड	

ङ. पर्यटन	नेपाल	लुम्बिनी प्रदेश	खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था	२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य	पुष्ट्याईका आधार	पूर्वानुमान
सालाना आउने पर्यटक संख्या	१२ लाख	९९८९३८	२०००	५००० पुऱ्याउने		
पर्यटन व्यवसायी संख्या	१४२२३३	२०१५८	४	८ पुऱ्याउने		
पर्यटन क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी संख्या	३,९०,०००	६०,०००	४	३२ पुऱ्याउने		
चं सहकारी	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
जम्मा सहकारी संख्या	३२९६५	३७५५	५५	भएकालाई व्यवस्थित गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
सहकारीमा आबद्ध भएको जनसंख्या	१,०९,०५,१९२	८,९८,६११	८०९२	शिक्षित गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
ऋण लगानी रु	९३० अरब	२०.१८ अरब	३९३६८१२१३	सदुपयोग गर्न सहजिकरण गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
बचत रु	११२५ अरब	१८.८२ अरब	२९५६९९५१३	सदुपयोग गर्न सहजिकरण गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
शेयर लगानी रु	९४.७२ अरब	३.०४ बरब	७३२९०४३०	लगानी सुरक्षाको वातावरण तयार गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
छ. श्रम तथा रोजगारी	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्यामध्ये जम्मा राजेगार जनसंख्या	२,३९,५८,८६८ मध्ये १,०२,७०,४४७	२९५२१९६ मध्ये १८७२२११	१३३८	३३०० पुऱ्याउने	रोजगार शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन

						भएका
भारत लगायतका वैदेशिक रोजगारीमा जानेको संख्या	७० देखी ८० लाख अनुमानित	१२ लाख अनुमानित	१४५३२	सकेसम्म घटाई देश भित्रै स्व:रोजगार बनाउने	रोजगार शाखाको रेकर्ड	
वैदेशिक रोजगारीबाट सालाना आउने विप्रेषण रु	१७ खरब २० अरब	२ खरब ९० करोड	३३, ००,०००	उत्पादनमा लगाउन पहल गर्ने	रोजगार शाखाको रेकर्ड	
विप्रेषण पाउने परिवार संख्या	५१,२०,०००	५,००,०००	१४०००	बिप्रेषणको रकम उत्पादनमा लगाउन पहल गर्ने	रोजगार शाखाको रेकर्ड	

नतिजा तहहरू	**सामाजिक विकास** गन्तव्यका सूचकहरू	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
प्रभाव	हालको साक्षरता दरमा वृद्धि	७६.३ प्रतिशत	७८	७५.२७ प्रतिशत राष्ट्रिय जनगणना २०७८	७७ प्रतिसत पुऱ्याउने	अनुगमन प्रतिवेदन सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
	शिशु मृत्यु जना (१००० मा)	२८ जना	३२ जना	०	शुन्यमै कायम राख्ने	अनुगमन प्रतिवेदन सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
	बाल मृत्यु दर	३३ जना	४० जना	०	शुन्यमै कायम राख्ने	अनुगमन प्रतिवेदन सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका

	मातृ मृत्यु दर (प्रति लाखमा)	१५१ जना	२०७ जना	१	शुन्यमा झार्ने	अनुगमन प्रतिवेदन सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
	प्रारम्भिक बालविकास कुल भर्नादर	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको		११०.५			
	प्रारम्भिक बालविकास खुद भर्नादर वृद्धि	८४.७ प्रतिशत		८२.४	८७ प्रतिसत तल झर्न नदिने	शिक्षा शााको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
	आधारभूत तहको कुल भर्नादर वृद्धि	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको		१२२.६			
	आधारभूत तहको खुद भर्नादर वृद्धि	३२९६.९ प्रतिशत		९२.६	९५ प्रतिशत तल झर्न नदिने	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
	माध्यमिक तहको कुल भर्नादर वृद्धि	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको		९६.६	१०० प्रतिशत पुर्‍याउने	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
	माध्यमिक तहको खुद भर्नादर वृद्धि	५५.८ प्रतिशत		८२.८	८५ प्रतिशत तल झर्न नदिने	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
	घरमै प्रसुती हुनेको संख्या	१९ प्रतिशत		०	शुन्यमै कायम	पालिकाको रेकर्ड	

				राख्ने		
सुरक्षित तथा शुद्ध खानेपानीमा पहुँच पुगेका परिवार संख्या	९६.८५ प्रतिशत		६८२५ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	सबै परिवारमा पुऱ्याउने	पालिकाको रेकर्ड	
यौन हिंसामा परेका महिलाको संख्या	२३.४ प्रतिशत		०	शुन्यमै कायम राख्ने	पालिकाको रेकर्ड	
बाल विवाहको अवस्था (१८ वर्ष मुनिको)	३५.१ प्रतिशत		०	शुन्यमै कायम राख्ने	पालिकाको रेकर्ड	
नतीजा सूचक	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
२. सामाजिक विकास						
क. शिक्षा						
क्याम्पस संख्या			३	३ वटाको पठन पाठन प्रविधि मैत्री बनाउने	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
माध्यमिक विद्यालय संख्या			१६	सबैको पठन पाठन प्रविधि मैत्री बनाउने	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
आधारभूत विद्यालय संख्या			१४	सबैको पठन पाठन प्रविधि मैत्री बनाउने	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
वाल विकास केन्द्र संख्या			६६	सबैको पठन पाठन प्रविधि मैत्री	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना

				बनाउने		कार्यान्वयन भएका
ख. स्वास्थ्य तथा पोषण	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
अस्पताल संचालन संख्या	२१५	३२	१	सेवा र सुविधाको स्तरोन्नती गर्ने	स्वास्थ्य शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
स्वास्थ्य चौकीको संख्या	३७८८	५६७	५	सेवा र सुविधाको स्तरोन्नती गर्ने	स्वास्थ्य शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
आयुर्बेद आरोग्य केन्द्र			१	सेवा र सुविधाको स्तरोन्नती गर्ने	स्वास्थ्य शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	७५८२	२५३	२	सेवा र सुविधाको स्तरोन्नती गर्ने	स्वास्थ्य शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
गाउँघर क्लिनिकको संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	७०० हाराहारी मा	१८	सेवा र सुविधाको स्तरोन्नती गर्ने	स्वास्थ्य शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
खोप केन्द्रको संख्या	१६९५०	२४०० देखी २८००	३३	सेवा र सुविधाको स्तरोन्नती	स्वास्थ्य शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन

				गर्ने		भएका
बर्थिङ्ग सेन्टरको संख्या	२८८४	५०० करिब	६	सेवा र सुविधाको को स्तरोन्नती गर्ने	स्वास्थ्य शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
सबैमा गरी स्वास्थ्य कर्मचारी संख्या	४०,९५२	१०८०	६१	क्षमत विकास र प्रविधिमा पहुँच सुनिश्चित गर्ने	स्वास्थ्य शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरूको संख्या	५१४२३	८९०७	१०८	क्षमत विकास गर्ने	स्वास्थ्य शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
ग. खोपानी तथा सरसफाइ	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
आधारभूत खानेपानी (पाइप/धाराको पानीमा) पहुँचको परिवार संख्या	३७,९४,८६१	६,५६,२४९	६८२५ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	सबै १३७०६ परिवारमा पुऱ्याउने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
परम्रागत पंधेराको पानीमा भर पर्ने परिवार संख्या	२६२०४४	२९६०८	९१राष्ट्रिय जनगणना २०७८	शुन्यमा झार्ने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
इनार तथा कुवाको पानीमा भर पर्ने परिवार संख्या	३.६ प्रतिशत	५६३००	१०७० राष्ट्रिय जनगणना २०७८	शुन्यमा झार्ने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन

						भएका
मूल तथा खोलाको पानीमा भर पर्ने परिवार संख्या	४.३ प्रतिशत	४६००	२४० राष्ट्रिय जनगणना २०७८	शुन्यमा झार्ने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
ट्युबवेल तथा ह्याण्ड पम्प	१९८२१८०	३७४२००	५९८० (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	पानी शुद्धिकरण गर्ने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
सार्वजनिक शौचालय संख्या	३२२८१	४७६३	५	उपयोगमा ध्यान दिने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
फोहोरमैला फ्याक्ने स्थानको संख्या	५ वटा व्यवस्थित र ४० वटा खुल्ला	अध्यावधिक नभएको	१	प्रदुषण नियन्त्रणमा ध्यान दिने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
फ्लस भएको सेफ्टी ट्याङ्की सहितको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	४३,०१,४९०	७१४५९७	६९४० राष्ट्रिय जनगणना २०७८	८००० परिवारमा पुऱ्याउने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
खाल्टे शौचालय भएका परिवार संख्या	२०,०५,४८०	३,५७,९५५	५५०० राष्ट्रिय जनगणना २०७८	शुन्यमा झार्ने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
कुनै प्रकारको शौचालय नभएको परिवार संख्या	३०१,४९०	६४०३०	६२६ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	शुन्यमा झार्ने	पूर्वाधार र सामाजिक विकास	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन

					शाखाको रेकर्ड	भएका
घ. युवा तथा खेलकुद	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
खेल मैदानको संख्या	१५०० माथी	करिब ४० वटा	१०	१५ पुऱ्याउने	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
खेलकुद क्लबहरू			८	८ को सतर वृद्धि गर्ने	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
वार्षिक रूपमा हुने गरेका खेलकुद प्रतियोगिताको संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	१२	१२ कायमै राख्ने	शिक्षा शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
ङ. कला तथा संस्कृति	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
ऐतिहासिक,धार्मिक तथा सांस्कृतिक धरोहरहरू र पर्यटकीय स्थलको संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	बिभिन्न बहु सास्कृतिक सम्पदा र पहिचानहरू रहेको	बिभिन्न बहु सास्कृतिक सम्पदा र पहिचानहरू को संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने	सामाजिक शाखाको रेकर्ड	
च. लक्षित समूह विकास	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**

अपाङ्गता भै परिचयपत्र पाउने संख्या	६,५०,००० मध्ये करिब २,००,०००	१,२१,२८९ मध्ये कतिले पाए रेकर्ड नपाईएको	१०१७	निरन्तरता दिने	महिला वालवालिका र सामाजिक शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
अल्प संख्यक परिवार संख्या	जनसंख्याको ६.४ प्रतिशत	उपलब्ध नभएको				
भूमिहिन दलित परिवार			७६५	२० प्रतिशतको भूमि व्यवस्थापन गर्ने	महिला वालवालिका र सामाजिक शाखाको रेकर्ड	
भूमिहिन सुकुम्बासी परिवार			११६२	२० प्रतिशतको भूमि व्यवस्थापन गर्ने	महिला वालवालिका र सामाजिक शाखाको रेकर्ड	
अव्यवस्थित बसोबासी जना			३३५९	व्यवस्थित बनाउन पहल गर्ने	महिला वालवालिका र सामाजिक शाखाको रेकर्ड	

३. शहरी विकास तथा पूर्वाधार **क. सडक र पुल**	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
कालो पत्रे सडक कि.मि थप भएको हुने छ।	१९,१६३ कि.मि	९३२	७ कि.मि.	१५ कि.मि.	प्राविधिक शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
ग्राभेल सडक कि.मि.	८२०४	२७३९	१२ कि.मि.	२५ कि.मि.	प्राविधिक	तर्जुमा भएका

					शाखाको रेकर्ड	योजना कार्यान्वयन भएका
धुले तथा कच्ची सडक कि.मि.	८७६५	५४६८	६ कि.मि.	१२ कि.मि.	प्राविधिक शाखाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
पक्की पुलको संख्या	३२१७	उपलब्ध नभएको	० कि.मि.		प्राविधिक शाखाको रेकर्ड	
कलभर्ट निर्माण	उपलब्ध नभएको	उपलब्ध नभएको	० कि.मि.		प्राविधिक शाखाको रेकर्ड	
झोलुङ्गे पुलको संख्या	१०५०८	उपलब्ध नभएको	३ कि.मि.		प्राविधिक शाखाको रेकर्ड	
ट्रस पुल	उपलब्ध नभएको	उपलब्ध नभएको	० कि.मि.		प्राविधिक शाखाको रेकर्ड	
ख. ऊर्जा र संचार	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
विद्युतमा पहूँच पुगेको परिवार जो बत्तीका लागि बिजुली बाल्ने परिवार संख्या	९६.०७	१०,६९,०८१	१२८८४ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	सबै परिवारमा पुऱ्याउँने	पलिकाको रेकर्ड	
बत्तीका लागि वैकल्पिक ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	६.६ प्रतिशत	५१९७४	४३८ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	५०० परिवारमा पुऱ्याउने	पालिकाको रेकर्ड	
बत्तीका लागि मट्टितेल प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	३९,९६५ अनुमानित	११३६८	११८ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	शुन्यमा झार्ने	पालिकाको रेकर्ड	
बिजुलीको पहुँच नपुगेका परिवार संख्या	५,३२,६६७	८९२२	३५४ राष्ट्रिय	शुन्यमा झार्ने	पालिकाको रेकर्ड	तर्जुमा भएका योजना

			जनगणना २०७८			कार्यान्वयन भएका
खना पकाउन बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	३३,३०० (०.५ प्रतिशत)	४६९२	९६ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	३०० परिवार पुऱ्याउने	पालिकाको रेकर्ड	
खाना पकाउन एल.पी. ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	२९,४९,०००(४४.३ प्रतिशत)	४८१७४८	१०८४२ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	कायमै राख्ने	पालिकाको रेकर्ड	
खना पकाउन दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	३३,९९,००० (५१ प्रतिशत)	६१२६९८	२११८ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	१००० मा झार्ने	पालिकाको रेकर्ड	
खाना पकाउन वैकल्पिक ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	७९,९०० (१.२ प्रतिशत)	१७२३०	२८४ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	शुन्यमा झार्ने	पालिकाको रेकर्ड	
खाना पकाउन मट्टितेल वा गुँईठा जस्तो ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	१,९६,३०० (२.९५ प्रतिशत)	२४२६०	२२२ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	शुन्यमा झार्ने	पालिकाको रेकर्ड	
टि.भि मा पहुँच भएका परिवार संख्या	७२ प्रतिशत	५३६०००	४८३७ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	६००० मा पुऱ्याउने	सर्भे प्रतिवेदन	
मोबाईलमा पहुँच पुगेको जनसंख्या	९३ प्रतिशत	८६१०००	१०,०३७ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	१५००० मा पुऱ्याउने	सर्भे प्रतिवेदन	
इन्टरनेट प्रयोग गर्ने जनसंख्या	६९.२ प्रतिशत	४११०००	४७८३ राष्ट्रिय जनगणना २०७८	१५००० मा पुऱ्याउने	सर्भे प्रतिवेदन	
ग.भवन तथा आवास	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
आफ्नै भवन भएका वडा कार्यालय	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	८	संरक्षण संचालन गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	

सामुदायिक भवनको संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	७	संरक्षण संचालन गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	

४ वन, वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन

प्रभाव	• विपद् सम्बोधन भएको अवस्था • जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरणका लागि प्रतिकार्यहरू भएका
असर	• खाली तथा पर्ति जमिनमा वृक्षारोपण गरी व्यवस्थित वनले ओगटेको क्षेफलमा वृद्धि भएको • जोखिम क्षेत्रका नदी, खहरे तथा पहिरोहरू नियन्त्रण भएका • महामारी विरुद्ध लड्ने तयारी भएको अवस्था • विपद् कोषको व्यवस्था भएको • खाली क्षेत्रको व्यवस्था भएको

नतीजा सूचक	नेपाल	लुम्बिनी प्रदेश	खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था	२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य	पुष्ट्याईंका आधार	पूर्वानुमान
विगत वर्षहरूमा बाढी, पहिरो र आगलागिबाट धन सम्पत्तिको क्षति भएको परिवार संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको		५३२	न्युनिकरणमा जोड दिई शुन्यमा झार्ने	अनुगमन तथा सर्भे प्रतिवेदन	
खर तथा परालले छाएको घर भएका परिवार संख्या	५४,२३,२९७	४९६४६	११२५	शुन्यमा झार्ने	अनुगमन तथा सर्भे प्रतिवेदन	तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका
एम्बुलेन्सको संख्या	७३५	उपलब्ध नभएको	४	ठिक अवस्थामा राख्ने	अनुगमन तथा सर्भे प्रतिवेदन	
दमकलको संख्या	१०० भन्दा बढि	उपलब्ध नभएको	०	कम्तिमा एक वटा प्राप्त गर्न पहल गर्ने	अनुगमन तथा सर्भे प्रतिवेदन	
विपद् व्यवस्थापन गाउँ तथा	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क	सबै ८ वडामा गठन	क्षमता विकास गरी	अनुगमन तथा सर्भे	

वडा समितिको संख्या	उपलब्ध नभएको	उपलब्ध नभएको		सकृय बनाई राख्ने	प्रतिवेदन	
विपद्कालागि सुरक्षित स्थान तोकिएको स्थानको संख्या	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	१६ वटा मा.वि.का मैदानहरू	सबैलाई जानकारी गराउने	अनुगमन तथा सर्भे प्रतिवेदन	
विपद् व्यवस्थापन पूर्व तयारी योजना सालाना बन्ने गरेको नगरेको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	बनेको र नयाँ अध्याावधिक हुँदै	अध्यावधिक सम्पन्न गरी सर्बसाधारणलाई समेत जानकारी गराउने	अनुगमन तथा सर्भे प्रतिवेदन	
विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना रु	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	८३०,०००	१०,००,००० पुऱ्याउने	लेखा शाखाको रेकर्ड	
ख.वन तथा वातावरण	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
जम्मा सामुदायिक वनको संख्या	२२,५१९	४०३७	३	६ पुऱ्याउने	वन महासंघको रेकर्ड	
सामुदायिक वनको क्षेत्रफल	२३,१२,५४५	४२९००० हेक्टर	१८७.२	२१५ पुऱ्याउने	वन महासंघको रेकर्ड	
सामुदायिक वनका उपभोक्ता घर संख्या	३०,८८,२५९	६४२७५३	१०६७	१६०० पुऱ्याउने	वन महासंघको रेकर्ड	
विगत वर्षदेखि पानीका मुहानहरू सुक्न कम	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	अध्यावधिक भएको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	जारी छ	रिचार्जका लागि तयार भएका योजना कार्यन्वयन गर्ने		तर्जुमा भएका योजना कार्यान्वयन भएका

५) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन

प्रभाव	योजनाको अन्त्य सम्ममा सेवाग्राहीले पालिकाको सेवाहरू पारदर्शी र सुशासन सहितको भएको महसुस गरेको अवस्था हुने छ।
असर	• जन सरोकारका सेवाहरू शिघ्र र चुस्त ढंगबाट प्रवाह भएको अवस्था • खास गरी कृषि पशु सम्बन्धी सेवाहरू, खानेपानी मर्मत सेवा र विद्युत जडान तथा मर्मत सेवाहरू घरदैलोमा नै उपलब्ध भएका हुने छन्।

क. संस्थागत क्षमता विकास	**नेपाल**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
आफ्नै वडा भवन संख्या	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	८	संरक्षण गरी संचालन गर्ने	अनुगमन रेकर्ड	
हाल सम्म तयार भएका नीति, नियम तथा कानुनहरू	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने			पालिकाको रेकर्ड	
ख. सुशासन	**संघ**	**लुम्बिनी प्रदेश**	**खजुरा आधार वर्ष २०८२/८३ को अवस्था**	**२०८५/२०८६ सम्मको लक्ष्य**	**पुष्ट्याईका आधार**	**पूर्वानुमान**
लेखा परीक्षण तथा पालिकाको आयव्यय विवरण वेवसाइटमा समावेश गरी स्रोत साधनको परिचालन पारदर्शी पार्ने कार्य भए नभएको	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	गर्ने गरेको	निरन्तरता दिने	पालिकाको रेकर्ड	
भू-उपयोग योजना तयार भएको वा नभएको	राष्ट्रिय भू-उपयोग ऐन तयार भएको	धेरै भू-उपयोग योजना तयार भएका	सामान्य अवस्थाको भएको	उपयोग गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
हालको बेरुजु रु	९१ अरब ५९ करोड	१ अरब १३ करोड		५० प्रतिशत कम गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
राजस्व सुधार कार्ययोजना तयार भएको वा नभएको	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	भएको	उपयोग गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
सूचना प्रणालीमा आधारित	संघ सँग	प्रदेश संग	सामान्य रुपमा रहेको	उपयोग गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	

करदाताहरूको लागत तयारी भए नभएको	तुलना नहुने	तुलना नहुँने				
सूचना प्राविधिको उपयोग जस्तैः सफ्टवयर, एसएमएस, इमेल, इन्टरनेट, टेलिफोन आदि प्रभावकारिता भए नभएको	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश संग तुलना नहुँने	भएको	उपयोग गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
नतिजामा आधारित अनुगमन प्रणालीको स्थापना भएको वा नभएको	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	प्रणाली नै स्थापना नभएपनि अनुगमन र प्रतिवेदन प्रकृया चालु छ ।	प्रणाली स्थापना तर्फ केन्द्रित हुने	पालिकाको रेकर्ड	
एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको स्थापना भएको वा नभएको	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	नभएको	प्रणाली स्थापना तर्फ केन्द्रित हुने	पालिकाको रेकर्ड	
सार्वजनिक सुनुवाइ र सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रम संचलन वर्ष/पटक	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	हुने गरेको	निरन्तरता दिने	पालिकाको रेकर्ड	
सबै सार्वजनिक संस्थामा सार्वजनिक सेवा वडापत्र र गुनासो पेटिकाको व्यवस्था भए नभएको	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	भएको	निरन्तरता दिने	पालिकाको रेकर्ड	
कानुनले गोप्य राख्ने भनेका बाहेक सबै विषयका आर्थिक तथा भौतिक प्रगति, खर्च विवरण सार्वजनिकीकरण गरेको अवस्था रहे नरहेको	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	रहेको	निरन्तरता दिने	पालिकाको रेकर्ड	
कृषि बजार सूचना प्रणालीको स्थापना भएको वा नभएको	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	नभएको	स्थापना गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	
आपत्कालीन कार्य संचालनका लागि सूचना प्रवाहका लागि हट लाईनको व्यवस्था अर्थात् हेलो सरकार रहे नरहेको	संघ सँग तुलना नहुने	प्रदेश सँग तुलना नहुने	नरहेको	व्यवस्था गर्ने	पालिकाको रेकर्ड	

जोखिम व्यवस्थापन

यो योजना कार्यान्वयनमा रु.३,५०,००,८०,६२३ को बजेट अनुमान छ। यसमध्ये पनि संघ र प्रदेशसँग माग गर्न प्रक्षेपण गरिएको रु.४१,४०,००,००० ,यो अनुमान परिपूर्ति गर्न नसक्दा योजनाका लक्ष्य पूरा हुन नसक्ने जोखिम रहन्छ। योजनामा बजेट अपुग जोखिम रु **३२,१४,३५९ मात्र भएको हुँदा यो जोखिम न्युन हो र सोको** न्यूनीकरणका लागि तलका केही उपाय अवलम्बन गर्न सकिने सम्भावना रहन्छ,

- यो बजेट प्रक्षेपण सामान्य अनुमानका आधारमा गरिएको हुँदा कार्यान्वयनका समयमा विस्तृत अध्ययन गर्दा घट बढ दुवै हुन सक्ने हुँदा कम लागतमा बढी उपलब्धि हुने गरी योजनाका गतिविधिलाई अगाडि बढाउन सकिन्छ।
- संघ र प्रदेश सरकारसँग अपेक्षा गरिएका योजना कार्यान्वयन हुन सके पालिकालाई धेरै राहत हुने।
- सम्भव भएका योजनामा जनतासँगको लागत सहभागीता बढाइ खर्च कम गर्न सकिन्छ।
- कर तथा गैरकर राजस्वको दायरा बढाइ आम्दानी बढाउन सकिन्छ र यसका लागि पालिकाको राजस्व सुधार योजना तयार गर्नुपर्ने हुन्छ।
- योजनाका आधारमा संघ र प्रदेशबाट विशेष अनुदान वृद्धिका लागि पहल गर्न सकिन्छ।
- निजी क्षेत्रसँग सहकार्य बढाउन सकिन्छ।
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ संस्था तथा इच्छुक दातृ निकायसँग सहकार्य बढाउन सकिन्छ।

अनुसूची

अनुसूची १ : संघ, प्रदेश तथा अन्य संघ संस्थाको सहकार्यमा सञ्चालन गरिने योजना

संघ र प्रदेश सरकार समक्ष प्रस्तुत हुँने योजनाहरू									
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत
१	वडा नं ८ रतियापुर देखी लुम्बिनि प्राविधिक विश्वविद्ययालय हुँदै बैजनाथ गा.पा. जोड्ने बाटो स्तरोन्नती गर्ने	वडा नं ८	कि.मि.	१४	४	५	५	१४	
	बजेट	रु			६0000000	७५000000	७५000000	२१0000000	संघ, प्रदेश
२	बहादुरपुर २० नं चोक देखी किरण खोला जानकी जोडने पिच बाटो स्तरोन्नती गर्ने	वडा नं १	कि.मि.	१०	३	३	४	१०	
	बजेट	रु			६0000000	६0000000	८0000000	२00000000	संघ, प्रदेश
३	वडा ६ जनकल्याण स्कूल बाट जनतानगर हुँदै ६ नं वडा कार्यालय जानेबाटो स्तरोन्नती	वडा नं ६	कि.मि.	३	१	१	१	३	
	सडकको जम्मा	रु			१२0000000	१३५000000	१५५000000	४१0000000	

संघ र प्रदेश सरकार समक्ष प्रस्तुत हुँने योजनाहरू									
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत
४	मानखोला पुल हुलाकी सडक देखी गिजरा सामुदायिक वन सम्म तटबन्धन	वडा नं ६	कि.मि	१०	३	३	४	१०	
	बजेट	**रु**			१२०००००	१२०००००	१६०००००	४००००००	संघ र प्रदेश
	जम्मा बजेट संघ र प्रदेश सँग माग हुने	**रु**			**१२१२००००००**	**१३६२००००००**	**१५६६००००००**	**४१४००००००**	

अनुसूची २ :समग्र योजना बैंक

१ आर्थिक विकास

१.कृषि तथा पशुपंछी											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	**कृषि विकास**										
१.१	रैथाने बाली प्रवर्द्धन	सबै ८ वडा	सहभागी संख्या	२५	८	८	९	२५	पालिका	१	२०००००
१.२	बाँझोखेत व्यवस्थापन	सबै ८ वडा	सहभागी संख्या	१०	५	५	०	१०	पालिका	१	२०००००
१.३	च्याउ टनेल निर्माण	वडा नं ४	टोल संख्या	२०	५	७	८	२०	प्रदेश सरकार	१	७०००००
१.४	तरकारी पकेट कार्यक्रम	वडा नं २ र ३	सहभागी संख्या	२५	८	८	९	२५	संघ सरकार	१	१००००००
१.५	मकै पकेट कार्यक्रम	सबे वडा	सहभागी संख्या	५०	१५	१५	२०	५०	संघीय सरकार	१	१००००००
१.६	दुई इन्च बोरिङ्ग जडान कार्यक्रम	पालिका भरी	संख्या	६०	२०	२०	२०	६०	पालिका	१	१५०००००
१.७	बेसार खेती प्रवर्द्धन	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२२	७	७	८	२२	प्रदेश सरकार	१	५०००००
१.८	स्कूल र कलेजमा हर्टिकल्चर कार्यक्रम	वडा नं २ र ३	सहभागी संख्या	१२०	४०	४०	४०	१२०	प्रदेश सरकार	१	५०००००
१.९	बैकल्पिक मल व्यवस्थापन	पालिका भरी	संख्या	५०	१५	१५	२०	५०	प्रदेश सरकार	१	८०००००

१.कृषि तथा पशुपंछी											
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**प्राथमिकता नं**	**बजेट रु**
१.१०	कृषिजन्य उत्पादनको मूल्य निर्धारण	पालिका भरी	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका	१	१०००००
१.११	कृषि हाटबजार व्यवस्थापन	वडा नं ३	संख्या	१	१	०	०	१	प्रदेश सरकार	१	१००००००
१.१२	व्यावसायिक कृषि तथा फार्म र समूहहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम	पालिका भरी	संख्या	५०	१५	१५	२०	५०	पालिका	१	५०००००
१.१३	५० प्रतिशत अनुदानमा तारकारीको बिउ वितरण	पालिका भरी	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१	३०००००
१.१४	कृषकहरूलाई मागमा आधारित घुम्ति तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२००	६०	७०	७०	२००	पालिका	१	४०००००
१.१५	कृषि यान्त्रिकरण	पालिका भरी	कृषक संख्या	५००	१००	१००	२००	४००	पालिका	१	१००००००००
२	**पशुपंछी विकास**										
२.१	बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडा नं १, राधापुर	संख्या	२०	५	७	८	२०	पालिका	१	२५००००
२.२	कृषकहरूलाई बाखापालन तालिम	वडा नं १, राधापुर	सहभागी संख्या	२०	१०	१०	०	२०	पालिका	१	१०००००
२.३	धकारो तथा खोर सुधार तालिम	वडा नं १, राधापुर	सहभागी संख्या	२०	०	१०	१०	२०	पालिका	१	५००००

१.कृषि तथा पशुपंछी											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
२.४	वडास्तरीय माटो परीक्षण	पालिकाभरी	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१	१०००००

२.सिँचाई विकास											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	मागमा आधारित सिँचाई सहयोग	पालिका भरी	संख्या	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार	पालिका	१	५००००००

३.उद्योग तथा वाणिज्य											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
४	**उद्योग तथा वाणिज्य**							०			
४.१	उद्यमशिलता र व्यावसायिक योजना तयारी तालिम	वडा ३ र ४	सहभागी संख्या	७०	२०	२०	३०	७०	पालिका	१	५०००००

३.उद्योग तथा वाणिज्य											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
४.२	एडभान्स ढाका उत्पादन तालिम	वड नं २	सहभागी संख्या	२४	८	८	८	२४	पालिका	१	८०००००
४.३	कोशेली घर व्यवस्थापन	वडा नं ३	संख्या	१	०	१	०	१	पालिका	१	५०००००
४.४	जुत्ता चप्पल एडभान्स तालिम	वडा नं २ र ७	सहभागी संख्या	८	०	०	८	८	पालिका	१	५०००००
४.५	साबुन उत्पादन मेसिन सहयोग	वडा नं ४	संख्या	२	१	१	०	२	पालिका	१	१०००००
४.६	गार्मेण्ट तालिम संचालन र उपकरण सहयोग	वडा नं २	सहभागी संख्या	२५	०	१२	१३	२५	पालिका	१	१००००००
४.७	व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण अभिमुखिकरण	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२००	६०	७०	७०	२००	पालिका	१	६०००००
४.८	बेत बाँसका बस्तु उत्पादन तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	३०	१०	१०	१०	३०	पालिका	१	४०००००
४.९	लेवलिंग, प्याकिंग र ब्राण्डिंग तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	१५०	५०	५०	५०	१५०	पालिका	१	१००००००
४.१०	फेशन डिजाईन तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२५	१२	१३	०	२५	पालिका	१	४०००००
४.११	महिलाहरूलाई बुटिक तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२५	०	१०	१५	२५	पालिका	१	३०००००

३.उद्योग तथा वाणिज्य											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
४.१२	स्तरोन्नती प्रविधी तथा सीप तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२०	२०	०	०	२०	पालिका	१	८०००००
४.१३	लधु उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२०	०	१०	१०	२०	पालिका	१	५०००००

४ पर्यटन											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	पालिका भित्र रहेका सम्पदाहरूप्रसिद्ध शहिद पार्क, लक्ष्मिनारायण मन्दिर, दुर्गा मन्दिर, मुछकटवा बाबा, कालिमाता मन्दिर, अम्ब्रेला पार्क तथा गिजरा सा.व.को संरक्षण गरी पर्यटकको आर्षण वृद्धि गर्ने	पालिका भरी	संख्या	७	२	२	३	७	पालिका	१	२५०००००

५. बैक, बित्तीय संस्था तथा सहकारी

सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	सहकारीका संचालकहरूलाई कर्जा जोखिम तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	६०	२०	२०	२०	६०	पालिका	१	२०००००
२	सहकारीहरूलाई एमसिआई, व्यावसायिक योजना, कार्य योजना तथा रणनीतिक योजना तयारी तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	२५५	८०	८५	९०	२५५	पालिका	१	१३५००००
३	४० वटा सहकारी अनुगमन	पालिका भरी	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१	१२००००

६. श्रम तथा रोजगारी

सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	बैदेशिक रोजगारीमा दुर्घटना प्रभावित परिवारलाई जीवन उपयोगी तथा उद्यमशिलता तालिम	पालिका भरी	सहभागी संख्या	४०	१२	१३	१५	४०		१	१५०००००

२	स्थानीय रोजगार दाता र सरोकारवाला सँग आन्तरिक रोजगार प्रवर्द्धन बारे अनतरक्रिया	पालिका भरी	पटक	३	१	१	१	३	संघ, प्रदेश र पालिका	१	५००००००
३	डकर्मी, सिकर्मी र प्लम्बिंग बारे सीप विकास तालिम र सीप परीक्षण	पालिका भरी	पटक	८	२	३	३	८	संघ, प्रदेश र पालिका	१	२४०००००

२ सामाजिक विकास

१.शिक्षा											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	जनता मा.वि.को ८ कोठे भवन निर्माण	वडा नं ७	कोठा संख्या	८	०	शुरु	सम्पन्न	सम्पन्न	पालिका	१	२०००००००
२	जनकल्याण मा.वि.को ८ भवन निर्माण	वडा नं ६	कोठा संख्या	८		शुरु	सम्पन्न	सम्पन्न	पालिका	१	२०००००००
३	पशुपती मा.वि.को ८ कोठे भवन निर्माण	वडा नं ८	कोठा संख्या	८	शुरु	सम्पन्न	०	सम्पन्न	पालिका	१	२०००००००
४	भैटहवा मा.वि.को भवन निर्माण	वडा नं १	कोठा संख्या	४	०	४	०	४	पालिका		१०००००००
५	शिक्षा शाखाको कार्यालय संचालन खर्च	पालिकास्तर	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका	१	३०००००
६	शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण	पालिकास्तर	प्रति	३००	१००	१००	१००	३००	पालिका	१	१९००००
७	सामुदायिक विद्यालयहरूको पानी, बत्ती, मशलन्द, खेलकुद परीषर तथा अन्य संचालन खर्च	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	३६	३६	३६	३६	३६	पालिका	१	१३१८८०००
८	उत्कृष्ट छात्र छात्रा सम्मान	पालिकास्तर	संख्या	८०	२५	२५	३०	८०	पालिका	१	१२९००००

१.शिक्षा											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
९	एस ईई नमुना परीक्षा	पालिकास्तर	सख्या	१	१	१	१	१	पालिका		९०००००
१०	कक्षा ५र ८ को परीक्षा संचालन र व्यवस्थापन	पालिकास्तर	जना	२	२	२	२	२	पालिका	१	४२०००००
११	विद्यालयहरूलाई शैक्षिक प्रतिस्पर्धि अनुदान	पालिकास्तर	जना	१५५००	५०००	५०००	५५००	१५५००	पालिका	१	२९१०००००
१२	बिपन्न परिवारका वालवालिकालाई शैक्षिक सहायता कार्यक्रम	पालिकास्तर	जना	५०	१५	१५	२०	५०	पालिका	१	१३०००००
१३	बिभिन्न दिवस तथा शैक्षिक दिवस कार्यक्रम	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१	६५००००
१४	शैक्षिक तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन तथा प्रयोग बारे तालिम	पालिकास्तर	पटक	२	०	१	१	२	पालिका	१	४५००००
१५	शैक्षिक बुलेटिन प्रकाशन	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१	१५०००००
१६	शिक्षा सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१	३०००००

१.शिक्षा											
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**प्राथमिकता नं**	**बजेट रु**
१७	शिक्षा सम्बन्धी बिभिन्न बैठक संचालन र व्यवस्थापन	पालिकास्तर	पटक	१५	५	५	५	१५	पालिका	१	१३०००००
१८	प्राधनाध्यापकहरूको सट्टा शिक्षक	पालिकास्तर	जना	११	११	११	११	११	पालिका	१	१३८०००००
१९	पूर्व प्राथमिक शिक्षकहरूको थप पारिश्रमिक वृद्धि	पालिकास्तर	जना	६६	६६	६६	६६	६६	पालिका	१	१८१८००००
२०	पालिकाको दरबन्दिमा कार्यरत शिक्षहरूको तलव भत्ता वृद्धि	पालिकास्तर	जना	३६	३६	३६	३६	३६	पालिका	१	३५००००००
२१	मदरसा संचालन र व्यवस्थापन	पालिकास्तर	जना	१८	१८	१८	१८	१८	पालिका	१	६३०००००
२२	विद्यालयका कर्मचारी र सहयोगिको पारिश्रमिक वृद्धि	पालिकास्तर	जना	४८	४८	४८	४८	४८	पालिका	१	२०२०००००
२३	लागत सहभागितामा खानेपानी तथा सरसफाई भवन निर्माण	पालिकास्तर	संख्या	४	१	१	२	४	पालिका	१	१८००००००

१.शिक्षा											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
२४	शिक्षकहरूलाई डिजिटल सिकाई सहजिकरण तालिम	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	१६	५	५	६	१६	पालिका	१	३००००००
२५	दिवा खाजा अनुदान	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	४७	४७	४७	४७	४७	पालिका	१	१०२०००००
२६	आधारभूत तह (६ देखी ८) अंग्रेजी, गणित र बिज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	४७	४७	४७	४७	४७	पालिका	१	९००००००
२७	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दिका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब, भत्ता, अनुदान आदि	पालिकास्तर	जना	२००	२००	२००	२००	२००	पालिका	१	४६०५०००००
२८	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाई तथा डिजिटल सिकाई सामाग्री का लागि विद्यालयलाई अनुदान	पालिकास्तर	जना	१५५००					पालिका	१	२४७०००००

१.शिक्षा											
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**प्राथमिकता नं**	**बजेट रु**
२९	प्रारंभिक वालविकास सहजकर्ताको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	पालिकास्तर	जना	६६	६६	६६	६६	६६	पालिका	१	६१४०००००
३०	माध्यमिक तहमा अंग्रेजि, गणित र बिज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	पालिकास्तर	जना	१८	१८	१८	१८	१८	पालिका	१	३५७०००००
३१	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दि शिक्षक तथा राहत शिक्षक तलव भत्ता अनुदान	पालिकास्तर	जना	३५	३५	३५	३५	३५	पालिका	१	१५७३०००००
३२	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	४७	४७	४७	४७	४७	पालिका	१	१०३०००००
३३	कक्षा ६ देखी १२ मा अध्ययनरतलाई बिपन्न लक्षित छात्रबृत्ती	पालिकास्तर	जना	३०	१०	१०	१०	३०	पालिका	१	२३००००००

१.शिक्षा											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
३४	औपचारिक तथा अनौपचारिक शैक्षिक पहँच सुनिश्चितता कार्यक्रम	पालिकास्तर	जना	आवश्यकता अनुसार जना	आवश्यकता अनुसार जना	आवश्यकता अनुसार जना	आवश्यकता अनुसार जना	आवश्यकता अनुसार जना	पालिका	१	२६४०००००
३५	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थि परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	पालिकास्तर	विद्यालय संख्या	४७	४७	४७	४७	४७	पालिका	१	६२०००००
३६	सामुदायिक विद्यालयमा छात्राहरूलाई निःशुल्क स्यानिटरी प्याड वितरण	पालिकास्तर	जना	३८५०	३८५०	३८५०	३८५०	३८५०	पालिका	१	१००००००
३७	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	पालिकास्तर	जना	१५५००	१५५००	१५५००	१५५००	१५५००	पालिका	१	३२८०००००

१.शिक्षा											
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**प्राथमिकता नं**	**बजेट रु**
३८	सार्बजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	पालिकास्तर	जना	३०००	१०००	१०००	१०००	३०००	पालिका	१	१५३७००००

२.स्वास्थ्य तथा पोषण											
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**प्राथमिकता नं**	**बजेट रु**
१	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	वडा १,५,८ र अन्यमा बिस्तार	संख्या	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	संघ, पालिका र प्रदेश	१	६००००००
२	पूर्ण संस्थागत सुत्केरी कार्यक्रम	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	संघ, पालिका र प्रदेश	१	८५०००००
३	खोप (पूर्ण खोप) कार्यक्रम	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका र प्रदेश	१	१५०००००

२.स्वास्थ्य तथा पोषण

सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
४	क्षयरोग सम्बन्धी कार्यक्रम	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका र प्रदेश	१	१५०००००
५	१००० दिने आमाहरूलाई सचेतिकरण	सबै वडा	संख्या	१०८	३३	३५	४०	१०८	पालिका, प्रदेश र संघ	१	९००००००
६	विद्यालयका किशार किशोरीहरूलाई रक्त अल्पताबाट बचाउन TFA	सबै वडा	विद्यालयहरू संख्या	४७	४७	४७	४७	४७	पालिका, प्रदेश र संघ	१	८०००००
७	खुल्ला व्यायामशाला निर्माण	सबै वडा	संख्या	८	२	३	३	८	पालिका, प्रदेश र संघ	१	४८०००००
८	पूर्व कर्म, पंचकर्म थेरापी	आयुर्बेद शाखा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका, प्रदेश र संघ	१	१००००००
९	विद्यालस्तरमा स्वास्थ्य जीवशैली, स्वास्थ्य खानपान र रहनसहन बारे अभिमुखिकरण	सबै विद्यालयहरू	विद्यालय संख्या	४७	१५	१५	१७	४७	पालिका, प्रदेश र संघ	१	१००००००
१०	योग तथा ध्यानकेन्द्र स्थापना	सबै वडाहरू	संख्या	८	२	३	३	८	पालिका, प्रदेश र संघ	१	८००००००

२.स्वास्थ्य तथा पोषण											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
११	जेष्ठनागरिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन	सबै वडाहरू	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका, प्रदेश र संघ	१	८०००००
१२	नवजात शिशु सुरक्षार्थ ६ महिना भित्रका आमाहरूका लागि औषधी	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका, प्रदेश र संघ	१	८०००००
१३	PNC कार्यक्रम	सबै वडाहरू	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका, प्रदेश र संघ	१	८०००००
१४	ल्याब सहित दुईवटा बर्थिङ्ग सेन्टर स्थापना	वडा नं २ र ६	संख्या	२	१	१	०	२	पालिका, प्रदेश र संघ	१	२००००००
१५	जेष्ठनागरिक खुसियाली घर र योगा भवन निर्माण	उपयुक्त स्थानमा	संख्या	१	०	०	१	१	पालिका, प्रदेश र संघ	१	२४००००००

३.खानेपानी तथा सरसफाई											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	एडभान्स योजना अध्यावधिक गर्ने	सबै वडाका सबै खा.पा. योजना	संख्या	१२	४	४	४	१२	संघ, प्रदेश र पालिका	१	८०००००
२	पूर्ण सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	सबै ८ वटा वडा	संख्या	८	२	३	३	८	संघ, प्रदेश र पालिका	१	१६०००००
३	सामुदायिक विद्यालय र खजुरा बजारमा लैङ्गिक मैत्री सार्बजनिक शौचालय निर्माण	सामुदायिक बिद्यालय र खजुरा बजार	संख्या	१०	३	३	४	१०	संघ, प्रदेश र पालिका	१	१००००००
४	सार्बजनिक स्थल र मा.वि.हरूमा फोहोर संकलन चेम्बर निर्माण गर्ने	सबै वडाहरू	संख्या	१८	६	६	६	१८	संघ, प्रदेश र पालिका	१	१००००००
५	खानेपानी पाईपलाईन बिस्तार योजना	सबै वडामा	संख्या	१२	४	४	४	१२	संघ, प्रदेश र पालिका	१	१००००००

३.खानेपानी तथा सरसफाई											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
६	विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, खानेपानी उपभोक्ता समिति टोल विकास संस्था तथा स्वास्थ्य संस्था बिच अन्तरक्रिया तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम	सबै वडा, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय र खा.पा. उ.स.हरू	संख्या	३२	१०	१०	१२	३२	संघ, प्रदेश र पालिका	१	६००००००
७	खानेपानी गुणस्तर परीक्षण	सबै खा.पा. योजना	संख्या	१२	४	४	४	१२	प्रदेश र पालिका	१	४००००००

४.युवा तथा खेलकुद											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	बार्षिक खोलकुद आयोजना गर्ने	पालिकास्तर	संख्या	६	२	२	२	६			१५०००००

५. कला तथा संस्कृती											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	पालिका भित्र रहेका लक्ष्मिनारायण मन्दिर, दुर्गा मन्दिर, मुछकटवा बाबा, कालिमाता मन्दिरहरूको जिम्मेवारी र संरक्षण गर्ने	पालिकास्तर	संख्या	४	१	१	२	२	पालिका	३	१००००००

६. लक्षित समूह विकास											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	महिला संजाल गठन र अभिमुखिकरण	सबं ८ वडा	संख्या	८	२	३	३	८	पालिका	२	२०००००
२	महिलाहरूलाई मागमा आधारित सीपमुलक तालिम	सबं ८ वडा	सहभागी संख्या	२५	८	८	९	२५	पालिका	२	१००००००

६. लक्षित समूह विकास											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
३	अर्थिकरुपमा बिपन्न वालवालिकालाई दिवा खाजा सहयोग	सबं ८ वडा	संख्या	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	पालिका	२	१२०००००
४	खजुरा कार्यक्षेत्र बनाई कार्यरत संघ संस्थाका नियमन	सबं ८ वडा	संख्या	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	पालिका	३	२०००००
५	वालश्रम मुक्त पालिका घोषणा	सबं ८ वडा	संख्या	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	पालिका	२	१५०००००
६	वालविवाह, लैङ्गिक हिंसा, मानव बेचबिखन र जातीय छुवाछुत अन्य अभियान	पालिकास्तर	संख्या	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	पालिका	२	३०००००
७	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि व्यावसायिक सीप तथा	पालिकास्तर	संख्या	३०	१०	१०	१०	३०	पालिका	२	५०००००

६. लक्षित समूह विकास											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
	सहयोग कार्यक्रम										
८	अभिभावकहरूलाई वाल पोषण सम्बन्धी अभिमुखिकरण	पालिकास्तर	सहभागी संख्या	५०	१५	१५	२०	५०	पालिका	२	३०००००
९	वालमैत्री पालिका घोषणा	पालिकास्तर	संख्या	१	०	०	१	१	पालिका	२	२५०००००
१०	जेष्ठ नागरिक संजाल गठन र सम्मान कार्यक्रम	सबै ८ वडा	संख्या	८	२	३	३	८	पालिका	२	३०००००
११	जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र निर्माण	पालिकास्तर	संख्या	२	०	१	१	२	पालिका	२	१५०००००
१२	वाल र किशोरी क्लव परिचालन	सबै ८ वडा	संख्या	१६	५	५	६	१६	पालिका	२	३००००००

३ शहरी विकास तथा पूर्वाधार

१ सडक, पुल तथा ढल											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	**सडक नाला तथा पुल**										
१	वडा नं ८ रतियापुर देखी लुम्बिनि प्रविधिक विश्वविद्यालय हुँदै बैजनाथ गा.पा. जोड्ने बाडो सतरोन्नती गर्ने	वडा नं ८	कि.मि.	१४	४	५	५	१४	संघ, प्रदेश	२	२१००००००
२	वडा नं ७ बर्गदी देखी औद्योगिक ग्राम दक्षिण हुँदै वडा २ शान्ती ऐलानी जोड्नेबाटो स्तरोन्नती	वडा ७,२ र ६	कि.मि.	४	०	२	२	४	पालिका	२	५५००००००
३	सि गाउँ ०० नं चोक देखी पश्चिम को गाउँ नारायण श्रेष्ठको घर हुँदै गैरिनगर पश्चिम शुक्ल भलिवल स्टेडियम हुँदै डलैपुर जोड्ने	वडा नं ६	कि.मि.	१०	३	३	३	९	संघ, प्रदेश र पालिका	२	२००००००००

१ सडक, पुल तथा ढल											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
	बाटो स्तरोन्नती										
४	बहादुरपुर २० नं चोक देखी किरण खोला जानकी जोडने पिच बाटो स्तरोन्नती गर्ने	वडा नं १	कि.मि.	१०	३	३	४	१०	संघ, प्रदेश	२	२००००००००
५	वडा ६ जनकल्याण स्कूल बाट जनतानगर हुँदै ६ नं वडा कार्यालय जानेबाटे स्तरोन्नती	वडा नं ६	कि.मि.	३	१	१	१	३	पालिका	२	४०००००००
६	खजुरा बजार भित्र नाली निर्माण र बाटो स्तरोन्नती	वडा नं ३	कि.मि.	५	१	२	२	५	पालिका	२	६०००००००
७	वडा ८ सुनौली टोल देखी पशुपती मा.वि.जोड्ने नाली निर्माण	वडा ८	कि.मि.	३	१	१	१	३	प्रदेश र पालिका	२	५०००००००

१ सडक, पुल तथा ढल											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
८	जानकी जा.पा. १ बेधिपुर देखि पश्चिम दजुरा १ वडा कार्यालमा पर्ने किरण नालामा पक्की पुल निर्माण	वडा नं १	संख्या	१	०	शुरु	सम्पन्न	सम्पन्न	संघ, प्रदेश र पालिका	२	२०००००००
९	जानकी १ खैरेनी डाँडा हुँदै खजुरा २ वडा कार्यालय जोड्ने किशरण नालामा पक्की पुल निर्माण	वडा नं २	संख्या	१	शुरु	सम्पन्न	०	सम्पन्न	संघ, प्रदेश र पालिका	२	२०००००००
१०	वडा ८ को यमकदारपुर देखी बेलाडाँडा हुँदै बैजनाथ जोड्नेबाटो स्तरोन्नती	वडा नं ८	कि.मि.	३	१	१	१	३	पालिका	२	५००००००

१ सडक, पुल तथा ढल											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
११	वडा नं २ सिटिजन स्कूल देखी उत्तर जानकी ३ को सीमा देखी देवराज वलीको घर पश्चिमपरस्पुर, गौघाट सडक खण्डको किरण नाला सम्म जोड्ने बाटो स्तरोन्नती	वडा नं २	कि.मि.	१२	३	४	५	१२	संघ, प्रदेश र पालिका	२	२००००००00
१२	वडा नं १ चन्द्रनगर चौकिदेखी भैरहवा मन्दिर सम्मको बाटोमा नाला निर्माण	वडा नं १	कि.मि.	३	१	१	१	३	पालिका	२	४०००००००
१३	वडा ६को बली चोक देखी विपद् भवन मुर्द जनसेवा मा.वि.जोड्ने बाटो सतरोन्नती	वडा नं ६	कि.मि.	२	०	१	१	२	पालिका	२	३०००००००
१४	अरुणेदय स्कूल देखी ईन्द्रवती टोल सम्म नाला निर्माण	वडा नं ४	कि.मि.	१.५	०.५	१	०	१.५	पालिका	२	३०००००००

३ बिद्युत तथा संचार											
स.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुँने वडा र स्थान**	**ईकाई**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च ब्यहेर्ने स्रोत**	**प्राथमिकता नं**	**बजेट रु**
२	**बिद्युतिकरण तथा संचार**										
	कृषि बिद्युतिकरण	सबै वडा							संघ	१	१००००००००

४. वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१ विपद् व्यवस्थापन											
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**प्राथमिकता नं**	**बजेट रु**
१	विपद् न्युनिकरणका लागि आवासीय बीमा कार्यक्रम	सबै वडा	घर संख्या	१५००	५००	५००	५००	१५००	संघ, प्रदेश र पालिका	२	१५०००००
२	राहत तथा उद्धारका लागि युवा स्वयम्सेवक, रेडकस र सामुदायस्तरमा	सबै ८ वडा	संख्या	३	१	१	१	३	पालिका	२	५०००००

१ विपद् व्यवस्थापन											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
	Drill										
३	विपद् प्रभावितका लागि अस्थाई भवन निर्माण	प्रभावित क्षेत्र	संख्या	२००	६०	६०	८०	२००	संघ, प्रदेश र पालिका	३	२००००००
४	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा पूर्व सूचना प्रणाली स्थापना गर्ने	प्रभावित क्षेत्र	संख्या	६	१	२	३	६	प्रदेश र पालिका	२	१००००००
५	सामुदायिक विद्यालयस्तरमा CSS Plan	सबै मा.वि.हरूमा	संख्या	१६	५	५	६	१६	पालिका	३	८०००००
६	मानखोला पुल हुलाकी सडक देखी गिजरा सामुदायिक वन सम्म तटबन्धन	वडा नं ६	कि.मि	१०	३	३	४	१०	संघ र प्रदेश	२	४०००००००
७	नेपाल राष्ट्रिय डि गाउँ कलमा पहिरो थाम्न पर्खाल निर्माण	वडा नं ४	मिटर	३००	१००	१००	१००	३००	पालिका	१	५००००००

२ वन तथा वातावरण संरक्षण

सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	वनपैदावारमा आधारित उद्यम स्थापना	गा.पा.को उपयुक्त स्थान	संख्या	१	०	१	०	१	पालिका	२	५०००००
२	खालि रहेका सार्बजनिक तथा निजि जमिनमा वृक्षारोपण गर्ने	सबै वडा	बिरुवा संख्या	१०००००	३००००	३५०००	३५०००	१०००००	पालिका	३	१००००००
३	जलवायु परिवर्तन न्युनिकरण तथा उत्थानशीलताका लागि कार्ययोजना तयारी	पालिकास्तर	पटक	१	०	१	०	१	पालिका	१	१००००००
४	फोहरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन केन्द्र निर्माण	उपयुक्त स्थानमा	संख्या	१	०	०	१	१	संघ, प्रदेश	१	३००००००

५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

१ संस्थागत विकास											
सि.नं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान	एकाइ	लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	खर्च व्यहोर्ने स्रोत	प्राथमिकता नं	बजेट रु
१	**मानव संशाधन विकास**										
१.१	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास तथा नेतृत्व विकास तालिम	पालिकास्तर	पटक	१	१	०	०	१	पालिका	१	३०००००
१.२	लागु औषध दुर्व्यसन सम्बन्धी तालिम	पालिकास्तर	पटक	१	०	०	१	१	पालिका	१	१००००००
१.३	AI and Networking सम्बन्धी तालिम	पालिकास्तर	पटक	१	०	०	१	१		१	३०००००
२	**नीति नियम तथा कानुन र कार्य संचालनका अन्य अवयवहरूको निर्माण**							०			
२.१	स्थानीय ऐन, कानुन, नियम, कार्यविधि, निर्माण तथा परिमार्जन	पालिकास्तर	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	पालिका	१	५०००००
२.२	आवधिक योजना तयारी	पालिकास्तर	पटक	१	१	०	०	१	पालिका	१	१२०००००

२. सेवा प्रवाह र सुशासन											
सि.नं.	**योजना तथा कार्यक्रमको नाम**	**कार्यान्वयन हुने वडा र स्थान**	**एकाइ**	**लक्ष्य**	**पहिलो वर्ष**	**दोस्रो वर्ष**	**तेस्रो वर्ष**	**जम्मा ३ वर्ष**	**खर्च व्यहोर्ने स्रोत**	**प्राथमिकता नं**	**बजेट रु**
१	**सुशासनः पारदर्शिता र जवफदेहिता**										
१.१	बित्तीय सुशासन, तथा डिजिटल सेवा प्रणाली स्थापना र साक्षरता	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१	३०००००
१.२	सार्बजनिक सुनुवाई	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१	५०००००
१.३	सामाजिक परीक्षण	पालिकास्तर	पटक	३	१	१	१	३	पालिका	१	५०००००
१.४	घुम्ति सेवा	सबै वडा	पटक	८	८	८	८	८	पालिका	१	५०००००
१.५	सार्वजनिक सेवा एक द्वार प्रणाली लागु गर्ने	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	पालिका	१	१५०००००
१.६	Inter Network	पालिकास्तर	पटक	१	०	०	१	१	पालिका	१	५०००००

अनुसूची ३ :अभिमुखीकरण तथा योजनाको छनौट कार्यक्रममा सहभागीको विवरण

आज मिति २०८३ जेठ २६ गते खजुरा गाउपालिका अध्यक्ष श्री डम्बर बहादुर वि.क.ज्यु को अध्यक्षतामा तपसिल बमोजिमको उपस्थितीमा खजुरा गाउँपालिकाको मध्यकालिन खर्च संरचना अध्यावधिक तयार गर्नका लागी छलफल गरियो।

तपसिल उपस्थिती

श्री डम्बर बहादुर वि.क. खजुरा गा.पा. अध्यक्ष
श्री मन्जु मल्ल खजुरा गा.पा. उपाध्यक्ष
श्री दिल बहादुर पौडेल प्र.प्र.अ.
श्री धनराम वली वडा अध्यक्ष वडा नं. २
श्री कृष्ण कुमारी पोखरेल वि.क. सा.वि. संयोजक
श्री पार्वती विश्वकर्मा विषयक समिति संयोजक
" प्रदिप सुनार व.लेखा अधिकृत
" खतमुल निसा साइ का. सदस्य
" सुबन धोवी चमार " — "
" लक्ष्मी के.सी. वली स्वास्थ्य शाखा प्रमुख
" खगेन्द्र बहादुर मल्ल शिक्षा शाखा प्रमुख
" नेवलाल घर्ती योजना अधिकृत
" शोनु शाह इन्जिनियर
" दिपक ढकाल जिन्सी शाखा प्रमुख
" भगवती खड्का घर्ती मगर कृषि शाखा प्रमुख
" भक्त बहादुर रावत लेखा अधिकृत ह्टौं
" अम्मर बहादुर शाही पशु सेवा शाखा प्रमुख
" विवेक सिंह प्रशासन शाखा प्रमुख
" लोकराज सन्न्याल रोजगार संयोजक
" सुसिला न्यौपाने महिला तथा बाल बालिका शाखा प्रमुख
" [illegible]
" तारा प्रधान कृषि शाखा
" कृष्ण जोशी उद्यम [illegible] उ.कि.ना.
" आशा चौधरी खजुरा गा.पा. उद्योग विकास शाखा
" गीता कुमारी रावत स्वा.गा.पा. सहकारी शाखा
" समिना आर सी
" पमुना घर्ति खजुरा गाउपालिका ६ वाडं सदस्य
" तारा थापा योजना शाखा
" चन्द्र बोहरा पत्रकार
" दिपा गौतम राजश्व शाखा

DATE:

सूर्य प्रसाद नेपाल	योजना विज्ञ कन्सल्टेन
ई. किशोर अधिकारी	इन्जिनीयर कन्सल्टेन
शालिराम नेपाली	सामाजिक अभियन्ता
अमर ब. शाहि	प्र.खा. अधिकृत
निर्मल रेग्मी शिक्षा शाखा	
विष्णु सुनार कार्यपालिका सदस्य	
भगत बहादुर थापा का. सहयोगी	

अनुसूची ४ : मध्यमकालीन खर्च संरचना निर्माणको सिलसिलामा लिइएका केही तस्वीर